

GENESIS (1 MOOSESE RAAMAT)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50							

PEATÜKK 1

Alguses lõi Jumal taeva ja maa.

² Maa oli tühi ja paljas ja pimedus oli sügavuse peal ja Jumala Vaim hõljus vete kohal.

³ Ja Jumal ütles: 'Saagu valgus!' Ja valgus sai.

⁴ Ja Jumal nägi, et valgus oli hea, ja Jumal lahutas valguse pimedusest.

⁵ Ja Jumal nimetas valguse päevaks ja pimeduse ta nimetas ööks. Siis sai õhtu ja sai hommik - esimene päev.

⁶ Ja Jumal ütles: 'Saagu laotus vete vahele ja see lahutagu veed vetest!'

⁷ Ja nõnda sündis: Jumal tegi laotuse ja lahutas veed, mis olid laotuse all, vetest, mis olid laotuse peal.

⁸ Ja Jumal nimetas laotuse taevaks. Siis sai õhtu ja sai hommik - teine päev.

⁹ Ja Jumal ütles: 'Veed kogunegu taeva all ühte paika, et kuiva näha oleks!' Ja nõnda sündis.

¹⁰ Ja Jumal nimetas kuiva pinna maaks ja veekogu ta nimetas mereks. Ja Jumal nägi, et see oli hea.

¹¹ Ja Jumal ütles: 'Maast tärgaku haljas rohi, seemet kandvad taimed, viljapuud, mille viljas on nende seeme, nende liikide järgi maa peale!' Ja nõnda sündis:

¹² maa laskis võrsuda haljast rohtu, seemet kandvaid taimi nende liikide järgi, ja viljapuid, mille viljas on nende seeme, nende liikide järgi. Ja Jumal nägi, et see oli hea.

¹³ Siis sai õhtu ja sai hommik - kolmas päev.

¹⁴ Ja Jumal ütles: 'Saagu valgused taevalaotusse eraldama päeva ööst! Tähistagu need seatud aegu, päevi ja aastaid,

¹⁵ olgu nad valgusteks taevalaotuses, valgustuseks maale!' Ja nõnda sündis:

¹⁶ Jumal tegi kaks suurt valgust: suurema valguse valitsema päeval ja väiksema valguse valitsema öösel, ning tähed.

¹⁷ Ja Jumal pani need taevalaotusse, et nad valgustaksid maad

¹⁸ ja valitseksid päeval ja öösel ja eraldaksid valguse pimedusest. Ja Jumal nägi, et see oli hea.

¹⁹ Siis sai õhtu ja sai hommik - neljas päev.

²⁰ Ja Jumal ütles: 'Vesi kihagu elavaist olendeist, ja maa peal lennaku linnud taevalaotuse poole!'

- ²¹ Ja Jumal lõi suured mereloomad ja kõiksugu elavad olendid, kellest vesi kihab, nende liikide järgi, ja kõiksugu tiibadega linnud nende liikide järgi. Ja Jumal nägi, et see oli hea.
- ²² Ja Jumal õnnistas neid ja ütles: 'Olge viljakad ja teid saagu palju, täitke mere vesi, ja lindusid saagu palju maa peale!'
- ²³ Siis sai õhtu ja sai hommik - viies päev.
- ²⁴ Ja Jumal ütles: 'Maa toogu esile elavad olendid nende liikide järgi, kariloomad ja roomajad ja metsloomad nende liikide järgi!' Ja nõnda sündis:
- ²⁵ Jumal tegi metsloomad nende liikide järgi, ja kariloomad nende liikide järgi, ja kõik roomajad maa peal nende liikide järgi. Ja Jumal nägi, et see oli hea.
- ²⁶ Ja Jumal ütles: 'Tehkem inimesed oma näo järgi, meie sarnaseks, et nad valitseksid kalade üle meres, lindude üle taeva all, loomade üle ja kogu maa üle ja kõigi roomajate üle, kes maa peal roomavad!'
- ²⁷ Ja Jumal lõi inimese oma näo järgi, Jumala näo järgi lõi ta tema, ta lõi tema meheks ja naiseks.
- ²⁸ Ja Jumal õnnistas neid, ja Jumal ütles neile: 'Olge viljakad ja teid saagu palju, täitke maa ja alistage see enestele; ja valitsege kalade üle meres, lindude üle taeva all ja kõigi loomade üle, kes maa peal liiguvad!'
- ²⁹ Ja Jumal ütles: 'Vaata, mina annan teile kõik seemet kandvad taimed kogu maal, ja kõik puud, mis kannavad vilja, milles on nende seeme; need olgu teile roaks!'
- ³⁰ Ja kõigile loomadele maa peal ja kõigile lindudele taeva all ja kõigile roomajaile maa peal, kelles on elav hing, annan ma kõiksugu haljast rohtu toiduks.' Ja nõnda sündis.
- ³¹ Ja Jumal vaatas kõike, mis ta oli teinud, ja vaata, see oli väga hea. Siis sai õhtu ja sai hommik - kuues päev.

PEATÜKK 2

Nõnda on taevas ja maa ning kõik nende väed valmis saanud.

- ² Ja Jumal oli lõpetanud seitsmendaks päevaks oma töö, mis ta tegi, ja hingas seitsmendal päeval kõigist oma tegudest, mis ta oli teinud.
- ³ Ja Jumal õnnistas seitsmendat päeva ja pühitses seda, sest ta oli siis hinganud kõigist oma tegudest, mis Jumal luues oli teinud.
- ⁴ See on lugu taeva ja maa sündimisest, kui need loodi. Sel ajal, kui Issand Jumal tegi maa ja taeva,
- ⁵ kui ainsatki väljapõõsast ei olnud veel maa peal ja ainsatki väljarohtu ei olnud veel tärganud, sest Issand Jumal ei olnud lasknud vihma sadada maa peale, ja inimest ei olnud põldu harimas,
- ⁶ tõusis udu maast ja kastis kogu mullapinda.
- ⁷ Ja Issand Jumal valmistas inimese, kes põrm on, mullast, ja puhus tema ninasse eluhinguse: nõnda sai inimene elavaks hingeks.
- ⁸ Ja Issand Jumal istutas Eedeni rohuaia päevatõusu poole ja pani sinna inimese, kelle ta oli valmistanud.
- ⁹ Ja Issand Jumal laskis maast tõusta kõiksugu puid, mis olid armsad pealtnäha ja millest oli hea süüa, ja elupuu keset aeda, ning hea ja kurja tundmise puu.
- ¹⁰ Ja Eedenist sai alguse jõgi, mis kastis rohuaeda, jagunedes sealtpäele neljaks haruks:
- ¹¹ esimese nimi on Piison, see voolab ümber kogu Havilamaa, kus on kulda;
- ¹² selle maa kuld on hea, seal on bedolavaiku ja karneoolikive.

- ¹³ Ja teise jõe nimi on Giihon, see voolab ümber kogu Kuusimaa.
- ¹⁴ Ja kolmanda jõe nimi on Hiddekel, see voolab hommiku pool Assurit; ja neljas jõgi on Frat.
- ¹⁵ Ja Issand Jumal võttis inimese ja pani ta Eedeni aeda harima ja hoidma.
- ¹⁶ Ja Issand Jumal keelas inimest ja ütles: 'Kõigist aia puudest sa võid küll süüa,
- ¹⁷ aga hea ja kurja tundmise puust sa ei tohi süüa, sest päeval, mil sa sellest sööd, pead sa surma surema!'
- ¹⁸ Ja Issand Jumal ütles: 'Inimesel ei ole hea üksi olla; ma tahan teha temale abi, kes tema kohane on.'
- ¹⁹ Ja Issand Jumal valmistas mullast kõik loomad väljal ja kõik linnud taeva all ning tõi inimese juurde, et näha, kuidas tema neid nimetab. Ja kuidas inimene igat elavat olendit nimetas, nõnda pidi selle nimi olema.
- ²⁰ Ja inimene pani nimed kõigile kariloomadele ja lindudele taeva all ja kõigile metsloomadele, aga inimesele ei leidunud abilist, kes tema kohane oleks.
- ²¹ Siis Issand Jumal laskis tulla raske une inimese peale ja see jäi magama; siis ta võttis ühe tema küljeluudest ning sulges selle aseme taas lihaga.
- ²² Ja Issand Jumal ehitas küljeluu, mille ta inimesest oli võtnud, naiseks ja tõi tema Aadama juurde.
- ²³ Ja Adam ütles: 'See on nüüd luu minu luust ja liha minu lihast. Teda peab hüütama mehe naiseks, sest ta on mehest võetud!'
- ²⁴ Seepärast jätab mees maha oma isa ja ema ning hoiab oma naise poole, ja nemad on üks liha!
- ²⁵ Ja nad olid mõlemad alasti, Adam ja tema naine, ega häbenenud.

PEATÜKK 3

Aga madu oli kavalam kõigist loomadest väljal, kelle Issand Jumal oli teinud, ja ta ütles naisele: 'Kas Jumal on tõesti öelnud, et te ei tohi süüa mitte ühestki rohuaia puust?'

- ² Ja naine vastas maole: 'Me sööme küll rohuaia puude vilja,
- ³ aga selle puu viljast, mis on keset aeda, on Jumal öelnud: Te ei tohi sellest süüa ega selle külge puutuda, et te ei sureks!'
- ⁴ Ja madu ütles naisele: 'Te ei sure, kindlasti mitte,
- ⁵ aga Jumal teab, et päeval, mil te sellest sööte, lähevad teie silmad lahti ja te saate Jumala sarnaseks, tundes head ja kurja.'
- ⁶ Ja naine nägi, et puust oli hea süüa, ja see tegi ta silmadele himu, ja et puu oli ihaldusväärne, sest see pidi targaks tegema. Siis ta võttis selle viljast ja sõi ning andis ka oma mehele, ja tema sõi.
- ⁷ Siis nende mõlema silmad läksid lahti ja nad tundsid endid alasti olevat, ja nad õmblesid viigilehti kokku ning tegid enestele põlled.
- ⁸ Ja nad kuulsid Issanda Jumala häält, kes rohuias sinna ja tänna käis, kui päev viluks läks, ja Adam ja tema naine peitsid endid Issanda Jumala palge eest rohuaia puude keskele.
- ⁹ Ja Issand Jumal hüüdis Aadamat ning ütles temale: 'Kus sa oled?'
- ¹⁰ Ja tema vastas: 'Ma kuulsin su häält rohuias ja kartsin, sest ma olen alasti. Sellepärast ma peitsin enese ära.'
- ¹¹ Siis ta küsis: 'Kes on sulle teada andnud, et sa alasti oled? Või oled sa söönud puust,

millest ma sind keelasin söömast?'

12 Ja Aadam vastas: 'Naine, kelle sa mulle kaasaks andsid, tema andis mulle puust ja ma sõin.'

13 Ja Issand Jumal küsis naiselt: 'Miks sa seda tegid?' Ja naine vastas: 'Madu pettis mind, ja ma sõin.'

14 Siis Issand Jumal ütles maole: 'Et sa seda tegid, siis ole sa neetud kõigi koduloomade ja kõigi metsloomade seas! Sa pead roomama oma kõhu peal ja põrmu sööma kogu eluaja!

15 Ja ma tõstan vihavaenu sinu ja naise vahele, sinu seemne ja tema seemne vahele, kes purustab su pea, aga kelle kanda sa salvad.'

16 Naisele ta ütles: 'Sinule ma saadan väga palju valu, kui sa lapseootel oled: sa pead valuga lapsi ilmale tooma! Sa himustad küll oma meest, aga tema valitseb su üle.'

17 Aga Aadamale ta ütles: 'Et sa kuulasid oma naise sõna ja sõid puust, millest mina olin sind keelanud, öeldes, et sa ei tohi sellest süüa, siis olgu maapind neetud sinu üleastumise pärast! Vaevaga pead sa sellest sööma kogu eluaja!

18 Ta peab sulle kasvatama kibuvitsu ja ohakaid, ja põllutaimeid olgu sulle toiduks!

19 Oma palge higis pead sa leiba sööma, kuni sa jälle mullaks saad, sest sellest sa oled võetud! Tõesti, sa oled põrm ja pead jälle põrmuks saama!'

20 Ja Aadam pani oma naisele nimeks Eeva, sest ta sai kõigi elavate emaks.

21 Ja Issand Jumal tegi Aadamale ja ta naisele nahkriided ning pani neile selga.

22 Ja Issand Jumal ütles: 'Vaata, inimene on saanud nagu üheks meie hulgast, tundes head ja kurja. Aga nüüd, et ta oma kätt ei sirutaks ega võtaks ka elupuust ega sööks ega elaks igavesti!'

23 Siis saatis Issand Jumal tema Eedeni rohuaiast välja, et ta hariks maad, millest ta oli võetud.

24 Ja ta ajas Aadama välja ja pani hommikupoole Eedeni rohuaeda keerubid ja tuleleegina sähviva mõõga, et need valvaksid elupuu teed.

PEATÜKK 4

Ja Aadam sai ühte oma naise Eevaga, kes jäi lapseootele ja tõi Kaini ilmale ning ütles: 'Ma olen Issanda abiga mehe ilmale toonud.'

2 Ja tema sünnitas taas: ta venna Aabeli. Ja Aabel oli lambakarjane, Kain aga oli põllumees.

3 Ja mõne aja pärast juhtus, et Kain tõi Issandale roaohvri maaviljast,

4 ja ka Aabel tõi oma lammaste esimesest soost ning nende rasvast, ja Issand vaatas Aabeli ja tema roaohvri peale,

5 aga Kaini ja tema roaohvri peale ta ei vaadanud. Siis Kain vihastus väga ja lõi pilgu maha.

6 Ja Issand küsis Kainilt: 'Mispärast sa vihastud? Ja mispärast sa pilgu maha lööd?

7 Eks ole: kui sa head teed, siis on su pilk tõstetud üles? Aga kui sa head ei tee, siis luurab patt ukse ees ja himustab sind. Kuid sina pead tema üle valitsema!'

8 Ja Kain ütles oma vennale Aabelile: 'Lähme väljale!' Ja kui nad väljal olid, tungis Kain oma venna Aabeli kallale ja tappis tema.

9 Aga Issand küsis Kainilt: 'Kus on su vend Aabel?' Ja tema vastas: 'Ei mina tea. Kas ma olen oma venna hoidja?'

- 10** Ja tema ütles: 'Mis sa oled teinud? Sinu venna vere hääl kisendab maa pealt minu poole!
- 11** Aga nüüd ole sa neetud siit maa pealt, mis oma suu on avanud, su venna verd sinu käest vastu võttes!
- 12** Kui sa harid maad, siis see ei anna sulle enam oma rammu. Sa pead maa peal olema hulkur ja põgenik!
- 13** Ja Kain ütles Issandale: 'Mu karistus on suurem, kui ma suudan kanda!
- 14** Vaata, sa oled mind täna ära ajanud siit maalt ja ma pean varjule minema su palge eest ning maa peal olema hulkur ja põgenik. Ja igaüks, kes mind leiab, tapab mu.'
- 15** Ja Issand ütles temale: 'Ei, sugugi mitte, vaid igaühele, kes Kaini tapab, peab seitsmekordselt kätte makstama!' Ja Issand pani Kainile märgi, et leidja teda maha ei lööks.
- 16** Ja Kain läks ära Issanda palge eest ning elas Noodimaal, hommiku pool Eedenit.
- 17** Ja Kain sai ühte oma naisega, kes jäi lapseootele ja tõi ilmale Hanoki; ja ta ehitas ühe linna ning nimetas selle linna oma poja Hanoki nime järgi.
- 18** Ja Hanokile sündis Iirad, Iiradile sündis Mehujael, Mehujaelile sündis Metuusael, Metuusaelile sündis Lemek.
- 19** Ja Lemek võttis enesele kaks naist: ühe nimi oli Aada ja teise nimi oli Silla.
- 20** Ja Aada tõi ilmale Jaabali, kes sai nende isaks, kes elasid telkides ja kasvasid karja.
- 21** Ja tema venna nimi oli Juubal, kes sai kõigi kandlelööjate ja vilepuhujate isaks.
- 22** Ja Silla tõi ilmale Tuubal-Kaini, kes õpetas sepist taguma kõiki, kes tegid vask- ja raudsepa tööd; ja Tuubal-Kaini õde oli Naama.
- 23** Ja Lemek ütles oma naistele: 'Aada ja Silla, kuulge mu häält, te Lemeki naised, pange tähele mu kõnet! Jah, haava pärast ma tapan mehe ja verme pärast nooruki!
- 24** Kui Kaini pärast makstakse kätte seitse korda, siis Lemeki pärast seitsekümmend seitse korda!'
- 25** Ja Aadam sai taas ühte oma naisega, kes tõi ilmale poja ja pani temale nimeks Sett, öeldes: 'Jumal andis mulle teise järeltulija Aabeli asemele, kuna Kain ta tappis.'
- 26** Ja Setile sündis ka poeg, ja ta pani temale nimeks Enos. Sel ajal hakati Issanda nime appi hüüdma.

PEATÜKK 5

See on Aadama sünniraamat. Sel päeval, mil Jumal inimese lõi, tegi ta tema Jumala sarnaseks.

2 Ta lõi tema meheks ja naiseks, ja ta õnnistas neid ning andis neile loomispäeval nime: inimene.

3 Kui Aadam oli elanud sada kolmkümmend aastat, siis sündis temale poeg, kes oli tema sarnane, tema nägu, ja ta pani sellele nimeks Sett.

4 Ja Aadama elupäevi oli pärast Seti sündimist kaheksasada aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.

5 Nõnda oli kõiki Aadama elupäevi, mis ta elas, üheksasada kolmkümmend aastat; siis ta suri.

6 Kui Sett oli elanud sada viis aastat, siis sündis temale Enos.

7 Ja Sett elas pärast Enose sündimist kaheksasada seitse aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.

- ⁸ Nõnda oli kõiki Seti elupäevi üheksasada kaksteist aastat; siis ta suri.
- ⁹ Kui Enos oli elanud üheksakümmend aastat, siis sündis temale Keenan.
- ¹⁰ Ja Enos elas pärast Keenani sündimist kaheksasada viisteist aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
- ¹¹ Nõnda oli kõiki Enose elupäevi üheksasada viis aastat; siis ta suri.
- ¹² Kui Keenan oli elanud seitsekümmend aastat, siis sündis temale Mahalalel.
- ¹³ Ja Keenan elas pärast Mahalaleli sündimist kaheksasada nelikümmend aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
- ¹⁴ Nõnda oli kõiki Keenani elupäevi üheksasada kümme aastat; siis ta suri.
- ¹⁵ Kui Mahalalel oli elanud kuuskümmend viis aastat, siis sündis temale Jered.
- ¹⁶ Ja Mahalalel elas pärast Jeredi sündimist kaheksasada kolmkümmend aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
- ¹⁷ Nõnda oli kõiki Mahalaleli elupäevi kaheksasada üheksakümmend viis aastat; siis ta suri.
- ¹⁸ Kui Jered oli elanud sada kuuskümmend kaks aastat, siis sündis temale Eenok.
- ¹⁹ Ja Jered elas pärast Eenoki sündimist kaheksasada aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
- ²⁰ Nõnda oli kõiki Jeredi elupäevi üheksasada kuuskümmend kaks aastat; siis ta suri.
- ²¹ Kui Eenok oli elanud kuuskümmend viis aastat, siis sündis temale Metuusala.
- ²² Ja Eenok kõndis pärast Metuusala sündimist koos Jumalaga kolmsada aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
- ²³ Nõnda oli kõiki Eenoki elupäevi kolmsada kuuskümmend viis aastat.
- ²⁴ Eenok kõndis koos Jumalaga, ja siis ei olnud teda enam, sest Jumal võttis tema ära.
- ²⁵ Kui Metuusala oli elanud sada kaheksakümmend seitse aastat, siis sündis temale Lemek.
- ²⁶ Ja Metuusala elas pärast Lemeki sündimist seitsesada kaheksakümmend kaks aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
- ²⁷ Nõnda oli kõiki Metuusala elupäevi üheksasada kuuskümmend üheksa aastat; siis ta suri.
- ²⁸ Kui Lemek oli elanud sada kaheksakümmend kaks aastat, siis sündis temale poeg
- ²⁹ ja ta pani sellele nimeks Noa ning ütles: 'See trööstib meid meie töös ja käte vaevas maa pärast, mille Issand on neednud!'
- ³⁰ Ja Lemek elas pärast Noa sündimist viissada üheksakümmend viis aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
- ³¹ Nõnda oli kõiki Lemeki elupäevi seitsesada seitsekümmend seitse aastat; siis ta suri.
- ³² Ja kui Noa oli viissada aastat vana, siis sündisid Noale Seem, Haam ja Jaafet.

PEATÜKK 6

Ja kui inimesi hakkas maa peal palju saama ja neile sündis tütreid,

⁴ Sel ajal, ja veel pärastpoolegi, kui Jumala pojad heitsid inimeste tütarde juurde ja need neile lapsi ilmale tõid, olid hiiglased maa peal: needsamad vägimehed, kes muistsest ajast on kuulsad mehed.

⁶ siis Issand kahetses, et ta inimese oli teinud maa peale, ja ta süda valutas.

⁷ Ja Issand ütles: 'Ma tahan inimese, kelle ma olen loonud, maa pealt kaotada, niihästi

inimesed kui loomad ja roomajad ja taeva linnud, sest ma kahetsen, et ma nad olen teinud!

⁸ Aga Noa leidis armu Issanda silmis.

⁹ See on jutustus Noa soost: Noa oli üks õige mees, täiesti vaga oma rahvapõlve seas; Noa kõndis koos Jumalaga.

¹⁰ Ja Noale sündis kolm poega - Seem, Haam ja Jaafet.

¹¹ Aga maa oli Jumala palge ees raisku läinud ja vägivald täitis maad.

¹² Ja Jumal vaatas maad, ja näe, see oli raisku läinud, sest kõik liha maa peal oli oma eluviisides raiskunud.

¹³ Ja Jumal ütles Noale: 'Ma olen otsustanud teha lõpu kõigele lihale, sest maa on täis nende vägivalda, ja seepärast, vaata, ma hävitan nemad koos maaga.

¹⁴ Tee enesele laev goferipuust; laev tee kambritega ja pigita seda seest ning väljast maapigiga!

¹⁵ Ja tee see nõndaviisi: laeva pikkus olgu kolmsada küünart, laius viiskümmend küünart ja kõrgus kolmkümmend küünart;

¹⁶ valmista see küünramõõdu järgi; tee laevale katus peale ja tee uks laeva küljesse; tee sellele alumine, keskmine ja ülemine lagi!

¹⁷ Sest vaata, ma saadan veeuputuse maa peale ja hävitan taeva alt kõik liha, kus eluvaim sees on; kõik, mis maa peal on, peab hinge heitma!

¹⁸ Aga sinuga ma teen lepingu ja sina pead minema laeva, sina ja su pojad, su naine ja su poegade naised sinuga.

¹⁹ Ja sa pead viima laeva kõigist elavaist olendeist, kõigest lihast, igast liigist kaks, et nad koos sinuga jääksid elama: need olgu isane ja emane.

²⁰ Lindudest nende liikide järgi ja loomadest nende liikide järgi, kõigist roomajaist maa peal nende liikide järgi, kõigist peavad kaks tulema sinu juurde, et nad võiksid jääda elama.

²¹ Ja sina võta enesele kõigest roast, mida süüakse, ja kogu enese juurde, et see oleks toiduks sinule ja neile.'

²² Ja Noa tegi kõik. Nii nagu Jumal teda käskis, nõnda ta tegi.

PEATÜKK 7

Ja Issand ütles Noale: 'Mine sina ja kogu su pere laeva, sest ma olen näinud, et sa selle rahvapõlve seas minu ees õige oled.

² Võta enesele kõigist puhtaist loomadest seitse paari, isane ja emane; ja loomadest, kes puhtad ei ole, kaks - isane ja emane.

³ Nõndasamuti lindudest taeva all seitse paari, isane ja emane, et nende sugu jääks elama kogu maa peale.

⁴ Sest juba seitsme päeva pärast ma lasen vihma sadada maa peale nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd, ja ma kaotan maapinnalt kõik olendid, keda ma olen teinud!

⁵ Ja Noa tegi kõik nõnda, nagu Issand teda käskis.

⁶ Ja Noa oli kuussada aastat vana, kui uputusvesi maa peale tuli.

⁷ Ja Noa läks laeva, ja ta pojad ja ta naine ja ta poegade naised temaga, veeuputuse eest.

⁸ Puhtaist loomadest ja loomadest, kes puhtad ei ole, ja lindudest ja kõigist, kes maa peal roomavad,

- ⁹ tulid kahekesi Noa juurde laeva isane ja emane, nõnda nagu Jumal Noale oli käsu andnud.
- ¹⁰ Ja seitsme päeva pärast tuli veeuputus maa peale.
- ¹¹ Sel aastal, mil Noa kuussada aastat vanaks sai, teise kuu seitsmeteistkümnendal päeval, otse selsamal päeval puhkesid kõik suure sügavuse allikad ja taevaluugid tehti lahti.
- ¹² Ja sadu tuli maa peale nelikümmend päeva ja nelikümmend ööd.
- ¹³ Otse selsamal päeval läksid Noa ja Noa pojad Seem ja Haam ja Jaafet ning Noa naine ja kolm ta poegade naist üheskoos laeva,
- ¹⁴ nemad ja kõik metsloomad oma liikide järgi, ja kõikisugu kariloomad oma liikide järgi, ja kõikisugu roomajad, kes maa peal roomavad, oma liikide järgi, ja kõikisugu lendajad oma liikide järgi, kõik linnud, kõik tiivulised.
- ¹⁵ Ja need tulid Noa juurde laeva kahekaupa kõigest lihast, kus eluvaim sees on.
- ¹⁶ Ja need, kes sisse läksid, olid isane ja emane kõigest lihast, nõnda nagu Jumal temale oli käsu andnud. Ja Issand sulges ukse tema tagant.
- ¹⁷ Siis tuli nelikümmend päeva veeuputust maa peale; vesi tõusis ja tõstis laeva, nõnda et see kerkis maast kõrgele.
- ¹⁸ Ja vesi võttis võimust ning seda sai maa peal väga palju, ja laev liikus veepinnal.
- ¹⁹ Ja vesi võttis maa peal väga võimust ja kõik kõrged mäed kogu taeva all kaeti.
- ²⁰ Vesi tõusis neist viisteist küünart kõrgemale, nõnda et mäed olid kaetud.
- ²¹ Siis heitis hinge kõik liha, mis maa peal liikus, niihästi linnud kui kariloomad ja metsloomad ja kõik roomajad, kes maa peal roomasid, ja kõik inimesed ka.
- ²² Kõik, kellel eluvaimu hingus ninas oli, kõik, kes olid kuival maal, need surid.
- ²³ Nõnda hävitati kõik olendid, kes maa peal olid; niihästi inimesed kui loomad ja roomajad, ja linnud taeva all hävitati maa pealt, järele jäid ainult Noa ja need, kes temaga laevas olid.
- ²⁴ Ja vesi võimutses maa peal sada viiskümmend päeva.

PEATÜKK 8

Siis Jumal mõtles Noale ja kõigile metsloomadele ja kõigile kariloomadele, kes temaga laevas olid; ja Jumal laskis tuult puhuda üle maa ja vesi alanes.

- ² Ja sügavuse allikad ja taevaluugid suleti, ja sadu taevast keelati.
- ³ Ja vesi taganes maa pealt, taganes üha, ja saja viiekümne päeva pärast oli vesi vähenenud.
- ⁴ Ja seitsmenda kuu seitsmeteistkümnendal päeval peatus laev Ararati mägede kohal.
- ⁵ Ja vesi vähenes üha kümnenda kuuni; kümnenda kuu esimesel päeval paistsid mägede tipud.
- ⁶ Ja kui nelikümmend päeva oli möödunud, siis Noa avas laeva akna, mille ta oli teinud,
- ⁷ ja laskis välja ühe kaarna; see lendas sinna ja tänna, kuni vesi maa pealt oli kuivanud.
- ⁸ Siis ta laskis enese juurest välja ühe tuvi, et näha, kas vesi on maa pealt kahanenud.
- ⁹ Aga tuvi ei leidnud oma jalavarvastele puhkepaika ja tuli tagasi tema juurde laeva, sest vesi oli veel kogu maa peal; siis ta pistis oma käe välja ja võttis tema ning pani enese juurde laeva.
- ¹⁰ Ja ta ootas veel teist seitse päeva ning laskis taas ühe tuvi laevast välja.

- 11** Ja õhtul tuli tuvi tema juurde, ja vaata, tal oli nokas õlipuu haljas leht. Siis Noa mõistis, et vesi oli maa pealt kahanenud.
- 12** Ja ta ootas veel teist seitse päeva ning laskis ühe tuvi välja, aga see ei tulnud enam tagasi tema juurde.
- 13** Ja kuuesaja esimesel Noa eluaastal, esimese kuu esimesel päeval, oli vesi maa pealt kuivanud. Ja Noa võttis ära laeva katuse ja vaatas, ja ennäe, maapind oli tahenenud.
- 14** Ja teise kuu kahekümne seitsmendal päeval oli maa täiesti kuiv.
- 15** Ja Jumal kõneles Noaga ning ütles:
- 16** 'Mine laevast välja, sina ja su naine ja su pojad ja su poegade naised koos sinuga!
- 17** Kõik loomad, kes su juures on, kõik liha, niihästi linnud kui loomad, ja kõik roomajad, kes maa peal roomavad, vii enesega koos välja, et nad sigineksid maa peal, oleksid viljakad ja et neid maa peale saaks palju!'
- 18** Ja Noa läks välja ja ta pojad ja ta naine ja ta poegade naised koos temaga.
- 19** Kõik loomad, kõik linnud ja kõik roomajad, kes liiguvad maa peal, läksid laevast välja sugukondade kaupa.
- 20** Ja Noa ehitas Issandale altari ja võttis kõigist puhtaist loomadest ja kõigist puhtaist lindudest ning ohverdas altari põletusohvreid.
- 21** Ja Issand tundis meeldivat lõhna ja Issand mõtles oma südames: 'Ma ei nea enam maad inimese pärast, sest inimese südame mõtlemised on kurjad ta lapsepõlvest peale; ma ei hävita ka enam kõike, mis elab, nõnda nagu ma olen teinud.
- 22** Niikaua kui püsib maa, ei lõpe külv ega lõikus, külm ega kuum, suvi ega talv, päev ega öö.'

PEATÜKK 9

Ja Jumal õnnistas Noad ja tema poegi ning ütles neile: 'Olge viljakad, teid saagu palju ja täitke maa!

- 2** Teid peavad kartma ja pelgama kõik maa loomad ja kõik taeva linnud, kõik, kes maa peal liiguvad, ja kõik mere kalad; need on teie kätte antud.
- 3** Kõik, mis liigub ja elab, olgu teile roaks; kõik selle annan ma teile nagu halja rohugi.
- 4** Kummatigi ei tohi te liha süüa ta hingega, see on: ta verega!
- 5** Tõepoolest, teie eneste verd ma nõuan taga: ma nõuan seda kõigilt loomadelt, ja ma nõuan inimestelt vastastikku inimese hinge!
- 6** Kes valab inimese vere, selle vere valab inimene, sest inimene on tehtud Jumala näo järgi!
- 7** Ja teie olge viljakad, teid saagu palju, siginege maa peal ja paljunege seal!'
- 8** Ja Jumal rääkis Noa ja tema poegade, kes ta juures olid, ning ütles:
- 9** 'Mina, vaata, teen lepingu teiega ja teie järglastega pärast teid,
- 10** ja iga elava hingega, kes teie juures on: lindudega, kariloomadega ja kõigi metsloomadega, kes teie juures on, kõigiga, kes laevast välja tulid, kõigi maa loomadega.
- 11** Ma teen teiega lepingu, et enam ei hävitata kõike liha uputusveega ja veeuputus ei tule enam maad rikkuma.'
- 12** Ja Jumal ütles: 'Lepingu tähis, mille ma teen enese ja teie ja iga teie juures oleva elava hinge vahel igavesteks põlvedeks, on see:
- 13** ma panen pilvedesse oma vikerkaare ja see on lepingu tähiseks minu ja maa vahel.

- ¹⁴ Kui ma kogun maa kohale pilvi ja pilvedes nähakse vikerkaart,
- ¹⁵ siis ma mõtlen oma lepingule, mis on minu ja teie ja iga elava hinge vahel kõiges lihas, ja vesi ei saa enam kõike liha hävitavaks uputuseks.
- ¹⁶ Kui pilvedes on vikerkaar, siis ma vaatan seda ja mõtlen igavesele lepingule Jumala ja iga elava hinge vahel maa peal olevas kõiges lihas.'
- ¹⁷ Ja Jumal ütles Noale: 'See on selle lepingu tähis, mille ma olen teinud enese ja kõige liha vahel, mis maa peal on.'
- ¹⁸ Ja Noa pojad, kes laevast välja tulid, olid Seem, Haam ja Jaafet; ja Haam oli Kaanani isa.
- ¹⁹ Need kolm olid Noa pojad ja neist rahvastus kogu maa.
- ²⁰ Noa hakkas põllumeheks ja istutas viinamäe.
- ²¹ Ta jõi veini, jäi joobnuks ja ajas oma telgis enese paljaks.
- ²² Aga Haam, Kaanani isa, nägi oma isa paljast ihu ja rääkis sellest oma kahele vennale õues.
- ²³ Siis Seem ja Jaafet võtsid vaiba ja panid enestele õlgadele, läksid tagurpidi ja katsid kinni oma isa palja ihu; nende näod olid ära pööratud, nõnda et nad oma isa paljast ihu ei näinud.
- ²⁴ Kui Noa ärkas oma veiniuimast ja sai teada, mis ta noorem poeg oli teinud,
- ²⁵ siis ta ütles: 'Neetud olgu Kaanan, saagu ta oma vendadele sulaste sulaseks!'
- ²⁶ Ta ütles veel: 'Kiidetud olgu Issand, Seemi Jumal, ja Kaanan olgu tema sulane!'
- ²⁷ Jumal andku avarust Jaafetile, ta elagu Seemi telkides ja Kaanan olgu tema sulane!'
- ²⁸ Ja Noa elas pärast veeuputust kolmsada viiskümmend aastat.
- ²⁹ Ja kõiki Noa elupäevi oli üheksasada viiskümmend aastat; siis ta suri.

PEATÜKK 10

Ja need on Noa poegade Seemi, Haami ja Jaafeti järeltulijad; pärast veeuputust sündisid neile pojad.

- ² Jaafeti pojad olid Gomer, Maagoog, Maadai, Jaavan, Tubal, Mesek ja Tiiras.
- ³ Ja Gomeri pojad olid Askenas, Riifat ja Toogarma.
- ⁴ Ja Jaavani pojad olid Eliisa ja Tarsis, kittid ja rodanlased;
- ⁵ neist eraldusid saarte rahvad. Need olid Jaafeti järeltulijad nende maade järgi, igaühel oma keel, nende suguvõsade kaupa, vastavalt neile rahvastele.
- ⁶ Ja Haami pojad olid Kuus, Mitsraim, Puut ja Kaanan.
- ⁷ Ja Kuusi pojad olid Seba, Havila, Sabta, Raema ja Sabteka; ja Raema pojad olid Seeba ja Dedan.
- ⁸ Ja Kuusile sündis Nimrod, kes oli esimene vägev mees maa peal.
- ⁹ Tema oli vägev kütt Issanda ees, seepärast öeldakse: 'vägev kütt Issanda ees nagu Nimrod.'
- ¹⁰ Ja tema kuningriigi alguseks olid Paabel, Erek, Akad ja Kalne Sinearimaal.
- ¹¹ Sellelt maalt läks ta Assurisse ja ehitas Niineve, Rehobot-iri ja Kelahi,
- ¹² ja Reseni Niineve ja Kelahi vahele - see on see suur linn.
- ¹³ Ja Mitsraimile sündisid luudlased, anamlased, lehablased, naftuhlased,
- ¹⁴ patruuslased ja kasluhlased, kellest vilistid on lähtunud, ja kaftoorlased.

- ¹⁵ Ja Kaananile sündisid Siidon, tema esmasündinu, ja Heet,
¹⁶ jebuuslased, emorlased, girgaaslased,
¹⁷ hiivlased, arklased, siinlased,
¹⁸ arvadlased, semarlased ja hamatlased; hiljem harunesid kaananlaste suguvõsad.
¹⁹ Ja kaananlaste maa-ala oli Siidonist Gerari suunas Assani, Soodoma, Gomorra, Adma ja Seboimi suunas Lesani.
²⁰ Need olid Haami järeltulijad nende suguvõsade, keelte, maade ja rahvaste järgi.
²¹ Ja Seemile sündisid ka pojad; tema oli kõigi Eeberi poegade esiisa, Jaafeti vanem vend.
²² Seemi pojad olid Eelam, Assur, Arpaksad, Luud ja Aram.
²³ Ja Arami pojad olid Uuts, Huul, Geter ja Maas.
²⁴ Ja Arpaksadile sündis Selah, Selahile sündis Eeber.
²⁵ Ja Eeberile sündis kaks poega: ühe nimi oli Peleg, sest tema päevil jagunes maa; ja tema venna nimi oli Joktan.
²⁶ Ja Joktanile sündisid Almodad, Selef, Hasarmavet, Jerah,
²⁷ Hadoram, Uusal, Dikla,
²⁸ Oobal, Abimael, Seeba,
²⁹ Oofir, Havila ja Joobab; need kõik olid Joktani pojad.
³⁰ Nende elukohad olid Meesast Sefaara suunas idapoolses mäestikus.
³¹ Need olid Seemi järeltulijad nende suguvõsade, keelte, maade ja rahvaste järgi.
³² Need olid Noa poegade suguvõsad nende põlvnemiste ja rahvaste järgi; neist harunesid rahvad maa peal pärast veeuputust.

PEATÜKK 11

Kogu maailmas oli aga üks keel ja ühesugused sõnad.

- ² Ja sündis, kui nad hommiku poolt teele läksid, et nad Sinearimaal leidsid oru ja jäid sinna elama.
³ Nad ütlesid üksteisele: 'Tehkem nüüd telliskive ja põletagem neid hästi.' Siis olid telliskivid neile ehituskivideks ja maapigi oli sideaineks.
⁴ Ja nad ütlesid: 'Tulge, ehitagem enestele linn ja torn, mille tipp oleks taevas, ja tehkem enestele nimi, et me ei hajuks üle kogu maailma!'
⁵ Aga Issand tuli alla vaatama linna ja torni, mida inimlapsed ehitasid.
⁶ Ja Issand ütles: 'Vaata, rahvas on üks ja neil kõigil on üks keel, ja see on alles nende tegude algus. Nüüd ei ole neil võimatu ükski asi, mida nad kavatsevad teha!
⁷ Mingem nüüd alla ja segagem seal nende keel, et nad üksteise keelt ei mõistaks!'
⁸ Ja Issand pillutas nad sealt üle kogu maailma ja nad jätsid linna ehitamata.
⁹ Seepärast pandi sellele nimeks Paabel, sest seal segas Issand ära kogu maailma keele ja sealt pillutas Issand nad üle kogu maailma.
¹⁰ Need olid Seemi järeltulijad: kui Seem oli sada aastat vana, siis sündis temale Arpaksad kaks aastat pärast veeuputust.
¹¹ Ja Seem elas pärast Arpaksadi sündimist viissada aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
¹² Kui Arpaksad oli elanud kolmkümmend viis aastat, siis sündis temale Selah.

- 13** Ja Arpaksad elas pärast Selahi sündimist nelisada kolm aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
- 14** Kui Selah oli elanud kolmkümmend aastat, siis sündis temale Eeber.
- 15** Ja Selah elas pärast Eeberi sündimist nelisada kolm aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
- 16** Kui Eeber oli elanud kolmkümmend neli aastat, siis sündis temale Peleg.
- 17** Ja Eeber elas pärast Pelegi sündimist nelisada kolmkümmend aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
- 18** Kui Peleg oli elanud kolmkümmend aastat, siis sündis temale Reu.
- 19** Ja Peleg elas pärast Reu sündimist kakssada üheksa aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
- 20** Kui Reu oli elanud kolmkümmend kaks aastat, siis sündis temale Serug.
- 21** Ja Reu elas pärast Serugi sündimist kakssada seitse aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
- 22** Kui Serug oli elanud kolmkümmend aastat, siis sündis temale Naahor.
- 23** Ja Serug elas pärast Naahori sündimist kakssada aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
- 24** Kui Naahor oli elanud kakskümmend üheksa aastat, siis sündis temale Terah.
- 25** Ja Naahor elas pärast Terahi sündimist sada üheksateist aastat, ja temale sündis poegi ja tütreid.
- 26** Kui Terah oli elanud seitsekümmend aastat, siis sündisid temale Aabram, Naahor ja Haaran.
- 27** Ja need olid Terahi järeltulijad: Terahile sündisid Aabram, Naahor ja Haaran; ja Haaranile sündis Lott.
- 28** Aga Haaran suri enne kui ta isa Terah oma sünnimaal Kaldea Uuris.
- 29** Ja Aabram ja Naahor võtsid enestele naised; Aabrami naise nimi oli Saarai ja Naahori naise nimi oli Milka, Haaranini tütar; Haaran oli Milka ja Jiska isa.
- 30** Aga Saarai oli viljatu, temal ei olnud last.
- 31** Ja Terah võttis oma poja Aabrami ja Haaranini poja Loti, oma pojapoja, ja Saarai, oma minia, oma poja Aabrami naise, ja lahkus koos nendega Kaldea Uurist, et minna Kaananimaale; ja nad jõudsid Haaranini ning jäid sinna elama.
- 32** Ja Terah elupäevi oli kakssada viis aastat, ja Terah suri Haaranis.

PEATÜKK 12

Ja Issand ütles Aabramile: 'Mine omalt maalt, omast sugukonnast ja isakojast maale, mille ma sulle näitan!

2 Ma teen sind suureks rahvaks ja õnnistan sind, ma teen su nime suureks, et sa oleksid õnnistuseks!

3 Siis ma õnnistan neid, kes sind õnnistavad, panen vande alla selle, kes sind neab, ja sinu nimel õnnistavad endid kõik suguvõsad maa peal!

4 Ja Aabram läks, nagu Issand teda käskis, ja Lott läks koos temaga; Aabram oli seitsekümmend viis aastat vana, kui ta Haaranist lahkus.

5 Ja Aabram võttis oma naise Saarai ja oma vennapoja Loti ja kogu nende varanduse, mis nad olid soetanud, ja Haaranis hangitud hingelised, ja nad läksid teele Kaananimaale poole.

Ja nad jõudsid Kaananimaale.

⁶ Ja Aabram käis maa läbi Sekemi püha paigani, Moore tammeni; kaananlased olid siis veel sellel maal.

⁷ Ja Issand ilmutas ennast Aabramile ning ütles: 'Sinu soole ma annan selle maa!' Siis ta ehitas sinna altari Issandale, kes oli ennast temale ilmutanud.

⁸ Sealt ta liikus edasi mäestikku Peetelist hommiku poole ja lõi oma telgi üles, nõnda et Peetel jäi õhtu ja Ai hommiku poole; ja ta ehitas sinna altari Issandale ning hüüdis appi Issanda nime.

⁹ Ja Aabram läks teele, rändas üha ja siirdus Lõunamaale.

¹⁰ Aga maal oli nälg. Siis Aabram läks alla Egiptusesse, et seal võõrana elada, sest maal oli suur nälg.

¹¹ Ja kui ta minnes Egiptusele ligines, ütles ta oma naisele Saaraile: 'Vaata, ma tean, et sa oled ilusa välimusega naine.

¹² Aga kui egiptlased sind näevad, ütlevad nad: 'See on tema naine!' Siis nad tapavad minu, aga sinu jätavad elama.

¹³ Ütle siis, et oled minu õde, et mu käsi sinu tõttu võiks hästi käia ja mu hing sinu pärast ellu jääks!'

¹⁴ Kui Aabram jõudis Egiptusesse, siis nägid egiptlased, et naine oli väga ilus.

¹⁵ Ja kui vaarao vürstid teda nägid, siis nad ülistasid teda vaaraole ja naine võeti vaarao kotta.

¹⁶ Vaarao tegi Aabramile tema pärast head: ta sai lambaid ja kitsi, veiseid ja eesleid, sulaseid ja teenijaid, emaesleid ja kaameleid.

¹⁷ Aga Issand nuhtles vaaraod ja tema koda suurte nuhtlustega Saarai, Aabrami naise pärast.

¹⁸ Siis vaarao kutsus Aabrami ning ütles: 'Miks sa mulle seda tegid? Miks sa ei teatanud mulle, et ta on sinu naine?'

¹⁹ Miks sa ütlesid: Ta on mu õde, nõnda et ma tema enesele naiseks võtsin? Aga nüüd, vaata, seal on su naine, võta tema ja mine!'

²⁰ Ja vaarao andis tema pärast meestele käsu, et nad saadaksid minema tema ja ta naise ja kõik, mis tal oli.

PEATÜKK 13

Ja Aabram läks Egiptusest üles Lõunamaale, tema ja ta naine ja kõik, mis tal oli; ja Lott oli koos temaga.

² Ja Aabram oli väga rikas karja, hõbeda ja kulla poolest.

³ Ja ta rändas peatuspaigast teise, Lõunamaalt Peeteli poole, sinna paika, kus ta telk enne oli olnud, Peeteli ja Ai vahel,

⁴ altari paika, mille ta varem sinna oli teinud; ja Aabram hüüdis seal appi Issanda nime.

⁵ Aga ka Lotil, kes rändas koos Aabramiga, oli lambaid ja kitsi, veiseid ja telke.

⁶ Kuid maa ei suutnud neid toita, et üheskoos elada, sest nende varandus oli nii suur, et neil oli võimatu üheskoos elada.

⁷ Ja Aabrami loomade karjaste ja Loti loomade karjaste vahel tekkis riid; kaananlased ja perislased elasid siis veel sellel maal.

⁸ Siis Aabram ütles Lotile: 'Ärgu olgu riidu minu ja sinu vahel, minu karjaste ja sinu karjaste vahel. Meie, mehed, oleme ju vennad!'

- ⁹ Eks ole kogu maa su ees lahti? Mine nüüd minu juurest ära, lähed sina vasakut kätt, lähen mina paremat kätt; lähed sina paremat kätt, lähen mina vasakut kätt.'
- ¹⁰ Siis Lott tõstis oma silmad üles ja nägi, et kogu Jordani piirkond oli kõikjal veerikas; enne kui Issand Soodoma ja Gomorra hävitas, oli see kuni Soarini otsekui Issanda rohuaed, samasugune nagu Egiptusemaa.
- ¹¹ Ja Lott valis enesele kogu Jordani piirkonna; Lott läks teele hommiku poole ja nad lahkusid teineteisest.
- ¹² Aabram jäi Kaananimaaale ja Lott asus piirkonna linnadesse ning lõi oma telgid üles Soodomani.
- ¹³ Aga Soodoma mehed olid väga pahad ja patused Issanda ees.
- ¹⁴ Ja Issand ütles Aabramile, pärast seda kui Lott tema juurest oli lahkunud: 'Tõsta nüüd oma silmad üles ja vaata paigast, kus sa oled, põhja ja lõuna ja hommiku ja õhtu poole,
- ¹⁵ sest kogu maa, mida sa näed, ma annan sinule ja su soole igaveseks ajaks!
- ¹⁶ Ja ma teen su soo maapõrnu sarnaseks: kui keegi suudab maapõrnu ära lugeda, siis on sinugi sugu äraloetav.
- ¹⁷ Võta kätte, käi maa läbi pikuti ja põiki, sest ma annan selle sinule!'
- ¹⁸ Ja Aabram võttis telgid ja tuli ning elas Mamre tammikus, mis on Hebroni juures; ja ta ehitas sinna altari Issandale.

PEATÜKK 14

- J**a Sineari kuninga Amrafeli, Ellasari kuninga Arjoki, Eelami kuninga Kedorlaomeri ja Goojimi kuninga Tideali päevil sündis,
- ² et nad alustasid sõda Soodoma kuninga Bera, Gomorra kuninga Birsas, Adma kuninga Sineabi, Seboimi kuninga Semeeberi ja Bela, see on Soari kuninga vastu.
- ³ Need kõik kogunesid Siddimi orgu, kus nüüd on Soolameri.
- ⁴ Kaksteist aastat olid nad Kedorlaomerit orjanud, aga kolmeteistkümnendal aastal nad tõstsid mässu.
- ⁵ Ja neljateistkümnendal aastal tulid Kedorlaomer ja need kuningad, kes olid koos temaga, ja löid refalasi Astarot-Karnaimis, susiite Haamis, emiite Kirjataimi tasandikul
- ⁶ ja horiite nende mäestikus Seiris kuni Eel-Paaranini, mis on kõrbe ääres.
- ⁷ Siis nad pöördusid tagasi ja tulid Een-Mispatti, see on Kaadesisse, ja vallutasid kogu amalekkide väljade ala, samuti võitsid nad emorlasi, kes elasid Haseson-Taamaris.
- ⁸ Aga Soodoma kuningas, Gomorra kuningas, Adma kuningas, Seboimi kuningas ja Bela, see on Soari kuningas, läksid välja ja valmistusid tapluseks nende vastu Siddimi orus:
- ⁹ Eelami kuninga Kedorlaomeri, Goojimi kuninga Tideali, Sineari kuninga Amrafeli ja Ellasari kuninga Arjoki vastu - neli kuningat viie vastu.
- ¹⁰ Aga Siddimi org oli täis maapigi auke. Kui Soodoma ja Gomorra kuningad põgenesid, siis nad langesid neisse, kuna ülejäänud põgenesid mäestikku.
- ¹¹ Ja nad võtsid kogu Soodoma ja Gomorra varanduse ja kogu nende toiduse ning läksid ära.
- ¹² Ja ära minnes nad võtsid kaasa ka Loti, Aabrami vennapoja, ja tema varanduse; ta elas ju Soodomas.
- ¹³ Aga üks põgenik tuli ja teatas Aabramile, heebrealasele, kes elas emorlase Mamre, Eskoli ja Aaneri venna tammikus; ja need olid Aabrami liitlased.
- ¹⁴ Kui Aabram kuulis, et ta vennapoeg oli vangi viidud, siis ta viis välja oma kodakondsed,

kes tema peres olid sündinud, arvult kolmsada kaheksateist, ja ajas vaenlasi taga kuni Daanini.

15 Ta jaotas öösel oma sulased nende vastu, lõi neid ja jälitas neid kuni Hoobani, mis on Damaskusest vasakut kätt.

16 Ja ta tõi tagasi kogu varanduse; ka Loti, oma vennapoja, ja tema varanduse ta tõi tagasi, samuti naised ja rahva.

17 Ja kui ta Kedorlaomerit ja koos temaga olevaid kuningaid löömast tagasi tuli, läks Soodoma kuningas temale vastu Saave orgu, see on Kuningaorgu.

18 Ja Melkisedek, Saalemi kuningas, tõi leiba ja veini, sest tema oli kõige kõrgema Jumala preester,

19 ja õnnistas teda ning ütles: 'Olgu õnnistatud Aabram, kõige kõrgema Jumala, taeva ja maa Looja poolt!

20 Olgu kiidetud kõige kõrgem Jumal, kes sinu vaenlased su kätte andis!' Ja Aabram andis temale kümnist kõigest.

21 Ja Soodoma kuningas ütles Aabramile: 'Anna hingelised mulle, aga varandus võta enesele!'

22 Kuid Aabram ütles Soodoma kuningale: 'Ma tõstan oma käe üles Issanda, kõige kõrgema Jumala poole, kes on taeva ja maa Looja,

23 et ma ei võta lõngaotsa ega jalatsipaelagi kõigest sellest, mis on sinu oma, et sa ei saaks öelda: Mina olen Aabrami rikkaks teinud!

24 Mul pole midagi vaja - ainult, mis poisid sõid, ja mehed, kes koos minuga käisid - Aaner, Eskol ja Mamre -, need võtku oma osa!

PEATÜKK 15

Pärast neid lugusid tuli Aabramile nägemuses Issanda sõna, kes ütles: 'Ära karda, Aabram! Mina olen sulle kilbiks. Sinu tasu on väga suur!'

2 Aga Aabram ütles: 'Issand Jumal! Mida sa mulle saad anda? Mina ju lähen ära lastetuna ja mu koja valitsejaks on Elieser Damaskusest!'

3 Ja Aabram ütles: 'Vaata, mulle sa ei ole ihuvilja andnud, aga näe, minu kijas sündinu saab mu pärijaks.'

4 Ja vaata, temale tuli Issanda sõna, kes ütles: 'Tema ei ole sinu pärija, vaid see, kes tuleb välja su oma ihust, on su pärija.'

5 Ja ta viis tema õue ning ütles: 'Vaata nüüd taeva poole ja loe tähti, kui sa suudad neid lugeda!' Ja ta ütles temale: 'Nõnda saab olema sinu sugu!'

6 Ja ta uskus Issandat ning see arvati temale õiguseks.

7 Ja ta ütles temale: 'Mina olen Issand, kes tõi sind Kaldea Uurist, et anda sulle päranduseks see maa!'

8 Aga ta küsis: 'Issand Jumal, millest ma ära tunnen, et ma selle pärin?'

9 Siis ta vastas temale: 'Too mulle kolmeaastane mullikas, kolmeaastane kits, kolmeaastane jäär ja turteltuvi koos lennuvõimelise pojaga.'

10 Ja ta tõi temale kõik need, lõi kas need keskelt lõhki ja pani vastavad pooled vastakuti; aga lindusid ta ei lõiganud lõhki.

11 Kui röövlinnud laskusid korjuste peale, siis peletas Aabram need minema.

12 Aga kui päike loojus, vajus Aabram sügavasse unne, ja vaata, suur ja pime hirm haaras teda.

- ¹³ Ja Issand ütles Aabramile: 'Sa pead teadma, et su järglased on võõrastena maal, mis ei ole nende oma; nad tehakse orjadeks ja neid vaevatakse nelisada aastat.
- ¹⁴ Aga ka rahvast, keda nad orjavad, ma karistan, ja selle järel nad tulevad ära suure varandusega.
- ¹⁵ Sina ise aga lähed rahuga oma vanemate juurde, sind maetakse heas vanuses.
- ¹⁶ Alles neljas põlv tuleb siia tagasi, sest emorlaste süü ei ole tänini veel küllaldane.'
- ¹⁷ Ja kui päike oli loojunud ja kui oli pime, siis nähti suitsevat küpsetusahju ja tuleleeki, mis nende lõigatud tükkide vahelt läbi käis.
- ¹⁸ Selsamal päeval tegi Issand Aabramiga lepingu ja ütles: 'Sinu soole ma annan selle maa Egiptuseojast suure jõeni, Frati jõeni,
- ¹⁹ keenlased, kenislased, kadmonlased,
- ²⁰ hetid, perislased, refalased,

PEATÜKK 16

Ja Saarai, Aabrami naine, ei toonud temale last ilmale; aga tal oli teenijaks egiptlanna, nimega Haagar.

² Ja Saarai ütles Aabramile: 'Vaata, Issand on mind keelanud last saamast. Heida nüüd mu teenija juurde, vahest saan järeltulija temalt!' Ja Aabram kuulas Saarai sõna.

³ Ja Saarai, Aabrami naine, võttis egiptlanna Haagari, oma teenija, pärast seda kui Aabram oli kümme aastat elanud Kaananimaal, ja andis ta oma mehele Aabramile naiseks.

⁴ Ja tema heitis Haagari juurde ja see jäi lapseootele; aga kui see nägi, et ta oli lapseootel, siis oli ta emand tema silmis nagu alam.

⁵ Ja Saarai ütles Aabramile: 'Mulle sündinud ülekohus tulgu sinu peale! Ma andsin oma teenija sinu sülle, aga kui ta nüüd näeb, et ta on lapseootel, siis olen mina tema silmis nagu alam. Issand mõistku õigust minu ja sinu vahel!'

⁶ Aga Aabram ütles Saaraile: 'Vaata, su teenija on sinu käes! Talita temaga, nagu sa heaks arvad!' Siis Saarai alandas teda, aga seejärel ta põgenes tema juurest.

⁷ Ja Issanda ingel leidis tema veeallika juurest kõrbes, Suuri tee ääres oleva allika juurest.

⁸ Ja ta ütles: 'Haagar, Saarai teenija! Kust sa tuled ja kuhu sa lähed?' Ja tema vastas: 'Ma põgenen oma emanda Saarai eest.'

⁹ Siis ütles Issanda ingel temale: 'Mine tagasi oma emanda juurde ja alanda ennast tema käte alla!'

¹⁰ Ja Issanda ingel ütles temale: 'Ma teen sinu soo nõnda arvurikkaks, et see paljuse pärast pole loetav!'

¹¹ Ja Issanda ingel ütles temale: 'Vaata, sa oled lapseootel ja tood poja ilmale! Pane temale nimeks Ismael, sest Issand on kuulnud su alandusest!'

¹² Temast tuleb mees nagu metseesl - tema käsi on igaühe vastu ja igaühe käsi on tema vastu - ta elab vaenus kõigi oma vendadega.'

¹³ Siis ta nimetas Issandat, kes temaga oli rääkinud, nimega 'Sina oled nähtav Jumal', sest ta ütles: 'Kas ma siin ikka veel näen pärast oma nägemust?'

¹⁴ Seepärast nimetatakse seda kaevu Lahhai-Roi kaevuks; vaata, see on Kaadesi ja Baaredi vahel.

¹⁵ Ja Haagar tõi Aabramile poja ilmale; ja Aabram pani oma pojale, kelle Haagar oli

sünnitanud, nimeks Ismael.

¹⁶ Ja Aabram oli kaheksakümmend kuus aastat vana, kui Haagar Aabramile Ismaeli ilmale tõi.

PEATÜKK 17

Kui Aabram oli üheksakümmend üheksa aastat vana, siis Issand ilmutas ennast Aabramile ja ütles temale: 'Mina olen Kõigeväeline Jumal, käi minu palge ees ja ole vaga!

² Ma teen lepingu enese ja sinu vahel ja teen sind väga paljuks.'

³ Siis Aabram heitis silmili maha ja Jumal rääkis temaga, öeldes:

⁴ 'See olen mina! Vaata, mu leping sinuga on, et sina saad paljude rahvaste isaks.

⁵ Sinu nime ei hüüta siis enam Aabramiks, vaid su nimi olgu Aabraham, sest ma teen sind paljude rahvaste isaks!

⁶ Ma teen sind väga viljakaks ja lasen sind rahvaiks saada, kuningadki põlvnevad sinust.

⁷ Ma teen lepingu enese ja sinu vahel, ja sinu soo vahel pärast sind, igaveseks lepinguks sugupõlvedele, et ma olen Jumalaks sinule ja su soole pärast sind.

⁸ Ja ma annan sinule ja su soole pärast sind selle maa, kus sa võõrana elad, kogu Kaananimaa, igaveseks omandiks. Ja mina olen neile Jumalaks!'

⁹ Ja Jumal ütles Aabrahamile: 'Ja sina pead mu lepingut pidama, sina ja su sugu pärast sind põlvest põlve.

¹⁰ See on minu leping minu ja teie ning sinu soo vahel pärast sind, mida te peate pidama: kõik meesterahvad tuleb teil ümber lõigata!

¹¹ Te peate oma eesnaha liha ümber lõikama ja see olgu minu ja teie vahelise lepingu märgiks.

¹² Kaheksapäevastena tuleb teil ümber lõigata kõik teie meesterahvad põlvkondade viisi, olgu peres sündinud, olgu raha eest ostetud ükskõik missuguselt võõralt, kes sinu soost ei ole,

¹³ kindlasti tuleb ümber lõigata niihästi su peres sündinu kui su raha eest ostetu. Minu leping peab teie ihu küljes olema igavese lepinguna!

¹⁴ Aga eesnahaga meesterahvas, kelle eesnaha liha ei ole ümber lõigatud, tuleb hävitada oma rahva seast: ta on tühistanud minu lepingu!'

¹⁵ Ja Jumal ütles Aabrahamile: 'Saaraid, oma naist, ära hüüa enam Saaraiks, vaid tema nimi olgu Saara!

¹⁶ Ma õnnistan teda ja annan ka temalt sulle poja. Ma õnnistan teda nõnda, et ta saab rahvaiks, rahvaste kuningadki põlvnevad temast.'

¹⁷ Siis Aabraham heitis silmili maha, naeris ja ütles oma südames: 'Kas peaks saja-aastasele poeg sündima? Või peaks üheksakümneaastane Saara sünnitama?'

¹⁸ Ja Aabraham ütles Jumalale: 'Kui ainult Ismaelgi sinu ees jääks elama!'

¹⁹ Siis ütles Jumal: 'Siiski, su naine Saara sünnitab sulle poja ja sa pead panema temale nimeks Iisak. Ja ma teen temaga lepingu, igaveseks lepinguks tema soole pärast teda.

²⁰ Aga ka Ismaeli pärast ma olen sind kuulnud. Vaata, ma õnnistan teda ja teen ta viljakaks ning väga arvurikkaks. Temast sünnib kaksteist vürsti ja ma teen ta suureks rahvaks.

²¹ Kuid oma lepingu teen ma Iisakiga, kelle Saara sulle sünnitab tuleval aastal selsamal ajal.'

²² Kui Jumal oli lõpetanud kõneluse Aabrahamiga, siis ta läks tema juurest üles.

- ²³ Ja Aabraham võttis oma poja Ismaeli ja kõik oma peres sündinud, ja kõik raha eest ostetud, kõik meesterahvad Aabrahami pere inimeste hulgast, ja lõikas ümber nende eesnaha liha, otse selsamal päeval, nõnda nagu Jumal teda oli käskinud.
- ²⁴ Aabraham oli üheksakümmend üheksa aastat vana, kui ta eesnaha liha ümber lõigati.
- ²⁵ Ja Ismael, tema poeg, oli kolmteist aastat vana, kui ta eesnaha liha ümber lõigati.
- ²⁶ Otse selsamal päeval lõigati ümber Aabraham ja tema poeg Ismael;
- ²⁷ ja kõik ta pere mehed, peres sündinud ja võõrastelt raha eest ostetud, lõigati ümber koos temaga.

PEATÜKK 18

Ja Issand ilmutas ennast temale Mamre tammikus, kui ta istus telgi ukse ees kõige palavamal päevaajal.

- ² Ta tõstis oma silmad üles ja vaatas, ja ennäe, kolm meest seisis ta ees. Ja nähes neid, tõttas ta telgi ukse juurest neile vastu ja kummardas maani
- ³ ning ütles: 'Issand, kui ma sinu silmis armu leian, siis ära mine oma sulasest mööda!
- ⁴ Toodagu nüüd pisut vett, peske jalgu ja nõjatuge puu alla!
- ⁵ Ma toon palukese leiba, kinnitage südant, enne kui edasi lähete, kui juba kord olete oma sulase kaudu käimas!' Ja nemad vastasid: 'Tee nõnda, nagu sa oled rääkinud!'
- ⁶ Ja Aabraham tõttas telki Saara juurde ning ütles: 'Võta ruttu kolm mõõtu nisujahu, sõtku ja tee kooke!'
- ⁷ Ja Aabraham jooksis karja juurde, võttis ühe noore ja ilusa vasika, andis poisi kätte ja see tõttas seda valmistama.
- ⁸ Ja ta tõi võid, piima ja vasika, mis oli valmistatud, ja pani nende ette; ta ise seisis nende juures puu all, kui nad sõid.
- ⁹ Siis nad küsisid temalt: 'Kus su naine Saara on?' Ja ta vastas: 'Seal telgis.'
- ¹⁰ Siis üks neist ütles: 'Ma tulen sinu juurde kindlasti tagasi aasta pärast samal ajal, ja vaata, su naisel Saaral saab olema poeg!' Ja Saara kuulis seda tema selja taga oleva telgi ukse juures.
- ¹¹ Aga Aabraham ja Saara olid vanad ja elatanud; Saaral oli lakanud olemast ka see, mis muidu naistele on omane.
- ¹² Ja Saara naeris iseeneses ja mõtles: 'Nüüd, kui ma olen vanaks jäänud, peaks mul veel himu olema! Ja ka mu isand on vana.'
- ¹³ Aga Issand ütles Aabrahamile: 'Miks Saara naerab ja ütleb: Kas ma tõesti peaksin sünnitama, kuna ma ju olen vana?
- ¹⁴ Kas peaks Issandal midagi olema võimatu? Ma tulen su juurde tagasi aasta pärast samal ajal, ja Saaral saab olema poeg!'
- ¹⁵ Kuid Saara salgas, öeldes: 'Mina ei naernud.' Sest ta kartis. Tema aga ütles: 'Sa naersid küll!'
- ¹⁶ Siis mehed tõusid sealt üles ja vaatasid alla Soodoma poole; ja Aabraham läks koos nendega, neid saatma.
- ¹⁷ Ja Issand ütles: 'Kas peaksin varjama Aabrahami eest, mida tahan teha?
- ¹⁸ Aabraham saab ometi suureks ja vägevaks rahvaks ja tema kaudu õnnistatakse kõiki maailma rahvaid.
- ¹⁹ Sest ma tean temast, et ta käsib oma poegi ja järeltulevat sugu hoida Issanda teed ning teha, mis õige ja kohus, et Issand võiks anda Aabrahamile, mis ta temale on tõotanud.'

- ²⁰ Siis ütles Issand: 'Hädakisa Soodoma ja Gomorra pärast on suur ja nende patud on väga rasked!
- ²¹ Seepärast ma lähen alla ja vaatan, kas minuni jõudnud kisa kohaselt on nad teinud kõike seda või mitte. Ma tahan seda teada!
- ²² Ja mehed pöördusid sealt ära ja läksid Soodomasse, aga Aabraham jäi veel seisma Issanda ette.
- ²³ Ja Aabraham astus ligi ning ütles: 'Kas tahad tõesti hävitada õige koos õelaga?
- ²⁴ Vahest on linnas viiskümmend õiget? Kas tahad siis need hävitada ega taha paigale andeks anda nende viiekümne õige pärast, kes seal on?
- ²⁵ Jäägu sinust kaugele see tegu, et tapad õige koos õelaga, et õigel käib käsi nagu õelalgi! Jäägu see sinu poolt tegemata! Kas kogu maailma kohtumõistja ei peaks tegema õigust?'
- ²⁶ Ja Issand ütles: 'Kui ma Soodoma linnast leian viiskümmend õiget, siis annan nende pärast andeks kogu paigale.'
- ²⁷ Aga Aabraham kostis ning ütles: 'Vaata, ma olen nõuks võtnud siiski Issandaga rääkida, kuigi olen põrm ja tuhk.
- ²⁸ Vahest puudub viiekümnest õigest viis? Kas tahad siis nende viie pärast hävitada kogu linna?' Ja tema vastas: 'Ma ei hävita, kui leian sealt nelikümmend viis.'
- ²⁹ Ja ta jätkas veelgi kõnelust temaga ning ütles: 'Vahest leidub seal nelikümmend?' Ja tema vastas: 'Ma ei tee seda neljakümne pärast.'
- ³⁰ Aga ta ütles: 'Ärgu süttigu põlema Issanda viha, et ma veel räägin! Vahest leidub seal kolmkümmend?' Ja tema vastas: 'Ma ei tee seda, kui leian sealt kolmkümmend.'
- ³¹ Siis ta ütles: 'Vaata, ma olen nõuks võtnud siiski Issandaga rääkida. Vahest leidub seal kakskümmend?' Ja tema vastas: 'Ma ei hävita kahekümne pärast.'
- ³² Aga ta ütles: 'Ärgu süttigu põlema Issanda viha, et ma veel üksainus kord räägin! Vahest leidub seal kümme?' Ja tema vastas: 'Ma ei hävita kümne pärast.'
- ³³ Ja Issand läks ära, kui oli lõpetanud kõneluse Aabrahamiga; ja Aabraham läks koju.

PEATÜKK 19

Ja need kaks ingliti jõudsid õhtul Soodomasse. Lott istus parajasti Soodoma väravas. Kui Lott neid nägi, siis ta tõusis neile vastu, kummardas silmili maha

² ja ütles: 'Ennäe mu isandaid! Astuge ometi oma sulase kotta, jääge öömajale ja peske oma jalad! Hommikul võite vara üles tõusta ja oma teekonda jätkata!' Kuid nad vastasid: 'Ei, me jääme ööseks välja.'

³ Aga ta käis neile väga peale. Siis nad põikasid tema juurde ning tulid ta kotta. Ja ta valmistas neile pidusöögi, küpsetas hapnemata leibu ja nad sõid.

⁴ Nad ei olnud veel magama heitnud, kui linna mehed, Soodoma mehed, niihästi noored kui vanad, kogu rahvas viimseni, ümbritsesid koja

⁵ ja hüüdsid Lotti ning ütlesid temale: 'Kus on mehed, kes öösel tulid sinu juurde? Too nad välja meie kätte, et saaksime neid katsuda!'

⁶ Siis Lott läks välja nende juurde ukse ette, sulges ukse enese järel

⁷ ja ütles: 'Mu vennad, ärge ometi tehke kurja!

⁸ Vaadake, mul on kaks tütart, kes mehest veel midagi ei tea. Ma toon need välja teie kätte ja talitage nendega, nagu teie silmis hea on. Neile meestele ärge tehke midagi, sest nad on tulnud varjule minu katuse alla!'

- ⁹ Kuid nad vastasid: 'Käi minema!' Ja nad ütlesid: 'Ise on tulnud võõrana elama, aga tahab olla kohtumõistjaks! Nüüd me kohtleme sind halvemini kui neid!' Ja nad kippusid väga mehe, Loti kallale ning asusid ust maha murdma.
- ¹⁰ Siis mehed sirutasid käed välja, tõmbasid Loti enese juurde kotta ja sulgesid ukse.
- ¹¹ Aga mehi, kes koja ukse taga olid, lõid nad pimestusega, niihästi väikesi kui suuri, nõnda et need väsisid ust otsimast.
- ¹² Ja mehed ütlesid Lotile: 'Kes sul veel siin on, väimees ja pojad ja tütre ja kõik, kes sul linnas on, vii siit paigast ära,
- ¹³ sest me hävitame selle paiga, kuna hädakisa nende pärast on Issanda ees suur; ja Issand on meid läkitanud seda hävitama!'
- ¹⁴ Siis Lott läks välja ja kõneles oma väimeestega, kes pidid võtma ta tütre, ning ütles: 'Tõuske, minge siit paigast ära, sest Issand hävitab selle linna!' Aga oma väimeeste meelest heitis ta nalja.
- ¹⁵ Ja kui hakkas koitma, kiirustasid inglid Lotti, öeldes: 'Tõuse, võta oma naine ja kaks tüdruku, kes siin on, et sa ei hukkuks linna süü pärast!'
- ¹⁶ Ja kui ta veel kõhkles, siis haarasid mehed kinni ta käest, ja ta naise käest ja ta mõlema tütre käest, sest Issand tahtis teda säästa; ja nad viisid ta ära ning jätsid väljapoole linna.
- ¹⁷ Ja neid välja viies nad ütlesid: 'Päästa oma hing! Ära vaata selja taha ja ära peatu mitte kuskil ümbruskonnas! Põgene mäestikku, et sa ei hukkuks!'
- ¹⁸ Ja Lott vastas neile: 'Muidugi mitte, mu isand!'
- ¹⁹ Vaata, su sulane on küll sinu silmis armu leidnud ja suur on su heldus, mida sa oled mulle osutanud, jättes mu hinge elama. Aga ma ei suuda põgeneda mäestikku, et õnnetus mind ei tabaks ja ma ei sureks.
- ²⁰ Vaata, see linn taamal on nii ligidal, et sinna võiks põgeneda, ja on pisitilluke. Kui ma ometi sinna pääseksin - eks ole, see on ju pisitilluke? -, siis võiks mu hing jääda elama!'
- ²¹ Ja ta vastas temale: 'Vaata, ma võtan sind kuulda ka selles asjas ega paiska segi linna, millest sa räägid.
- ²² Tõtta, põgene sinna, sest ma ei või midagi teha enne, kui sa sinna oled jõudnud!' Seepärast pandi sellele linnale nimeks Soar.
- ²³ Päike oli just tõusnud maa kohale, kui Lott jõudis Soari.
- ²⁴ Ja Issand laskis sadada Soodoma ja Gomorra peale väävlit ja tuld Issanda juurest taevast
- ²⁵ ning hävitas need linnad ja kogu ümbruskonna, kõik linnade elanikud ja maa taimestiku.
- ²⁶ Aga Loti naine, kes ta järel käis, vaatas tagasi ja muutus soolasambaks.
- ²⁷ Ja Aabraham läks hommikul vara paika, kus ta Issanda ees oli seisnud,
- ²⁸ heitis pilgu alla Soodoma ja Gomorra poole ja kogu ümbruskonna maapinnale, vaatas, ja ennäe, maast tõusis suits otsekui sulatusahju suits.
- ²⁹ Kui Jumal oli segi paisanud ümbruskonna linnad, mõtles Jumal Aabrahamile ja saatis Loti ära selle hävituse keskelt, millega ta segi paiskas need linnad, kus Lott oli elanud.
- ³⁰ Ja Lott läks Soarist üles ning elas mäestikus koos oma kahe tütre, sest ta kartis elada Soaris; ta elas ühes koopas, tema ise ja ta mõlemad tütre.
- ³¹ Kord ütles vanem nooremale: 'Meie isa on vana ja maal pole ühtegi meest, kes tuleks Meie juurde kogu maailma kombe järgi.
- ³² Tule, joodame oma isa veiniga ja magame temaga, et saaksime oma isalt järeltulija!'
- ³³ Ja nad jootsid oma isa sel ööl veiniga ja vanem läks ning magas oma isaga; see ei

märganudki, millal too maha heitis või üles tõusis.

³⁴ Ja järgmisel päeval ütles vanem nooremale: 'Vaata, ma magasin eile oma isaga. Joodame ka sel ööl teda veiniga, siis mine maga sina temaga, et saaksime oma isalt järeltulija!'

³⁵ Ja nad jootsid ka sel ööl oma isa veiniga ja noorem läks ning magas temaga; see ei märganudki, millal too maha heitis või üles tõusis.

³⁶ Ja Loti mõlemad tütreid jäid oma isast lapseootele.

³⁷ Ja vanem sünnitas poja ning pani temale nimeks Moab; see on moabide isa tänapäevani.

³⁸ Ja noorem sünnitas ka poja ning pani temale nimeks Ben-Ammi; see on ammonlaste isa tänapäevani.

PEATÜKK 20

Ja Aabraham siirdus sealt Lõunamaale ning asus elama Kaadesi ja Suuri vahele; ta elas Geraris võõrana.

² Ja Aabraham ütles oma naise Saara kohta: 'Ta on minu õde.' Siis Gerari kuningas Abimelek läkitas järele ja võttis Saara.

³ Aga Jumal tuli Abimeleki juurde öösel unes ja ütles temale: 'Vaata, sa pead surema naise pärast, kelle sa enesele võtsid, sest ta on abielunaine!'

⁴ Abimelek aga ei olnud temasse puutunud ja vastas: 'Issand, kas tahad surmata ka õiget rahvast?'

⁵ Eks ta öelnud mulle: Ta on minu õde? Ja tema ütles ka ise: Ta on mu vend. Ma tegin seda vaga südame ja süütute kätega.'

⁶ Siis ütles Jumal temale unes: 'Minagi tean, et sa tegid seda vaga südamega ja ma hoidsin sind ka minu vastu pattu tegemast: sellepärast ma ei lasknud sind temasse puutuda.

⁷ Ja nüüd anna mehele naine tagasi, sest ta on prohvet ja ta palvetab sinu pärast, et sa jääksid elama. Aga kui sa tagasi ei anna, siis tea, et sina ja kõik, kes sul on, peate surema!'

⁸ Ja Abimelek tõusis hommikul vara, kutsus kõik oma sulased ning rääkis kõik need sõnad nende kuulates; ja mehed kartsid väga.

⁹ Siis Abimelek kutsus Aabrahami ja ütles temale: 'Mis sa meile tegid! Millega ma sinu vastu pattu tegin, et sa tõid suure süü minu ja mu kuningriigi peale? Sa oled minuga teinud sündmatuid tegusid!'

¹⁰ Ja Abimelek küsis Aabrahamilt: 'Mida sa mõtlesid seda asja tehes?'

¹¹ Ja Aabraham vastas: 'Mina mõtlesin ainult, et selles paigas ei ole jumalakartust ja mind tapetakse mu naise pärast.

¹² Ja tema ongi tõepoolest mu õde: mu isa tütar, kuigi mitte mu ema tütar; seetõttu ta sai mu naiseks.

¹³ Aga kui Jumal saatis mind isamajast rändama, ütlesin ma temale: Osuta mulle seda armastust, et sa kõigis paigus, kuhu tuleme, minu kohta ütled: Ta on mu vend.'

¹⁴ Siis Abimelek võttis lambaid, kitsi ja veiseid, sulaseid ja teenijaid ja andis Aabrahamile; ja ta andis temale tagasi Saara, ta naise.

¹⁵ Ja Abimelek ütles: 'Vaata, mu maa on lahti sinu ees, ela, kus sulle meeldib!'

¹⁶ Ja Saarale ta ütles: 'Näe, ma annan su vennale tuhat hõbetükki. Vaata, see olgu sulle

hüvituseks kõigi ees, kes su juures on. Sa oled kõiges õigeks osutunud.'

17 Ja Aabraham palus Jumalat ja Jumal tegi terveks Abimeleki, ta naise ja ta teenijad, nõnda et nad said lapsi,

18 sest Issand oli sulgenud kõvasti kõik emaihud Abimeleki kojas Saara, Aabrahami naise pärast.

PEATÜKK 21

Ja Issand hoolitses Saara eest, nõnda nagu ta oli lubanud. Issand toimis Saaraga, nõnda nagu ta oli öelnud:

2 Saara jäi lapseootele ja tõi Aabrahamile poja ilmale ta vanas eas, määratud ajal, millest Jumal temaga oli rääkinud.

3 Ja Aabraham pani oma pojale, kes temale sündis, kelle Saara temale ilmale tõi, lisak nimeks.

4 Ja Aabraham lõikas ümber oma poja lisaki, kui see kaheksapäevane oli, nõnda nagu Jumal teda oli käskinud.

5 Ja Aabraham oli sada aastat vana, kui ta poeg lisak temale sündis.

6 Aga Saara ütles: 'Jumal pani mind naerma! Igaüks, kes sellest kuuleb, naerab mind!'

7 Ja ta ütles: 'Kes oleks võinud Aabrahamile kuulutada, et Saara imetab veel lapsi? Ometi tõin ma temale poja ilmale ta vanas eas!'

8 Laps kasvas ja võõrutati; ja Aabraham tegi suure peo lisaki võõrutamispäeval.

9 Kui Saara nägi mängimas egiptlanna Haagari poega, kelle see Aabrahamile oli ilmale toonud,

10 siis ta ütles Aabrahamile: 'Kihuta minema see teenija ja tema poeg, sest selle teenija poeg ei või pärida koos minu poja lisakiga!'

11 See kõne aga oli Aabrahami silmis ta poja kohta väga paha.

12 Aga Jumal ütles Aabrahamile: 'Ärgu olgu see su silmis paha ei poisi ega su teenija kohta. Kõiges, mis Saara sulle ütleb, kuula ta sõna, sest lisakist loetakse sinu sugu!'

13 Aga ka teenija poja teen ma rahvaks, sest ta on ju sinu järeltulija.'

14 Ja Aabraham tõusis hommikul vara, võttis leiva ja veelähkri ning andis Haagarile, pannes need temale selga, samuti lapse ja saatis ta minema. Ja tema läks ning eksles Beer-Seba kõrbes.

15 Kui vesi lähkrist lõppes, siis ta jättis lapse ühe põõsa alla

16 ja läks ning istus temaga kohastikku, ammulaske kauguses, sest ta ütles: 'Ma ei või näha lapse surma!' Nõnda ta istus temaga kohastikku, tõstis häält ja nuttis.

17 Aga Jumal kuulis poisi häält ja Jumala ingel hüüdis taevast Haagarit ning ütles temale: 'Mis sul viga on, Haagar? Ära karda, sest Jumal on kuulnud poisi häält seal, kus ta on.

18 Tõuse, tõsta poiss üles ja võta ta käekõrvale, sest ma tahan temast teha suure rahva!'

19 Ja Jumal tegi ta silmad lahti, nõnda et ta nägi ühte veekaevu; ta läks ning täitis lähkri veega ja andis poisile juua.

20 Ja Jumal oli poisiga; ta kasvas ja elas kõrbes, ja temast sai ammukütt.

21 Ta elas Paarani kõrbes; ja ta ema võttis temale Egiptusemaalt naise.

22 Sel ajal rääkisid Abimelek ja tema väepealik Piikol Aabrahamiga, öeldes: 'Jumal on sinuga kõiges, mis sa teed.

23 Ja nüüd vannu mulle siin Jumala juures, et sa ei peta mind ega mu lapsi ja lapselapsi!

Heateo pärast, mis ma sulle tegin, tee seda mulle ja maale, kus sa võõrana elad!

24 Ja Aabraham ütles: 'Ma vannun!'

25 Aabraham aga noomis Abimelekit veekaevu pärast, mille Abimeleki sulased väevõimuga olid ära võtnud.

26 Kuid Abimelek vastas: 'Mina ei tea, kes seda tegi. Sina pole mulle sellest teatanud ja mina ise pole ka midagi kuulnud enne kui täna.'

27 Siis Aabraham võttis lambaid, kitsi ja veiseid ja andis Abimelekile; ja nad mõlemad sõlmisid lepingu.

28 Kui Aabraham pani seitse lambatalle eraldi,

29 küsis Abimelek Aabrahamilt: 'Milleks on siin need seitse talle, keda sa oled eraldi pannud?'

30 Ja tema vastas: 'Sa pead need seitse talle minu käest võtma tõendina minu poolt, et mina olen kaevanud selle kaevu!'

31 Seepärast hüütakse seda paika Beer-Sebaks, sest nad mõlemad andsid seal vande.

32 Nõnda sõlmisid nad Beer-Sebas lepingu. Siis Abimelek ja tema väepealik Piikol tõusid ja läksid tagasi vilistite maale.

33 Aabraham aga istutas Beer-Sebasse ühe tamariskipuu ja hüüdis seal appi Issanda, igavese Jumala nime.

34 Ja Aabraham elas võõrana vilistite maal kaua aega.

PEATÜKK 22

Pärast neid sündmusi pani Jumal Aabrahami proovile ning ütles temale: 'Aabraham!' Ja ta vastas: 'Siin ma olen!'

2 Ja tema ütles: 'Võta nüüd lisak, oma ainus poeg, keda sa armastad, ja mine Morijamaale ning ohverda ta seal põletusohvriks ühel neist mägedest, mis ma sulle nimetan!'

3 Ja Aabraham tõusis hommikul vara, saduldas oma eesli, võttis enesega kaasa kaks noort meest ja oma poja lisaki, lõhkus põletusohvri puud, seadis minekule ja läks paika, millest Jumal temale oli rääkinud.

4 Kolmandal päeval tõstis Aabraham oma silmad üles ja nägi seda paika kaugelt.

5 Ja Aabraham ütles oma noortele meestele: 'Jääge teie eesliga siia! Mina ja poisid läheme sinna, kummardame ja tuleme siis tagasi teie juurde.'

6 Ja Aabraham võttis põletusohvri puud, pani need oma pojale lisakile õlale, võttis enda kätte tule ja noa ning mõlemad läksid üheskoos.

7 Ja lisak rääkis oma isa Aabrahamiga ning ütles: 'Isa!' Ja tema vastas: 'Siin ma olen, mu poeg!' Siis ta ütles: 'Näe, siin on tuli ja puud, aga kus on ohvritall?'

8 Ja Aabraham vastas: 'Küllap Jumal vaatab enesele ohvritalle, mu poeg!' Nõnda läksid mõlemad üheskoos.

9 Ja kui nad jõudsid paika, millest Jumal temale oli rääkinud, ehitas Aabraham sinna altari, ladus puud, sidus kinni oma poja lisaki ja pani ta altarile puude peale.

10 Ja Aabraham sirutas käe ja võttis noa, et tappa oma poeg.

11 Aga Issanda ingel hüüdis teda taevast ja ütles: 'Aabraham, Aabraham!' Ja tema vastas: 'Siin ma olen!'

12 Siis ta ütles: 'Ära pane kätt poisil külge ja ära tee temale midagi, sest nüüd ma tean, et sa kardad Jumalat ega keela mulle oma ainsat poega!'

- ¹³ Ja Aabraham tõstis oma silmad üles, vaatas, ja ennäe, üks jäär oli rägastikus sarvipidi kinni. Ja Aabraham läks ning võttis jäära ja ohverdas selle põletusohvriks oma poja asemel.
- ¹⁴ Ja Aabraham pani sellele paigale nimeks 'Issand näeb'. Seepärast öeldakse tänapäevalgi: 'Issanda mäel ta näitab end.'
- ¹⁵ Ja Issanda ingel hüüdis Aabrahami teist korda taevast
- ¹⁶ ning ütles temale: 'Ma vannun iseenese juures, ütleb Issand: sellepärast et sa seda tegid ega keelanud mulle oma ainsat poega,
- ¹⁷ ma õnnistan sind tõesti ja teen su soo väga paljuks - nagu tähti taevas ja nagu liiva mere ääres - ja su sugu vallutab oma vaenlaste väravad!
- ¹⁸ Ja sinu soo nimel õnnistavad endid kõik maailma rahvad, sellepärast et sa võtsid kuulda mu häält!'
- ¹⁹ Siis Aabraham läks tagasi oma noorte meeste juurde, ja nad tõusid ning läksid üheskoos Beer-Sebasse. Ja Aabraham jäi elama Beer-Sebasse.
- ²⁰ Ja pärast neid sündmusi teatati Aabrahamile ja öeldi: 'Vaata, Milka on ka su vennale Naahorile poegi ilmale toonud:
- ²¹ Uusi, tema esmasündinu, Buusi, selle venna, Kemueli, Arami isa,
- ²² Kesedi, Haso, Pildase, Jidlafi ja Betueli.'
- ²³ Ja Betuelile sündis Rebeka. Need kaheksa tõi Milka ilmale Naahorile, Aabrahami vennale.
- ²⁴ Ja tema liignaine, Reuma nimi, sünnitas ka - Teba, Gahami, Tahase ja Maaka.

PEATÜKK 23

- J**a Saara elas sada kakskümmend seitse aastat; nii palju oli Saaral eluaastaid.
- ² Saara suri Kirjat-Arbas, see on Hebronis, Kaananimaal; ja Aabraham tuli Saarat leinama ja taga nutma.
- ³ Siis Aabraham tõusis üles oma surnu juurest ja rääkis hettidega, öeldes:
- ⁴ 'Mina olen teie juures võõras ja majaline. Andke mulle eneste juurde pärandhaud, et saaksin matta surnu oma silma eest.'
- ⁵ Ja hetid vastasid Aabrahamile, öeldes temale:
- ⁶ 'Kuule meid, isand! Sina oled Jumala vürst meie keskel. Mata oma surnu meie kõige paremasse hauda! Ükski meist ei keela sulle oma hauda su surnu matmiseks.'
- ⁷ Aga Aabraham tõusis ning kummardas maa rahva, hettide ees
- ⁸ ja rääkis nendega, öeldes: 'Kui see on teile meeltemööda, et ma oma surnu oma silma eest ära matan, siis kuulge mind ja mõjustage minu kasuks Efronit, Sohari poega,
- ⁹ et ta mulle annaks temale kuuluva Makpela koopa, mis on ta välja servas. Ta andku see mulle täie hinna eest pärushauaks teie keskel!'
- ¹⁰ Aga Efron istus hettide hulgas; ja hett Efron vastas Aabrahamile hettide kuulates, kõigi juuresolekul, kes ta linna väravast läbi käisid, ja ütles:
- ¹¹ 'Ei, mu isand! Kuule mind! Ma annan sulle välja, samuti ma annan sulle koopa, mis sellel asub; ma annan selle sulle oma rahvuskaslaste silma all. Mata oma surnu!'
- ¹² Kuid Aabraham kummardas maa rahva ees,
- ¹³ rääkis Efroniga maa rahva kuulates ja ütles: 'Kui sa ometi ise mind kuulda võtaksid! Mina maksan välja eest raha, võta see minult, et saaksin oma surnu sinna matta!'

- ¹⁴ Siis Efron vastas Aabrahamile, öeldes temale:
- ¹⁵ 'Mu isand, kuule mind! Maa väärtus on nelisada hõbeseeklit - mis tähtsus sellel ongi minu ja sinu vahekorra juures. Mata aga oma surnu!'
- ¹⁶ Ja Aabraham kuulas Efronit; Aabraham vaagis Efronile raha, mida see hettide kuuldes oli nimetanud, nelisada hõbeseeklit, kaubanduses käibel olevaid.
- ¹⁷ Nõnda said Efroni väli Makpelas Mamre kohal, väli ja selles olev koobas ja kõik väljal olevad puud, mis olid ümber kogu selle maa-ala,
- ¹⁸ Aabrahami omandiks hettide nähes, kõigi juuresolekul, kes linna väravast läbi käisid.
- ¹⁹ Ja seejärel Aabraham mattis oma naise Saara Makpela välja koopasse Mamre kohal, see on Hebronis Kaananimaal.
- ²⁰ Nõnda said väli ja selles olev koobas hettidelt Aabrahamile pärushauaks.

PEATÜKK 24

- K**ui Aabraham oli vana ja elatanud ning Issand oli Aabrahami kõigiti õnnistanud,
- ² siis ütles Aabraham vanimale sulasele oma peres, kes valitses kõige üle, mis tal oli: 'Pane nüüd oma käsi mu puusa alla!
- ³ Mina vannutan sind Issanda, taeva Jumala ja maa Jumala juures, et sa mu pojale ei võta naist kaananlaste tütreist, kelle keskel ma elan,
- ⁴ vaid et sa lähed minu maale ja mu sugulaste juurde ning võtad sealt naise mu pojale lisakile!'
- ⁵ Aga sulane ütles temale: 'Võib-olla naine ei taha mulle järgneda siia maale. Kas ma siis tõesti pean su poja viima tagasi maale, kust sa oled ära tulnud?'
- ⁶ Siis ütles Aabraham temale: 'Hoia, et sa ei vii mu poega sinna tagasi!'
- ⁷ Issand, taeva Jumal, kes minu võttis mu isakojast ja mu sünnimaalt ja kes mulle rääkis ning vandus, öeldes: Sinu soole ma annan selle maa! - tema ise läkitab oma ingli sinu ees, et saaksid sealt mu pojale naise võtta.
- ⁸ Aga kui naine ei taha sulle järgneda, siis oled sa sellest mu vandest vaba. Ainult ära vii mu poega sinna tagasi!'
- ⁹ Siis sulane pani käe oma isanda Aabrahami puusa alla ja vandus temale selle kõne kohaselt.
- ¹⁰ Ja sulane võttis oma isanda kaamelitest kümme kaamelit ning läks, ja tal oli oma isandalt kaasas kõiksugu kalleid asju; ta võttis kätte ja läks Mesopotaamiasse Naahori linna.
- ¹¹ Seal laskis ta õhtul kaamelid põlvili heita väljaspool linna veekaevu juures sel ajal, kui veeviijad välja tulid,
- ¹² ning ütles: 'Issand, minu isanda Aabrahami Jumal, lase ometi see mul täna korda minna ja tee head mu isandale Aabrahamile!
- ¹³ Vaata, ma seisan veeallika juures ja linnaelanike tütreid tulevad vett viima.
- ¹⁴ Sündigu siis, et tütarlaps, kellele ma ütlen: Kalluta oma kruusi, et ma saaksin juua! ja kes vastab: Joo, ja ma joodan ka su kaameleid! - on see, kelle sa oled määranud oma sulasele lisakile. Sellest ma siis tean, et sa mu isandale oled head teinud.'
- ¹⁵ Ja veel enne kui ta rääkimise oli lõpetanud, vaata, siis tuli välja Rebeka, kes oli sündinud Betuelile, Aabrahami venna Naahori naise Milka pojale; ja tal oli kruus õlal.
- ¹⁶ Ja tütarlaps oli väga ilusa välimusega, alles neitsi ja mehe poolt puutumata. Ta läks alla allika juurde, täitis kruusi ja tuli üles.

- 17 Siis jooksis sulane temale vastu ning ütles: 'Anna mulle oma kruusist pisut vett rüübata!'
- 18 Tema vastas: 'Joo, mu isand!' Ja ta tõstis kähku kruusi alla oma käele ning andis temale juua.
- 19 Ja olles temale juua andnud, ütles ta: 'Ma ammutan ka su kaamelitele, kuni needki on joonud.'
- 20 Ja ta tühjendas kähku oma kruusi künasse ning jooksis jälle kaevule vett ammutama ja ammutas kõigile ta kaamelitele.
- 21 Mees aga silmitses teda vaikides, et mõista, kas Issand oli ta teekonna lasknud korda minna või mitte.
- 22 Ja kui kaamelid olid joonud, võttis mees kuldrõnga, pooleseekilise, ja kaks käevõru ta käte jaoks, kümme kuldseeklit väärt,
- 23 ning küsis: 'Kelle tütar sa oled? Ütle ometi mulle! On su isa kijas meile ööbimispaika?'
- 24 Ja ta vastas temale: 'Mina olen Betueli, Naahori ja Milka poja tütar.'
- 25 Ta ütles temale veel: 'Niihästi õlgi kui muud loomasööta on meil küllalt, ööbimispaikki on olemas.'
- 26 Siis mees kummardas ja heitis Issanda ette
- 27 ning ütles: 'Kiidetud olgu Issand, mu isanda Aabrahami Jumal, kes mu isandale ei ole keelanud oma heldust ja tõe! Issand on mind teekonnal juhtinud mu isanda vendade kotta!'
- 28 Aga tütarlaps jooksis ning teatas oma ema perele, mis oli sündinud.
- 29 Ja Rebekal oli vend, Laaban nimi; ja Laaban jooksis välja, mehe juurde allikale.
- 30 Sest kui ta nägi rõngast ja käevõrusid oma õe kätel, ja kui ta oli kuulnud oma õe Rebeka sõnu, kes ütles: 'Nõnda rääkis mulle see mees,' - siis ta läks selle mehe juurde, ja ennäe, see seisis kaamelite juures allikal.
- 31 Ja ta ütles: 'Tule sisse, Issanda õnnistatu! Miks sa väljas seisad? Ma olen korda seadnud koja ja kaamelite paiga.'
- 32 Mees tuli siis kotta ja Laaban päästis kaamelid lahti, andis õlgi ja toitu kaamelitele ning tõi vett tema ja temaga kaasas olevate meeste jalgade pesemiseks.
- 33 Siis pandi temale rooga ette. Aga ta ütles: 'Ma ei söö enne, kui ma oma asja olen rääkinud.' Ja talle vastati: 'Räägi!'
- 34 Siis ta ütles: 'Mina olen Aabrahami sulane.
- 35 Issand on mu isandat väga õnnistanud, nõnda et ta on jõukaks saanud: ta on temale andnud lambaid, kitsi ja veiseid, hõbedat ja kulda, sulaseid ja teenijaid, kaameleid ja eesleid.
- 36 Ja Saara, mu isanda naine, on vanas eas mu isandale poja ilmale toonud, ja sellele on ta andnud kõik, mis tal on.
- 37 Ja mu isand vannutas mind, öeldes: Sa ei tohi võtta mu pojale naist kaananlaste tütarde seast, kelle maal ma elan,
- 38 vaid sa pead minema mu isakotta ja mu suguvõsa juurde ning sealt võtma naise mu pojale!
- 39 Aga mina ütlesin oma isandale: Võib-olla naine ei tule minuga?
- 40 Siis ta vastas mulle: Issand, kelle palge ees ma olen käinud, läkitab oma ingli sinuga ja laseb su teekonna korda minna, et saad mu pojale naise võtta minu suguvõsast ja minu isakojast.
- 41 Mu vandest sa vabaned sel juhul, kui sa tuled mu suguvõsa juurde, aga nemad ei anna sulle, siis oled mu vandest vaba.

⁴² Ma jõudsin täna allika juurde ja ütlesin: Issand, mu isanda Aabrahami Jumal, kui sa nüüd tahad korda saata mu teekonna, mida ma käin,

⁴³ siis vaata, ma seisan veeallika juures. Kui üks neitsi tuleb vett viima ja ma temale ütlen: Anna mulle oma kruusist pisut vett juua!

⁴⁴ ja kui tema mulle vastab: Joo ise, ja ma ammutan ka su kaamelitele!, siis on tema see naine, kelle Issand on määranud mu isanda pojale.

⁴⁵ Veel enne kui olin kõneluse iseenesega lõpetanud, vaata, siis tuli Rebeka, kruus õlal, ja läks alla allika juurde ning ammutas vett. Ja ma ütlesin temale: Anna mulle juua!

⁴⁶ Siis ta tõstis kähku kruusi õlalt alla ning ütles: Joo, ja ma joodan ka su kaameleid! Ja mina jõin ning tema jootis mu kaameleid.

⁴⁷ Ja ma küsisin temalt ning ütlesin: Kelle tütar sa oled? Ja tema vastas: Betueli, Naahori ja Milka poja tütar. Siis ma panin temale rõnga ninasse ja käevõrud kätele,

⁴⁸ kummardasin ning heitsin Issanda ette ja kiitsin Issandat, oma isanda Aabrahami Jumalat, kes mind oli juhatanud õigele teele, et saaksin võtta oma isanda vennatütre ta pojale.

⁴⁹ Ja kui te nüüd tahate osutada heldust ja truudust mu isandale, siis öelge mulle. Aga kui mitte, öelge sedagi mulle, ja ma pöördun siis kas paremat või vasakut kätt!

⁵⁰ Seepeale vastasid Laaban ja Betuel ning ütlesid: 'Issandalt on see asi alguse saanud. Me ei või sulle sõnagi lausuda, ei halba ega head.

⁵¹ Vaata, Rebeka on su ees, võta tema ja mine! Saagu ta naiseks su isanda pojale, nõnda nagu Issand on öelnud!'

⁵² Kui Aabrahami sulane kuulis nende sõnu, siis ta kummardas maani Issanda ees.

⁵³ Ja sulane võttis välja hõbe- ja kuldriistad ja riided ning andis Rebekale; ka tema vennale ja emale andis ta kalleid asju.

⁵⁴ Siis nad sõid ja jõid, tema ja mehed, kes koos temaga olid, ja nad ööbisid seal. Aga hommikul, kui nad olid tõusnud, ütles ta: 'Saatke mind nüüd mu isanda juurde!'

⁵⁵ Aga tütarlapse vend ja ema vastasid: 'Jäägu tütarlaps veel mõneks ajaks, kas või kümneks päevakski meie juurde. Siis sa võid minna.'

⁵⁶ Kuid tema ütles neile: 'Ärge mind viivitage, sest Issand on lasknud mu teekonna korda minna. Saatke mind teele, et saaksin minna oma isanda juurde!'

⁵⁷ Siis nad ütlesid: 'Me kutsume tütarlapse ja küsime tema suust.'

⁵⁸ Ja nad kutsusid Rebeka ning küsisid temalt: 'Kas tahad minna koos selle mehega?' Ja ta vastas: 'Ma lähen!'

⁵⁹ Siis nad saatsid ära oma õe Rebeka ja tema imetaja, ja Aabrahami sulase ja tema mehed.

⁶⁰ Ja nad õnnistasid Rebekat ning ütlesid temale: 'Õe, sinust tulgu tuhat korda kümme tuhat, ja sinu sugu vallutagu oma vihameeste väravad!'

⁶¹ Siis Rebeka ja tema tüdrukud tõusid, istusid kaamelite selga ning järgnesid mehele. Nõnda võttis sulane Rebeka ja läks.

⁶² Lisak aga oli tulemas Lahhai-Roi kaevu poolt, sest ta elas Lõunamaal.

⁶³ Ja lisak oli vastu õhtut läinud väljale mõtisklema; ja kui ta oma silmad üles tõstis ja vaatas, ennäe, siis tulid kaamelid.

⁶⁴ Kui Rebeka oma silmad üles tõstis ja nägi lisakit, siis ta laskus kaameli seljast

⁶⁵ ning küsis sulaselt: 'Kes on see mees, kes meile väljal vastu tuleb?' Ja sulane vastas: 'See on mu isand!' Siis Rebeka võttis loori ja kattis ennast.

⁶⁶ Ja sulane jutustas lisakile kõigest, mis ta oli teinud.

⁶⁷ Ja lisak viis Rebeka oma ema Saara telki; ja ta võttis Rebeka, see sai tema naiseks ja ta armastas teda. Nõnda leidis lisak troosti pärast oma ema surma.

PEATÜKK 25

Ja Aabraham võttis taas naise, nimega Ketuura.

² Ja see tõi temale ilmale Simrani, Joksani, Medani, Midjani, Jisbaki ja Suuahi.

³ Ja Joksanile sündisid Seeba ja Dedan; ja Dedani järeltulijad olid assüürlased, letuuslased ja leumlased.

⁴ Ja Midjani pojad olid Eefa, Eefer, Hanok, Abiida ja Eldaa. Need kõik olid Ketuura järeltulijad.

⁵ Ja Aabraham andis kõik, mis tal oli, lisakile.

⁶ Aga liignaiste poegadele, kes Aabrahamil olid, andis Aabraham ande ja saatis nad veel oma eluajal oma poja lisaki juurest ära hommiku poole, Hommikumaale.

⁷ Ja Aabrahami eluea aastaid, mis ta elas, oli sada seitsekümmend viis aastat.

⁸ Ja Aabraham heitis hinge ning suri heas vanuses, vana ning elatanud, ja ta koristati oma rahva juurde.

⁹ Ja ta pojad lisak ja Ismael matsid tema Makpela koopasse, hett Sohari poja Efroni väljal, mis on Mamre kohal,

¹⁰ väljale, mille Aabraham hettidelt oli ostnud, maeti Aabraham ja tema naine Saara.

¹¹ Ja pärast Aabrahami surma õnnistas Jumal ta poega lisakit. Ja lisak elas Lahhai-Roi kaevu juures.

¹² Ja need olid Ismaeli, Aabrahami poja järeltulijad, keda egiptlanna Haagar, Saara teenija, Aabrahamile ilmale tõi.

¹³ Ismaeli poegade nimed, nimetatud nende sündimise järjekorras, olid need: Nebajot, Ismaeli esmasündinu, siis Keedar, Adbeel, Mibsam,

¹⁴ Misma, Duuma, Massa,

¹⁵ Hadad, Teema, Jetuur, Naafis ja Keedma.

¹⁶ Need olid Ismaeli pojad ja need olid nende nimed vastavalt nende asulatele ja leeridele: nende suguharude kaksteist vürsti.

¹⁷ Ja need olid Ismaeli eluaastad: sada kolmkümmend seitse aastat; siis ta heitis hinge ja suri, ja ta koristati oma rahva juurde.

¹⁸ Ja nad asusid Havilast kuni vastu Egiptust oleva Suurini Assuri suunas, tungides kallale kõigile oma vendadele.

¹⁹ Ja need olid lisaki, Aabrahami poja järeltulijad: Aabrahamile sündis lisak.

²⁰ Ja lisak oli neljakümneaastane, kui ta võttis enesele naiseks Rebeka, süürlase Betueli tütre Mesopotaamiast, süürlase Laabani õe.

²¹ Ja lisak palus Issandat oma naise pärast, sest see oli viljatu; ja Issand kuulis ta palvet ja ta naine Rebeka jäi lapseootele.

²² Aga kui lapsed ta ihus tõuklesid, ütles ta: 'Mispärast on see minuga nõnda?' Ja ta läks Issandalt küsima.

²³ Ja Issand vastas temale: 'Su ihus on kaks rahvast, kaks erinevat hõimu saab su üsast alguse: üks rahvas on vägevam teisest - vanem orjab nooremat.'

²⁴ Ja kui tema sünnitamise aeg saabus, vaata, siis olid ta ihus kaksikud.

- ²⁵ See, kes sündis esimesena, oli punakas, täiesti nagu karune kuub; ja temale pandi nimeks Eesav.
- ²⁶ Seejärel sündis ta vend, kelle käsi hoidis kinni Eesavi kannast; ja temale pandi nimeks Jaakob. Lisaks oli kuuskümmend aastat vana, kui nad sündisid.
- ²⁷ Ja poisid kasvasid suureks. Eesavist sai osav kütt, väljal uitaja, aga Jaakob oli vagane mees, kes elas telkides.
- ²⁸ Ja lisaks armastas Eesavit, sest jahisaak oli temale suupärane; aga Rebeka armastas Jaakobit.
- ²⁹ Kord keetis Jaakob leent, Eesav aga tuli väljalt ning oli väsinud.
- ³⁰ Ja Eesav ütles Jaakobile: 'Anna mulle ometi süüa seda punast, seda punast leent, sest ma olen väsinud!' Sellepärast hakati teda kutsuma Edomiks.
- ³¹ Aga Jaakob ütles: 'Enne müü mulle oma esmasünniõigus!'
- ³² Ja Eesav vastas: 'Vaata, mina ju suren niikuinii, milleks mulle siis veel esmasünniõigus!'
- ³³ Siis ütles Jaakob: 'Vannu mulle enne!' Ja ta vandus temale ning müüs oma esmasünniõiguse Jaakobile.
- ³⁴ Ja Jaakob andis Eesavile leiba ja läätselent; ja tema sõi ja jõi, tõusis üles ja läks ära. Nii vähe hoolis Eesav esmasünniõigusest.

PEATÜKK 26

Aga maal oli nälg pärast seda eelmist nälga, mis Aabrahami päevil oli olnud. Ja lisaks läks vilistite kuninga Abimeleki juurde Gerarisse.

² Ja Issand ilmutas ennast temale ning ütles: 'Ära mine alla Egiptusesse! Jää maale, kuhu ma sind käsin!'

³ Ela võõrana siin maal, ja ma olen sinuga ning õnnistan sind, sest sinule ja sinu soole ma annan kõik need maad ning pean vannet, mille ma olen vandunud su isale Aabrahamile.

⁴ Ja ma teen su soo paljaks nagu taevatähed ja annan su soole kõik need maad, ja sinu soo nimel õnnistavad endid kõik maailma rahvad,

⁵ sellepärast et Aabraham kuulas mu sõna ja pidas, mis ma käskisin pidada - mu kärke, seadlusi ja õpetusi.'

⁶ Ja lisaks jäi elama Gerarisse.

⁷ Kui kohalikud mehed küsisid tema naise kohta, siis ta ütles: 'See on mu õde.' Sest ta kartis öelda: 'Mu naine', mõeldes ise: 'Muidu kohalikud mehed tapavad mu Rebeka pärast, sest ta on ilusa välimusega.'

⁸ Aga kui ta seal pikemat aega oli viibinud, vaatas Abimelek, vilistite kuningas, kord aknast välja ja nägi, et lisaks hellitas oma naist Rebekat.

⁹ Siis Abimelek kutsus lisaki ja ütles: 'Vaata, ta on tõepoolest su naine! Kuidas sa siis võisid öelda: Ta on mu õde?' Ja lisaks vastas temale: 'Ma mõtlesin, et muidu ma ehk pean tema pärast surema.'

¹⁰ Aga Abimelek ütles: 'Miks sa meile seda tegid? Kui kergesti oleks võinud keegi rahva hulgast magada su naisega ja sa oleksid meie peale toonud süü!'

¹¹ Ja Abimelek andis käsu kogu rahvale, öeldes: 'Kes puudutab seda meest ja tema naist, peab surema!'

¹² Ja lisaks külvas seal maal ja sai sel aastal sajakordselt, sest Issand õnnistas teda.

¹³ Ja mees läks rikkaks, läks üha rikkamaks, kuni ta oli läinud väga rikkaks.

¹⁴ Ja temal oli lamba- ja kitsekarju ja veisekarju ja palju peret, nõnda et vilistid teda

kadestasid.

15 Ja vilistid matsid kinni ja täitsid mullaga kõik kaevud, mis tema isa sulased olid kaevanud tema isa Aabrahami päevil.

16 Ja Abimelek ütles lisakile: 'Mine ära meie juurest, sest sa oled saanud meist palju vägevamaks!'

17 Siis lisak läks sealt ära ja lõi oma telgid üles Gerari orgu ning elas seal.

18 Ja lisak kaevas uuesti need veekaevud, mis tema isa Aabrahami päevil olid kaevatud ja mis vilistid pärast Aabrahami surma olid kinni matnud; ja ta pani neile needsamad nimed, mis tema isa neile oli pannud.

19 Aga kui lisaki sulased kaevasid orus ja leidsid seal voolava veega kaevu,

20 siis Gerari karjased riidlesid lisaki karjastega, öeldes: 'Vesi on meie oma!' Ta pani siis kaevule nimeks Eesek, sellepärast et nad temaga olid tülitsevad.

21 Siis nad kaivasid teise kaevu, ja selle pärast riidlesid nad ka; ja sellele ta pani nimeks Sitna.

22 Sealt ta siirdus edasi ja kaevas veel ühe kaevu, aga selle pärast nad ei rielnud; ja sellele ta pani nimeks Rehobot ning ütles: 'Nüüd on Issand andnud meile avarust, et võiksime siin maal olla viljakad.'

23 Ja sealt ta läks üles Beer-Sebasse.

24 Ja Issand ilmutas ennast temale selsamal ööl ning ütles: 'Mina olen su isa Aabrahami Jumal. Ära karda, sest ma olen sinuga ja õnnistan sind! Ma teen su soo paljaks oma sulase Aabrahami pärast.'

25 Siis ta ehitas sinna altari, hüüdis appi Issanda nime ja lõi sinna oma telgi üles; ja lisaki sulased kaivasid sinna kaevu.

26 Ja Abimelek tuli Gerarist tema juurde ühes oma sõbra Ahusati ja väepealik Piikoliga.

27 Aga lisak ütles neile: 'Miks tulete minu juurde? Te ju vihkate mind ja olete mind eneste juurest ära saatnud!'

28 Ja nemad vastasid: 'Me näeme selgesti, et Issand on sinuga. Seepärast me ütleme: Olgu meie vahel vanne, meie ja sinu vahel, ja me teeme sinuga lepingu,

29 et sa meile kurja ei tee, nõnda nagu me sinusse ei ole puutunud, vaid oleme sulle ainult head teinud ja sind rahuga ära saatnud. Sina oled ju nüüd Issanda õnnistatu!'

30 Siis ta tegi neile võõruspeo ning nad sõid ja jõid.

31 Ja nad tõusid hommikul vara ning andsid üksteisele vande. Siis lisak saatis nad ära ja nad läksid ta juurest rahuga.

32 Ja selsamal päeval tulid lisaki sulased ning teatasid temale kaevust, mille nad olid kaevanud, ja ütlesid temale: 'Me leidsime vett.'

33 Siis ta nimetas selle Sibaks; seepärast on linna nimeks tänapäevani Beer-Seba.

34 Kui Eesav oli nelikümmend aastat vana, võttis ta naiseks Juuditi, hett Beerit tütret, ja Baasmati, hett Eeloni tütret.

35 Aga need olid meeolehärmiks lisakile ja Rebekale.

PEATÜKK 27

Kui lisak oli vanaks jäänud ja ta silmanägemine oli tuhmunud, siis ta kutsus Eesavi, oma vanema poja, ja ütles temale: 'Mu poeg!' Ja see vastas temale: 'Siin ma olen!'

2 Ja ta ütles: 'Vaata, ma olen vanaks jäänud ega tea oma surmapäeva.

3 Võta nüüd oma jahiriistad, nooletupp ja amb, mine väljale ja küti mulle mõni jahiloom!

- ⁴ Valmista siis mulle maitsvat rooga, mida ma armastan, ja too mulle süüa, et mu hing sind õnnistaks, enne kui ma suren!
- ⁵ Aga Rebeka kuulis, kui lisak rääkis oma poja Eesaviga. Ja kui Eesav oli läinud väljale küttima ja jahisaaki tooma,
- ⁶ siis rääkis Rebeka oma poja Jaakobiga, öeldes: 'Vaata, ma kuulsin su isa rääkivat su venna Eesaviga ja ütlevat:
- ⁷ Too mulle jahisaaki ja valmista mulle maitsvat rooga, et ma süön ja sind Issanda ees õnnistan, enne kui ma suren.
- ⁸ Ja nüüd, mu poeg, kuula mu sõna ja tee, mida ma sind käsin:
- ⁹ mine karja juurde ja võta mulle sealt kaks head sikutalle ja ma valmistan need su isale maitsvaks roaks, mida ta armastab.
- ¹⁰ Sina vii need siis oma isale, et ta sööks ja sind õnnistaks, enne kui ta sureb!
- ¹¹ Aga Jaakob ütles oma emale Rebekale: 'Vaata, mu vend Eesav on karune, aga mina olen sile.
- ¹² Võib-olla katsub isa mind käega, siis oleksin tema silmis nagu petis ja tootsin enesele needuse, mitte õnnistuse.'
- ¹³ Aga ta ema ütles talle: 'Sinu needmine tulgu minu peale, mu poeg! Kuula ainult mu sõna ja mine too mulle!'
- ¹⁴ Siis ta läks ja võttis need ning tõi oma emale; ja ta ema valmistas maitsva roa, mida ta isa armastas.
- ¹⁵ Ja Rebeka võttis oma vanema poja Eesavi parimad riided, mis olid ta juures kodus, ja pani need selga oma nooremale pojale Jaakobile.
- ¹⁶ Tema käte ja sileda kaela ümber aga pani ta sikutallede nahad.
- ¹⁷ Siis ta andis maitsva roa ja leiva, mille ta oli valmistanud, oma poja Jaakobi kätte,
- ¹⁸ ja see läks oma isa juurde ning ütles: 'Mu isa!' Ja tema vastas: 'Siin ma olen! Kumb sa oled, mu poeg?'
- ¹⁹ Ja Jaakob ütles oma isale: 'Mina olen Eesav, sinu esmasündinu! Ma tegin, nagu sa mind käksid. Tõuse, istu ja söö mu jahisaaki, et su hing mind õnnistaks!'
- ²⁰ Aga lisak küsis oma pojalt: 'Kuidas sa nii kähku leidsid, mu poeg?' Ja tema vastas: 'Issand, sinu Jumal, saatis mulle ette.'
- ²¹ Siis lisak ütles Jaakobile: 'Tule ometi ligemale, et ma sind käega katsun, mu poeg, kas sa oled mu poeg Eesav või mitte?'
- ²² Ja Jaakob astus oma isa lisaki juurde, ja tema katsus teda käega ning ütles: 'Hääl on Jaakobi Hääl, aga käed on Eesavi käed!'
- ²³ Ja ta ei tundnud teda ära, sest tema käed olid karused nagu ta venna Eesavi käed; ja ta õnnistas teda.
- ²⁴ Ta küsis veel kord: 'Kas sa oled tõesti mu poeg Eesav?' Ja ta vastas: 'Olen!'
- ²⁵ Siis ta ütles: 'Ulata mulle ja ma süön oma poja jahisaaki, et mu hing sind õnnistaks!' Ja ta ulatas temale selle, ja ta sõi; ja ta tõi temale veini, ja ta jõi.
- ²⁶ Seejärel ütles ta isa lisak temale: 'Tule nüüd ligemale ja anna mulle suud, mu poeg!'
- ²⁷ Ja ta astus ligi ning andis temale suud; siis ta tundis tema riiete lõhna ja ta õnnistas teda ning ütles: 'Näe, mu poja lõhn - otsekui välja lõhn, mida Issand on õnnistanud!'
- ²⁸ Jumal andku sulle taeva kastet ja maa rammu, ning külluses vilja ja veini!
- ²⁹ Rahvad orjaku sind, rahvahõimud kummardagu sind! Ole oma vendade isand, su ema pojad kummardagu sind! Neetud olgu, kes sind neab, õnnistatud, kes sind õnnistab!'
- ³⁰ Ja kui lisak oli Jaakobit õnnistanud ja kui Jaakob oli just ära läinud oma isa lisaki

juurest, siis tuli tema vend Eesav küttimeast.

31 Ja temagi valmistas maitstva roa ja viis oma isa juurde ning ütles isale: 'Tõuse, mu isa, ja söö oma poja jahisaaki, et su hing mind õnnistaks!'

32 Aga tema isa lisak küsis temalt: 'Kes sa oled?' Ja ta vastas: 'Mina olen su poeg Eesav, su esmasündinu!'

33 Siis lisak värises väga suurest ärritusest ja ütles: 'Kes oli siis see, kes jahilooma küttis ja mulle tõi? Ja mina sõin kõike, enne kui sa tulid, ning õnnistasin teda! Õnnistatuks ta jääbki!'

34 Kui Eesav kuulis oma isa sõnu, siis ta kisendas väga valjusti ja kibedasti ning ütles oma isale: 'Õnnista ka mind, mu isa!'

35 Aga ta vastas: 'Su vend tuli kavalusega ja võttis su õnnistuse.'

36 Siis ta ütles: 'Eks ole temale nimeks pandud Jaakob? Juba teist korda on ta mind petnud: ta võttis mu esmasünniõiguse, ja vaata, nüüd ta võttis ka mu õnnistuse!' Ja ta küsis: 'Kas sul pole hoitud õnnistust eraldi minu jaoks?'

37 Aga lisak vastas ning ütles Eesavile: 'Vaata, ma olen pannud ta sinu isandaks ja olen andnud kõik ta vennad temale sulaseiks, ja ma olen teda varustanud vilja ja veiniga. Mida võiksin siis nüüd teha sinu heaks, mu poeg?'

38 Ja Eesav ütles oma isale: 'Ons see sul ainus õnnistus, mu isa? Õnnista ka mind, mu isa!' Ja Eesav tõstis häält ning nuttis.

39 Siis vastas tema isa lisak ning ütles temale: 'Vaata, su eluase on eemal rammusast maast ja ilma taeva kasteta ülalt.

40 Sa elad oma mõõga varal ja pead oma venda orjama. Ometi sünnib, kui end raputad, et rebid tema ikke oma kaelast.'

41 Ja Eesav hakkas Jaakobit vihkama õnnistuse pärast, millega ta isa teda oli õnnistanud; ja Eesav mõtles iseeneses: 'Küllap tulevad mu isa leinamise päevad, siis ma tapan oma venna Jaakobi!'

42 Kui Rebekale tehti teatavaks ta vanema poja Eesavi mõtted, siis ta laskis kutsuda oma noorema poja Jaakobi ja ütles temale: 'Vaata, sinu vend Eesav trööstib ennast sellega, et ta su tapab.

43 Aga nüüd, mu poeg, kuula mu sõna! Võta kätte ja põgene mu venna Laabani juurde Haaranisse

44 ja jää tema juurde mõneks ajaks, kuni su venna raev on raugenud,

45 kuni su venna viha sinu pärast on möödunud ja ta unustab, mis sa temale oled teinud. Siis ma läkitan sulle järele ja lasen sind sealt ära tuua. Miks peaksin teid mõlemaid kaotama ühel ja samal päeval?'

46 Ja Rebeka ütles lisakile: 'Ma olen elust tüdinud hetitaride pärast. Kui Jaakob võtab naise hetitaride hulgast, selle maa tütreist, niisuguse nagu need, mis elu mul siis on?'

PEATÜKK 28

Siis lisak kutsus Jaakobi ja õnnistas teda; ja ta keelas teda ning ütles temale: 'Ära võta naist kaananlaste tütreist!

2 Võta kätte, mine Mesopotaamiasse oma emaisa Betueli kotta ja võta sealt enesele naine oma ema venna Laabani tütreist.

3 Kõigeväeline Jumal õnnistagu sind, tehku sind viljakaks ja paljuks, et sinust tuleks hulk rahvaid!

- ⁴ Ta andku sulle Aabrahami õnnistust, sinule ja su soole koos sinuga, et sa päriksid maa, kus sa võõrana elad, mille Jumal on andnud Aabrahamile!
- ⁵ Ja lisak saatis Jaakobi teeles ning see läks Mesopotaamiasse süürlase Betueli poja Laabani juurde, kes oli Jaakobi ja Eesavi ema Rebeka vend.
- ⁶ Kui Eesav nägi, et lisak oli õnnistanud Jaakobit ja oli saatnud ta Mesopotaamiasse sealt enesele naist võtma, olles teda õnnistanud ja keelanud, öeldes: 'Ära võta naist kaananlaste tütreist!'
- ⁷ ja et Jaakob oli kuulnud oma isa ja ema ja oli läinud Mesopotaamiasse,
- ⁸ siis Eesav mõistis, et kaananlaste tütreid olid pahad ta isa lisaki silmis,
- ⁹ ja Eesav läks Ismaeli juurde ning võttis oma naiste kõrvale enesele naiseks Mahalati, Aabrahami poja Ismaeli tütre, Nebajoti õe.
- ¹⁰ Jaakob aga lahkus Beer-Sebast ja läks Haaran poole.
- ¹¹ Ta sattus ühte paika ja ööbis seal, sest päike oli loojunud; ta võttis selle paiga kividest ühe, pani enesele peaaluseks ja heitis sinna paika magama.
- ¹² Ja ta nägi und, ja vaata, maa peal seisis redel, mille ots ulatus taevasse, ja ennäe, Jumala inglid astusid sedamööda üles ja alla.
- ¹³ Ja vaata, Issand seisis tema ees ning ütles: 'Mina olen Issand, su isa Aabrahami Jumal ja lisaki Jumal. Maa, mille peal sa magad, ma annan sinule ja su soole.
- ¹⁴ Ja sinu sugu saab maapõrnu sarnaseks ja sa levid õhtu ja hommiku, põhja ja lõuna poole, ja sinu ja su soo nimel õnnistavad endid kõik maailma suguvõsad.
- ¹⁵ Ja vaata, mina olen sinuga ja hoian sind kõikjal, kuhu sa lähed, ning toon sind taas sellele pinnale, sest ma ei jäta sind maha, kuni olen teinud, mis ma sulle olen öelnud!'
- ¹⁶ Siis Jaakob ärkas unest ja ütles: 'Issand on tõesti selles paigas, mina aga ei teadnud seda!'
- ¹⁷ Ja ta kartis ning ütles: 'Küll on see paik kardetav! See pole muud midagi kui Jumala koda ja taeva värav!'
- ¹⁸ Ja Jaakob tõusis hommikul vara ning võttis kivi, mille ta oli pannud enesele peaaluseks, ja pani selle sambaks püsti ning valas selle otsa peale õli.
- ¹⁹ Ja ta pani sellele paigale nimeks Peetel; enne aga oli selle linna nimi Luus.
- ²⁰ Ja Jaakob andis töötuse, öeldes: 'Kui Jumal on minuga ja hoiab mind teel, mida käin, ja annab mulle leiba süüa ja riided selga,
- ²¹ ja mina võin rahuga pöörduda oma isakotta, siis on Issand mulle Jumalaks,
- ²² ja see kivi, mille ma panin sambaks, saab Jumala kojaks. Ja kõigest, mis sa mulle annad, ma annan sulle täpselt kümnist.'

PEATÜKK 29

Ja Jaakob läks teeles ning jõudis hommikumaa poegade maale.

² Ta vaatas, ja ennäe, väljal oli kaev. Ja vaata, sealsamas, selle kõrval, lebas kolm lamba- ja kitsekarja, sest sellest kaevust joodeti karju; kaevu suul aga oli suur kivi.

³ Kui kõik karjad olid kogunenud sinna, siis veeretati kivi kaevu suult, joodeti lambaid ja kitsi ning seati kivi tagasi oma paika kaevu suul.

⁴ Ja Jaakob küsis neilt: 'Vennad, kust te olete?' Ja nad vastasid: 'Me oleme Haaranist.'

⁵ Siis ta küsis neilt: 'Kas tunnete Laabanit, Naahori poega?' Ja nad vastasid: 'Tunneme küll!'

- ⁶ Ta küsis neilt: 'Kuidas ta käsi käib?' Ja nad vastasid: 'Hästi! Ja näe, sealt tuleb tema tütar Raahel karjaga.'
- ⁷ Ta ütles: 'Vaata, päike on alles kõrgel, pole veel aeg karja kokku ajada. Jootke loomi ja minge söötke neid!'
- ⁸ Aga nad vastasid: 'Me ei saa, enne kui kõik karjad on koos. Siis veeretatakse kivi kaevu suult ja me saame joota lambaid.'
- ⁹ Kui ta alles nendega rääkis, tuli Raahel oma isa karjaga, sest ta oli neid hoidmas.
- ¹⁰ Ja kui Jaakob nägi Raahelit, oma ema venna Laabani tüdrt, ja oma ema venna Laabani karja, siis Jaakob astus ligi ja veeretaski kivi kaevu suult ning jootis oma ema venna Laabani lambaid.
- ¹¹ Siis Jaakob suudles Raahelit, tõstis häält ja nuttis.
- ¹² Ja Jaakob andis Raahelile teada, et ta on tema isa sugulane ja Rebeka poeg; ja Raahel jooksis ning teatas oma isale.
- ¹³ Ja kui Laaban kuulis sõnumit oma õepojast Jaakobist, siis ta jooksis temale vastu, kaelustas ja suudles teda ning viis ta oma kotta; ja ta jutustas Laabanile kõik, mis oli sündinud.
- ¹⁴ Siis ütles Laaban temale: 'Sa oled tõesti minu luu ja liha!' Ja ta jäi tema juurde kuuks ajaks.
- ¹⁵ Ja Laaban ütles Jaakobile: 'Kas sa sellepärast, et oled mu sugulane, peaksid mind teenima ilma palgata? Nimeta mulle oma palk!'
- ¹⁶ Laabanil aga oli kaks tüdrt; vanema nimi oli Lea ja noorema nimi oli Raahel.
- ¹⁷ Leal olid läiketa silmad, aga Raahel oli jumeakas ja ilusa välimusega.
- ¹⁸ Jaakob armastas Raahelit, seepärast ta ütles: 'Ma teenin sind seitse aastat su noorema tütre Raaheli pärast!'
- ¹⁹ Laaban vastas: 'Ma annan ta parem sinule kui mõnele teisele mehele. Jää minu juurde!'
- ²⁰ Ja Jaakob teenis Raaheli pärast seitse aastat, ja need olid tema silmis nagu üksikud päevad, sellepärast et ta teda armastas.
- ²¹ Siis Jaakob ütles Laabanile: 'Anna mu naine mulle kätte, sest aeg on täis, et ma võin minna tema juurde!'
- ²² Laaban koguski kokku kõik selle paiga mehed ja tegi peo.
- ²³ Aga õhtul ta võttis oma tütre Lea ja viis selle tema juurde; ja Jaakob heitis ta juurde.
- ²⁴ Ja Laaban andis oma teenija Silpa oma tütrele Leale teenijaks.
- ²⁵ Jõudis hommik, ja vaata, see oli Lea! Siis ütles Jaakob Laabanile: 'Mis sa mulle oled teinud! Eks ma ole Raaheli pärast sind teeninud? Mispärast sa mind petsid?'
- ²⁶ Aga Laaban vastas: 'Ei ole meie pool kombeks anda noorem enne vanemat.
- ²⁷ Pea sellega pulmanädal ära, siis me anname ka teise sulle teenistuse eest, kui sa mind veel teist seitse aastat teenid!'
- ²⁸ Ja Jaakob tegi nõnda ning pidas sellega pulmanädala ära, siis ta andis oma tütre Raaheli temale naiseks.
- ²⁹ Ja Laaban andis oma teenija Billa oma tütrele Raahelile teenijaks.
- ³⁰ Siis Jaakob heitis ka Raaheli juurde, ta armastas ju Raahelit ikkagi rohkem kui Lea; ja ta teenis Laabanit veel teist seitse aastat.
- ³¹ Ent kui Issand nägi, et Lea hüljati, siis ta avas tema üsa; Raahel aga oli viljatu.
- ³² Ja Lea jäi lapseootele ja tõi poja ilmale ning pani temale nimeks Ruuben, sest ta ütles: 'Issand on mu alandust näinud. Küllap mu mees hakkab nüüd mind armastama!'

- ³³ Ja ta jäi taas lapseootele ja tõi poja ilmale ning ütles: 'Issand on kuulnud, et mind hüljati. Seepärast on ta mulle ka selle andnud.' Ja ta pani temale nimeks Siimeon.
- ³⁴ Ja tema jäi taas lapseootele ja tõi poja ilmale ning ütles: 'Nüüd viimaks mu mees kiindub minusse, sest ma olen temale kolm poega ilmale toonud!' Seepärast pandi sellele nimeks Leevi.
- ³⁵ Ja tema jäi taas lapseootele ja tõi poja ilmale ning ütles: 'Nüüd ma kiidan Issandat!' Seepärast ta pani temale nimeks Juuda. Siis ta lakkas sünnitamast.

PEATÜKK 30

- K**ui Raahel nägi, et ta ei toonud Jaakobile lapsi ilmale, siis Raahel kadestas oma õde ja ütles Jaakobile: 'Muretse mulle lapsi, muidu ma suren!'
- ² Aga Jaakobi viha süttis põlema Raaheli vastu ja ta küsis: 'Kas mina olen Jumala asemik, kes sulle ihuvilja keelab?'
- ³ Ja Raahel vastas: 'Vaata, seal on mu orjatar Billa. Heida tema juurde, et ta sünnitaks lapsi mu põlvede peale ja minagi saaksin nõnda temalt järglasi!'
- ⁴ Ja ta andis temale naiseks oma teenija Billa ning Jaakob heitis selle juurde.
- ⁵ Ja Billa jäi lapseootele ning tõi Jaakobile poja ilmale.
- ⁶ Siis ütles Raahel: 'Jumal tegi mulle õigust. Ta kuulis ka mu häält ja andis mulle poja.' Seepärast ta pani temale nimeks Daan.
- ⁷ Ja Billa, Raaheli teenija, jäi taas lapseootele ning tõi Jaakobile teise poja ilmale.
- ⁸ Siis ütles Raahel: 'Ma olen oma õega võidelnud Jumala võitlust ja olen võitnud.' Ja ta pani temale nimeks Naftali.
- ⁹ Kui Lea nägi, et ta oli lakanud sünnitamast, siis ta võttis oma teenija Silpa ja andis selle Jaakobile naiseks.
- ¹⁰ Ja Silpa, Lea teenija, tõi Jaakobile poja ilmale
- ¹¹ ning Lea ütles: 'Õnneks!' Ja ta pani temale nimeks Gaad.
- ¹² Ja Silpa, Lea teenija, tõi Jaakobile teise poja ilmale
- ¹³ ning Lea ütles: 'Ma olen õnnelik. Tõesti, naised kiidavad mind õnnelikuks.' Ja ta pani temale nimeks Aaser.
- ¹⁴ Kord läks Ruuben nisulõikuse ajal ja leidis väljalt lemmemarju ja tõi neid oma emale Leale. Ja Raahel ütles Leale: 'Anna ka minule oma poja lemmemarju!'
- ¹⁵ Aga ta vastas temale: 'Kas on veel vähe, et sa võtsid mu mehe? Nüüd tahad sa ka mu poja lemmemarjad ära võtta!' Siis ütles Raahel: 'Vastutasuks magagu ta täna öösel sinu juures su poja lemmemarjade eest!'
- ¹⁶ Kui Jaakob tuli õhtul väljalt, siis läks Lea temale vastu ja ütles: 'Sa pead minu juurde heitma, sest ma olen sind tinginud tasu eest, oma poja lemmemarjade eest!' Ja tema magas sel ööl ta juures.
- ¹⁷ Ja Jumal kuulis Lead, ja Lea jäi lapseootele ja tõi Jaakobile viienda poja ilmale.
- ¹⁸ Ja Lea ütles: 'Jumal tasus mulle, et ma andsin oma teenija oma mehele.' Ja ta pani temale nimeks Issaskar.
- ¹⁹ Ja Lea jäi taas lapseootele ja tõi Jaakobile kuuenda poja ilmale.
- ²⁰ Ja Lea ütles: 'Jumal valmistas mulle ilusa kingituse. Nüüd mu mees hakkab mind sallima, sest ma olen temale kuus poega ilmale toonud!' Ja ta pani temale nimeks Sebulon.
- ²¹ Ja pärastpoole ta tõi tütre ilmale ning pani temale nimeks Diina.

- 22** Aga Jumal mõtles Raahelile, ja Jumal kuulis teda ning avas tema üsa.
- 23** Ja ta jäi lapseootele ja tõi poja ilmale ning ütles: 'Jumal võttis ära mu teotuse!'
- 24** Ja ta pani temale nimeks Joosep, öeldes: 'Annaks Issand mulle lisaks veel teisegi poja!'
- 25** Ja kui Raahel oli Joosepi ilmale toonud, siis Jaakob ütles Laabanile: 'Lase mind, et saaksin minna koju ja oma kodumaale!'
- 26** Anna mu naised ja lapsed, kelle pärast ma sind olen teeninud, ja ma lähen, sest sa tead ju ise, kuidas ma sind olen teeninud!'
- 27** Ja Laaban vastas temale: 'Kui ma nüüd sinu silmis armu leiaksin! Märgid näitavad mulle, et Issand on mind sinu pärast õnnistanud.'
- 28** Ja ta ütles: 'Nimeta mulle oma palk ja ma annan selle!'
- 29** Siis ta vastas temale: 'Sina tead ise, kuidas ma sind olen teeninud ja mis on saanud su karjast minu juures.'
- 30** Sest pisut oli seda, mis sul oli enne mind. See on aga ohtrasti kasvanud ja Issand on sind õnnistanud minu sammude läbi. Millal ma siis nüüd saan hoolitseda ka oma pere eest?'
- 31** Siis ta küsis: 'Mis ma sulle pean andma?' Ja Jaakob vastas: 'Ära anna mulle midagi. Kui sa lubad mulle seda, siis ma karjatan ja hoian veelgi su lambaid ja kitsi:
- 32** ma käisin täna läbi kõik su lamba- ja kitsekarjad, lahutades kõik tähnilised ja kirjud uted ja kõik mustad uted su tallede seast, samuti kirjud ja tähnilised kitsede hulgast. Need olgu mulle palgaks
- 33** ja mu õigus kostku minu eest tulevikus, kui sa tuled mu palka vaatama: kõik, kes ei ole tähnilised ja kirjud kitsede hulgas ja mustad tallede seas, loetagu minu poolt varastatuiks!'
- 34** Ja Laaban vastas: 'Hästi, sündigu tõesti su sõna järgi!'
- 35** Ja ta lahutas selsamal päeval vöödilised ja kirjud sikud ja kõik tähnilised ja kirjud kitsed, kellel oli valget küljes, ja kõik mustad tallede seas, andis need oma poegade hooleks
- 36** ning jättis kolme päeva tee enese ja Jaakobi vahele; Jaakob aga jäi karjatama Laabani ülejäänud lambaid ja kitsi.
- 37** Ja Jaakob võttis enesele papli-, mandli- ja plataanipuu tooreid keppe ja kooris neile valged vöödid, paljastades keppide valge puu.
- 38** Siis ta pani kooritud kepid lammaste ja kitsede ette rennidesse ja veekünadesse, kuhu loomad tulid jooma; ja joomas olles nad paaritusid.
- 39** Ja kui lambad ja kitsed keppide juures paaritusid, siis nad sünnitasid talleid: vöödilisi, tähnilisi ja kirjusid.
- 40** Ja Jaakob eraldas noored jäärad: ta pööras isaloomade pead vöödiliste poole ja kõigi mustade poole Laabani karja hulgas. Nõnda tegi ta enesele eraldi karjad ega pannud neid Laabani lammaste ja kitsede sekka.
- 41** Ja iga kord, kui tugevamad loomad paaritusid, pani Jaakob kepid künadesse nende silme ette, et nad paarituksid keppide juures.
- 42** Aga kui loomad olid nõrgemad, siis ta ei pannud. Nõnda said nõrgad Laabanile ja tugevamad Jaakobile.
- 43** Ja mees kosus väga ja tal oli palju lambaid ja kitsi, teenijaid ja sulaseid, kaameleid ja eesleid.

PEATÜKK 31

Aga ta kuulis Laabani poegade kõnelusi, kes ütlesid: 'Jaakob on ära võtnud kõik, mis oli meie isa päralt. Sellest, mis oli meie isa päralt, on ta enesele soetanud kõik selle rikkuse.'

² Ja Jaakob nägi Laabani palet, ja vaata, see ei olnud enam ta vastu nagu enne.

³ Siis Issand ütles Jaakobile: 'Mine tagasi oma isade maale ja oma sugulaste seltsi. Mina olen sinuga!'

⁴ Ja Jaakob läkitas sõna ning käskis kutsuda oma karja juurde väljale Raaheli ja Lea

⁵ ning ütles neile: 'Ma näen teie isa palgest, et ta ei ole enam mu vastu nagu enne. Aga mu isa Jumal oli mu juures.

⁶ Te ju teate, et ma olen teeninud teie isa kõigest väest.

⁷ Kuid teie isa narritas mind ja muutis mu palka kümme korda. Jumal aga ei ole lubanud teda mulle kurja teha.

⁸ Kui ta ütles nõnda: Tähnilised saagu sinule palgaks, siis kõik lambad ja kitsed poegisid tähnilisi. Ja kui ta ütles nõnda: Vöödilised saagu sinule palgaks, siis kõik loomad poegisid vöödilisi.

⁹ Nõnda võttis Jumal teie isa karja ja andis mulle.

¹⁰ Lammaste ja kitsede innaajal tõstsin ma oma silmad üles ja nägin unes, vaata, et isased, kes kargasid emaseid, olid vöödilised, tähnilised ja laigulised.

¹¹ Ja Jumala ingel ütles mulle unes: Jaakob! Ja ma vastasin: Siin ma olen!

¹² Siis ta ütles: Tõsta ometi oma silmad üles ja vaata: kõik isased, kes kargavad emaseid, on vöödilised, tähnilised ja laigulised, sest ma olen näinud kõike, mis Laaban sulle teeb!

¹³ Mina olen Peeteli Jumal, kus sa võidsid samba, kus sa andsid mulle töötuse. Võta nüüd kätte, lahku siit maalt ja mine tagasi oma sünnimaale!

¹⁴ Siis Raahel ja Lea vastasid ning ütlesid temale: 'Kas meil ongi enam osa või omandit meie isakojas?

¹⁵ Eks ta ole pidanud meid võõraks, kuna ta meid müüs ja ise muidugi ka meie hinna ära sõi!

¹⁶ Jah, kõik see rikkus, mille Jumal meie isalt ära võttis, on meie ja meie laste oma. Ja nüüd tee kõik, mis Jumal sulle on öelnud!

¹⁷ Ja Jaakob võttis kätte, tõstis oma lapsed ja naised kaamelite selga

¹⁸ ja saatis teele kogu oma karja ja kõik oma varanduse, mis ta oli kogunud, oma karjavaranduse, mis ta Mesopotaamias oli soetanud, et minna oma isa lisaki juurde Kaananimaale.

¹⁹ Aga Laaban oli läinud lambaid niitma. Ja Raahel varastas oma isa teeravikujud.

²⁰ Jaakob kasutas süürlase Laabani teadmatust ega andnud temale märku, et ta põgeneb.

²¹ Nõnda ta siis põgenes koos kõigega, mis tal oli, võttis kätte ja läks üle jõe ning siirdus Gileadi mäestiku poole.

²² Aga kolmandal päeval anti Laabanile teada, et Jaakob oli põgenenud.

²³ Tema võttis siis enesega kaasa oma suguvennad ja ajas teda taga seitse päevateekonda ning jõudis Gileadi mäestikus temale järele.

²⁴ Kuid Jumal tuli süürlase Laabani juurde öösel unes ja ütles temale: 'Hoia, et sa Jaakobile ei ütle head ega halba!'

²⁵ Kui Laaban Jaakobile järele jõudis, oli Jaakob mäestikus telgi üles löönud, ja Laabangi suguvendadega lõi telgi üles Gileadi mäestikku.

²⁶ Ja Laaban ütles Jaakobile: 'Mis sa oled teinud? Sa kasutasid mu teadmatust ja viisid

ära mu tütreid, nagu oleksid nad olnud mõõga abil vangistatud.

27 Miks sa põgenesid salaja ja vargsel viisil ega teatanud mulle, et oleksin saanud sind rõõmsasti ära saata laulude, trummi ja kandlega?

28 Sa ei lasknud mind suudelda oma poegi ja tütreid! Sa oled nüüd talitanud mõistmatult.

29 Mul oleks meelevald teha teile kurja. Aga teie isa Jumal rääkis minuga eile öösel, öeldes: Hoia, et sa Jaakobile ei ütle head ega halba!

30 Nüüd oled sa küll läinud oma teed, sellepärast et sa igatsesid nii väga oma isakoja järele. Aga mispärast sa varastasid mu jumalad?

31 Ja Jaakob vastas ning ütles Laabanile: 'Sellepärast et ma kartsin. Sest ma mõtlesin, et sa röövivad minult oma tütreid.

32 See, kelle juurest sa leiad oma jumalad, ärgu jäägu elama! Meie suguvendade ees otsi läbi, mis mul kaasas on, ja võta ära, mis on sinul! Aga Jaakob ei teadnud, et Raahel oli need varastanud.

33 Ja Laaban läks Jaakobi telki ja Lea telki ja mõlema teenija telki, aga ei leidnud midagi; ja Lea telgist välja tulnud, läks ta Raaheli telki.

34 Kuid Raahel oli võtnud teeravid ja oli pannud need kaameli sadula tasku ning istus ise nende peal. Ja Laaban kompas läbi kogu telgi, aga ei leidnud midagi.

35 Ja Raahel ütles oma isale: 'Ärgu süttigu viha mu isanda silmis, et ma ei saa su ees üles tõusta, sest mul on naiste asjad!' Nõnda ta otsis läbi, aga teeraveid ta ei leidnud.

36 Siis Jaakob vihastus ja riidles Laabaniga. Ja Jaakob kostis ning ütles Laabanile: 'Milles seisneb mu üleastumine? Mis on mu patt, et oled mind nii tulisi jalu taga ajanud?

37 Kuna sa oled läbi otsinud kogu mu kraami, siis missuguse oma koja riista oled sa leidnud? Pane siia minu suguvendade ja oma suguvendade ette, et nad võiksid õigust mõista meie mõlema vahel!

38 Ma olin sinu juures kakskümmend aastat. Su lambad ja kitsed ei heitnud loodet ja jäärased su karjast ma ei söönud.

39 Murtut ma sulle ei toonud, ma pidin selle hüvitama. Sa nõudsid minult niihästi päeval kui öösel varastatut.

40 Päeval piinas mind palavus ja öösel külm, ja uni põgenes mu silmist.

41 Nüüd ma olen olnud su kojas kakskümmend aastat. Neliteist aastat ma teenisin sind su kahe tütre pärast ja kuus aastat lammaste ja kitsede pärast, ja sa muutsid mu palka kümme korda.

42 Kui minuga ei oleks olnud mu isa Jumal, Aabrahami Jumal, Iisaki Kartus, siis oleksid sa mind nüüd tühje käsi ära saatnud. Jumal on näinud mu häda ja mu kätevaeva ja on eile öösel teinud otsuse.'

43 Siis Laaban kostis ja ütles Jaakobile: 'Tütred on minu Tütred ja pojad on minu pojad ja kari on minu kari, ja kõik, mis sa näed, on minu! Aga mida ma saaksin praegu teha oma tütarde heaks või nende poegade heaks, keda nad on ilmale toonud?

44 Aga tule nüüd, tehkem leping, mina ja sina, ja see olgu tunnistajaks minu ja sinu vahel!

45 Siis Jaakob võttis ühe kivi ja pani sambaks püsti.

46 Ja Jaakob ütles oma suguvendadele: 'Korjake kive!' Ja need võtsid kive ning kuhjasid kivikangru; ja nad sõid seal kivikangru peal.

47 Ja Laaban pani sellele nimeks Jegar-Sahaduuta; Jaakob aga nimetas selle Galeediks.

48 Ja Laaban ütles: 'See kivikangur olgu täna tunnistajaks minu ja sinu vahel!' Seepärast ta pani sellele nimeks Galeed

49 ja Mispa, sest ta ütles: 'Issand valvab minu ja sinu vahel, kui me teineteist enam ei näe.

⁵⁰ Kui sa kohtled mu tütreid halvasti või võtad mu tütarde kõrvale teisi naisi, ilma et ükski inimene oleks meie juures, vaata, siis on Jumal ometi tunnistajaks minu ja sinu vahel.'

⁵¹ Siis ütles Laaban Jaakobile: 'Vaata, see kivikangur, ja vaata, see sammas, mille ma püstitasin enese ja sinu vahele, -

⁵² see kivikangur olgu tunnistajaks, samuti olgu see sammas tunnistajaks, et mina ei tohi tulla sellest kivikangrust mööda sinu juurde ja et sina ei tohi tulla sellest kivikangrust ja sambast mööda minu juurde kurja tegema!

⁵³ Aabrahami Jumal ja Naahori Jumal, nende vanemate Jumal, see mõistku kohut meie vahel!' Ja Jaakob vandus oma isa lisaki Kartuse juures.

⁵⁴ Ja Jaakob ohverdas mäe peal tapaohvri ning kutsus oma suguvennad leiba võtma. Ja nad võtsid leiba ning jäid ööseks mäele.

PEATÜKK 32

Aga Laaban tõusis hommikul vara, suudles oma poegi ja tütreid ning õnnistas neid; siis Laaban läks teele ja pöördus tagasi koju.

² Ka Jaakob läks oma teed. Aga temale tulid vastu Jumala inglid.

³ Ja Jaakob ütles, kui ta neid nägi: 'See on Jumala leer!' Ja ta pani sellele paigale nimeks Mahanaim.

⁴ Siis Jaakob läkitas käskjalad enese eel oma venna Eesavi juurde Seirimaale Edomi väljadele

⁵ ja andis neile käsu, öeldes nõnda: 'Öelge mu isandale Eesavile: Nõnda ütleb su sulane Jaakob: Ma olen tänini Laabani juures võõrana elanud ja viibinud.

⁶ Mul on härgi ja eesleid, lambaid ja kitsi, sulaseid ja teenijaid, ja ma läkitan seda teatama oma isandale, et su silmis armu leida.'

⁷ Käskjalad tulid tagasi Jaakobi juurde ja ütlesid: 'Me jõudsime su venna Eesavi juurde. Ta juba tulebki sulle vastu koos neljasaja mehega.'

⁸ Siis Jaakob kartis väga ja tal oli kitsas käes; ja ta jaotas rahva, kes koos temaga oli, samuti lambad ja kitsed, veised ja kaamelid, kahte leeri,

⁹ sest ta mõtles: Kui Eesav tuleb ühe leeri kallale ja lööb selle maha, siis teine leer pääseb.

¹⁰ Ja Jaakob ütles: 'Mu isa Aabrahami Jumal ja mu isa lisaki Jumal, Issand, kes mulle ütlesid: Mine tagasi oma maale ja oma sugulaste seltsi, siis ma teen sulle head!

¹¹ Mina pole väärt kõiki neid heategusid ja kõike seda truudust, mida sa oma sulasele oled osutanud. Sest kepp käes läksin ma üle Jordani, aga nüüd on mul kaks leeri.

¹² Päästa mind ometi mu venna Eesavi käest, sest ma kardan, et ta tuleb ja lööb mind maha koos emade ja lastega!

¹³ Sina ise aga oled öelnud: Ma teen sulle tõesti head ja lasen su soo saada mereliiva sarnaseks, mida ei saa ära lugeda selle rohkuse pärast!'

¹⁴ Ja ta jäi selleks ööks sinna ning võttis sellest, mis oli saanud tema omaks, oma vennale Eesavile kingituseks

¹⁵ kakssada kitse ja kakskümmend sikku, kakssada emalammast ja kakskümmend jäära,

¹⁶ kolmkümmend imetajat kaamelit ja nende varssa, nelikümmend lehma ja kümme härjavärssi, kakskümmend emaeslit ja kümme eeslitätku.

¹⁷ Ja ta andis need oma sulaste kätte, iga karja eraldi, ja ütles oma sulastele: 'Minge minu eel ja jätke vahemaa iga karja vahele!'

- 18** Ja ta käskis esimest, öeldes: 'Kui mu vend Eesav tuleb sulle vastu, küsib sinult ja ütleb: Kelle oma sa oled ja kuhu sa lähed, ja kelle omad on need, kes su ees on?',
- 19** siis vasta: Need on su sulase Jaakobi omad, kingitus, mis läkitatakse mu isandale Eesavile, ja vaata, ka tema ise tuleb meie taga!'
- 20** Ja ta käskis ka teist ja kolmandat ja kõiki muid, kes karjade järel käisid, öeldes: 'Te peate Eesavile ütlema sedasama, kui te teda kohtate!'
- 21** Ja öelge ka: Vaata, su sulane Jaakob tuleb meie taga!' Sest ta mõtles: Ma lepitan teda kingitusega, mis mu eel läheb. Alles pärast seda ilmun ma ise tema ette, vahest võtab ta mind siis armulikult vastu.
- 22** Nõnda läks kingitus tema eel, aga ta ise jäi selleks ööks leeri.
- 23** Kuid veel selsamal ööl ta tõusis üles ja võttis oma mõlemad naised ja mõlemad teenijad ja oma üksteist poega ja läks läbi Jabboki koolme.
- 24** Ta võttis nad ja viis üle jõe, samuti viis ta üle, mis tal oli.
- 25** Aga Jaakob ise jäi üksinda maha. Siis heitles üks mees temaga, kuni hakkas koitma.
- 26** Aga kui see nägi, et ta ei saanud võimust tema üle, siis ta lõi tema puusaliigest; ja Jaakobi puusaliiges nihkus paigast, kui ta heitles temaga.
- 27** Ja mees ütles: 'Lase mind lahti, sest juba koidab!' Aga tema vastas: 'Ei ma lase sind mitte, kui sa mind ei õnnista!'
- 28** Siis ta küsis temalt: 'Mis su nimi on?' Ja ta vastas: 'Jaakob.'
- 29** Seepeale ütles tema: 'Su nimi ärgu olgu enam Jaakob, vaid olgu Iisrael, sest sa oled võidelnud Jumala ja inimestega ja oled võitnud!'
- 30** Siis küsis Jaakob ja ütles: 'Ütle nüüd mulle oma nimi!' Aga ta vastas: 'Miks sa mu nime küsid?' Ja ta õnnistas teda seal.
- 31** Ja Jaakob pani sellele paigale nimeks Penuel, sest ta ütles: 'Kuigi ma nägin Jumalat palgest palgesse, pääses siiski mu hing!'
- 32** Päike tõusis, kui ta puusast longates Penuelist edasi läks.

PEATÜKK 33

- K**ui Jaakob oma silmad üles tõstis ja vaatas, ennäe, siis tuli Eesav ja koos temaga nelisada meest. Ta jaotas nüüd lapsed Lea ja Raaheli ja mõlema teenija vahel,
- 2** seadis teenijad ja nende lapsed ette, Lea ja tema lapsed nende järele, Raaheli ja Joosepi viimaseiks.
- 3** Ta ise aga läks nende eel ja kummardas seitse korda maani, kuni ta jõudis oma venna juurde.
- 4** Aga Eesav jooksis temale vastu ja süleles teda, langes temale kaela ja suudles teda; ja nad nutsid.
- 5** Siis ta tõstis oma silmad üles ja nägi naise ja lapsi, ja ta küsis: 'Kes need sul on?' Ja tema vastas: 'Need on lapsed, keda Jumal su sulasele armulikult on andnud.'
- 6** Ka teenijad astusid ligi, nemad ise ja nende lapsed, ja nad kummardasid.
- 7** Siis astus ligi ka Lea koos oma lastega ja nad kummardasid; lõppeks astusid ligi Joosep ja Raahel ja kummardasid.
- 8** Siis ta küsis: 'Mida sa kavatsed kogu selle leeriga, keda ma kohtasin?' Ja tema vastas: 'Oma isanda silmis armu leida!'
- 9** Aga Eesav ütles: 'Mul eneselgi on küllalt, mu vend. Jäägu sulle, mis sul on!'

- ¹⁰ Kuid Jaakob vastas: 'Sugugi mitte! Kui ma nüüd su silmis olen armu leidnud, siis võta mu kingitus minult vastu! Sest ma olen ju tohtinud näha su palet, otsekui näeks Jumala palet, ja sa oled olnud mu vastu lahke.
- ¹¹ Võta nüüd minu tervituskink, mis sulle toodi, sest Jumal on olnud mu vastu armuline ja mul on kõike küllalt!' Ja ta käis temale peale, kuni ta võttis.
- ¹² Siis ütles Eesav: 'Hakkame liikuma ja lähme, ja mina käin sinuga rinnu.'
- ¹³ Aga Jaakob vastas temale: 'Mu isand näeb ju, et lapsed on väetid ja minu hooleks on imetajad lambad ja lehmad; kui neid liiga kiiresti aetakse ühegi päeva, siis sureb kogu kari.
- ¹⁴ Mingu aga mu isand oma sulase eel ja mina liigun pikkamisi oma ees käiva karja kannul ja laste kannul, kuni ma jõuan oma isanda juurde Seiri.'
- ¹⁵ Eesav ütles: 'Ma jätan siis sinu juurde osa rahvast, kes koos minuga on.' Aga tema vastas: 'Mispärast nõnda? Kui ma ainult oma isanda silmis armu leiaksin!'
- ¹⁶ Ja Eesav läks selsamal päeval oma teed tagasi Seiri.
- ¹⁷ Aga Jaakob liikus Sukkotti, ehitas enesele koja ja tegi oma karjadele lehtkatused; seepärast pandi sellele paigale nimeks Sukkot.
- ¹⁸ Ja Jaakob jõudis Mesopotaamiast tulles õnnelikult Sekemi linna, mis on Kaananimaal, ja lõi linna ees leeri üles.
- ¹⁹ Ta ostis selle väljaosa, kuhu ta oma telgi oli üles löönud, Sekemi isa Hamori lastelt saja rahatüki eest.
- ²⁰ Ja ta püstitas sinna altari ning pani sellele nimeks 'Jumal, israeli Jumal'.

PEATÜKK 34

- K**ord läks Diina, Lea tütar, kelle Lea oli Jaakobile ilmale toonud, maa tütreid vaatama.
- ² Aga maa vürsti hiivlase Hamori poeg Sekem nägi teda, võttis tema, magas ta juures ja naeris ta ära.
- ³ Kuid ta hing kiindus Diinasse, Jaakobi tütresse, ja ta armastas tütarlast ning rääkis tütarlapsele meelitusi.
- ⁴ Ja Sekem rääkis oma isa Hamoriga, öeldes: 'Võta see tüdruk mulle naiseks!'
- ⁵ Jaakob aga sai kuulda, et ta tütar Diina oli ära teotatud. Aga et ta pojad olid tema karjaga väljal, siis Jaakob vaikus, kuni nad koju tulid.
- ⁶ Ja Hamor, Sekemi isa, läks Jaakobi juurde, et temaga rääkida.
- ⁷ Jaakobi pojad tulid väljalt, kui nad sellest olid kuulda saanud; mehed olid nõrдинud ja nende viha süttis väga põlema, et ta Jaakobi tütre juures magades oli israellis teinud häbiteo; sest nõnda ei tohtinud teha.
- ⁸ Ja Hamor rääkis nendega, öeldes: 'Mu poja Sekemi hing on kiindunud teie tütresse. Andke ta ometi temale naiseks!'
- ⁹ Saage meiega langudeks, andke meile oma tütreid ja võtke enestele meie tütreid,
- ¹⁰ ja jääge meie juurde elama! Maa on lahti teie ees, elage, rännake ja kodunege siin!'
- ¹¹ Ja Sekem ütles tema isale ja vendadele: 'Kui ma teie silmis armu leian, siis annan teile, mida te minult nõuate.
- ¹² Pange mulle peale ükskõik kui palju mõrsjahinda ja kingitusi: ma annan, mida te minult nõuate. Andke ainult tütarlaps mulle naiseks!'
- ¹³ Siis kostsid Jaakobi pojad Sekemile ja tema isale Hamorile, rääkides aga kavalasti, sellepärast et ta nende õe Diina oli ära teotanud,

- ¹⁴ ja ütlesid neile: 'Me ei või teha niisugust asja, et anname oma õe mehele, kellel on eesnähk, sest see oleks meile häbiks.
- ¹⁵ Ainult sel tingimusel oleme teiega nõus, kui saate meie sarnaseiks, lastes kõik oma meesterahvad ümber lõigata.
- ¹⁶ Siis me anname oma tütreid teile ja võtame teie tütreid enestele, elame üheskoos teiega ja saame üheks rahvaks.
- ¹⁷ Aga kui te ei võta meid kuulda ega lase endid ümber lõigata, siis võtame oma tütre ja läheme ära.'
- ¹⁸ Ja nende sõnad olid head Hamori ja Hamori poja Sekemi silmis.
- ¹⁹ Ja noor mees ei kõhelnud nõnda tegemast, sest ta ihaldas Jaakobi tütart; ja tema oli lugupeetum kui kõik teised ta isakojas.
- ²⁰ Siis Hamor ja ta poeg Sekem läksid oma linna väravasse ja rääkisid oma linna meestega, öeldes:
- ²¹ 'Need mehed on rahuarmastajad meie suhtes. Elagu ja rännaku nad siin maal! Sest maa, vaata, laiub ju nende ees igat kätt. Siis võtame enestele naisteks nende tütreid ja anname oma tütreid neile.
- ²² Aga ainult sel tingimusel on mehed meiega nõus meie juures elama ja saama meiega üheks rahvaks, kui meil kõik meesterahvad ümber lõigatakse, nõnda nagu nemad ise on ümber lõigatud.
- ²³ Nende karjad ja varandus ja kõik nende veoloomad, eks need saa siis meile. Olgem ainult nendega nõus, siis nad asuvad meie juurde elama!'
- ²⁴ Ja nad võtsid kuulda Hamorit ja tema poega Sekemit, kõik, kes ta linna väravast läbi käisid; ja kõik meesterahvad lõigati ümber, kõik, kes ta linna väravast läbi käisid.
- ²⁵ Aga kolmandal päeval, kui nad olid valudes, võtsid kaks Jaakobi poega, Siimeon ja Leevi, Diina vennad, kumbki oma mõõga ja läksid takistamatult linna ja tapsid ära kõik meesterahvad.
- ²⁶ Nad tapsid mõõgateraga ka Hamori ja tema poja Sekemi, võtsid Sekemi kojast Diina ja läksid ära.
- ²⁷ Jaakobi pojad tulid haigetele kallale ja riisusid linna, sellepärast et nad nende õe olid ära teotanud.
- ²⁸ Nad võtsid ära nende lambad ja kitsed, veised ja eeslid ja mis iganes oli linnas või väljal.
- ²⁹ Nad viisid ära kõik nende varanduse ja kõik nende lapsed ja naised, ja riisusid kõik, mis kodades oli.
- ³⁰ Aga Jaakob ütles Siimeonile ja Leevile: 'Te saadate mind õnnetusse, sellepärast et te mind olete teinud vihatavaks maa elanike, kaananlaste ja perislaste hulgas! Mul on vähe mehi: kui nad kogunevad mu vastu, siis nad löövad mind ja me hukkume, niihästi mina kui mu pere!'
- ³¹ Kuid nemad vastasid: 'Kas ta siis tohtis talitada meie õega nagu hooraga?'

PEATÜKK 35

Ja Jumal ütles Jaakobile: 'Võta kätte, mine üles Peetelisse, ela seal ja tee sinna altar Jumalale, kes sulle ennast ilmutas, kui sa põgenesid oma venna Eesavi eest!'

² Ja Jaakob ütles oma perele ja kõigile, kes olid koos temaga: 'Kõrvaldage võõrad jumalad, kes teie keskel on, ja puhastage endid ning vahetage riided!'

- ³ Ja me võtame kätte ning läheme üles Peetelisse ja teeme sinna altari Jumalale, kes mind kuulis mu ahastuse ajal ja oli minuga teel, mida käisin.'
- ⁴ Siis nad andsid Jaakobile kõik nende käes olevad võõrad jumalad ja kõrvarõngad, mis neil kõrvus olid, ja Jaakob mattis need maha Sekemi ligidal oleva tamme alla.
- ⁵ Ja nad läksid teele; aga hirm Jumala ees lasus ümberkaudseil linnadel ja need ei ajanud taga Jaakobi poegi.
- ⁶ Ja Jaakob jõudis Luusi, see on Peetelisse Kaananimaal, tema ja kogu rahvas, kes oli koos temaga.
- ⁷ Ja ta ehitas sinna altari ning pani sellele paigale nimeks 'Peeteli Jumal', sest seal oli Jumal ennast temale ilmutanud, kui ta põgenes oma venna eest.
- ⁸ Aga Deboora, Rebeka imetaja, suri, ja ta maeti ühe tamme alla allpool Peetelit, ja sellele pandi nimeks Nututamm.
- ⁹ Ja Jumal ilmutas ennast taas Jaakobile, kui see Mesopotaamiast tuli, ja õnnistas teda.
- ¹⁰ Ja Jumal ütles temale: 'Jaakob on su nimi. Ärgu hüütagu su nime enam Jaakobiks, vaid su nimi olgu Iisrael!' Ja ta pani temale nimeks Iisrael.
- ¹¹ Ja Jumal ütles temale: 'Mina olen Kõigeväeline Jumal. Ole viljakas ja paljune! Sinust saab rahvas, jah, rahvaste hulk, ja sinu niudeist tulevad kuningad.
- ¹² Ja maa, mille ma andsin Aabrahamile ja Iisakile, ma annan sinule; ka sinu soole pärast sind ma annan selle maa.'
- ¹³ Ja Jumal läks tema juurest üles paigast, kus ta temaga oli rääkinud.
- ¹⁴ Ja Jaakob püstitas samba sinna paika, kus ta temaga oli rääkinud, kivisamba, ja kallas selle peale joogiohvri ning valas õli.
- ¹⁵ Ja Jaakob nimetas paiga, kus Jumal temaga oli rääkinud, Peeteliks.
- ¹⁶ Siis nad läksid Peetelist teele. Aga kui veel tükk maad oli minna Efratani, pidi Raahel sünnitama, ja tal oli raske sünnitus.
- ¹⁷ Tema raske sünnituse ajal ütles aitajanaine temale: 'Ära karda, sest ka seekord on sul poeg!'
- ¹⁸ Ja kui ta hing oli välja minemas, sest varsti ta surigi, pani ta temale nimeks Ben-Ooni; aga tema isa kutsus teda Benjaminiks.
- ¹⁹ Ja Raahel suri ning ta maeti Efrata tee äärde, see on Petlemma.
- ²⁰ Ja Jaakob püstitas tema hauale samba; see Raaheli hauasammas on alles tänapäevani.
- ²¹ Ja Iisrael läks teele ning lõi oma telgi üles teisele poole Karjatorni.
- ²² Ja kui Iisrael elas seal maal, juhtus, et Ruuben läks ja magas oma isa liignaise Billa juures. Ja Iisrael sai sellest kuulda ja see oli paha tema silmis.
- ²³ Jaakobil oli kaksteist poega; Lea pojad: Ruuben, Jaakobi esmasündinu, Siimeon, Leevi, Juuda, Issaskar ja Sebulon;
- ²⁴ Raaheli pojad: Joosep ja Benjamin;
- ²⁵ Billa, Raaheli teenija pojad: Daan ja Naftali;
- ²⁶ Silpa, Lea teenija pojad: Gaad ja Aaser. Need olid Jaakobi pojad, kes sündisid temale Mesopotaamias.
- ²⁷ Ja Jaakob jõudis oma isa Iisaki juurde Mamresse, Kirjat-Arbasse, see on Hebronisse, kus Aabraham ja Iisak olid võõrastena elanud.

²⁸ Ja lisaki elupäevi oli sada kaheksakümmend aastat.

²⁹ Siis lisak heitis hinge ja suri; ta koristati oma rahva juurde, vana ja elatanud; ta pojad Eesav ja Jaakob matsid tema.

PEATÜKK 36

Ja need olid Eesavi, see on Edomi järeltulijad:

² Eesav võttis oma naised Kaanani tütreist: Aada, hett Eeloni tütre, ja Oholibama, hiivlase Sibeoni poja Ana tütre,

³ ja Baasmati, Ismaeli tütre, Nebajoti õe.

⁴ Aada tõi Eesavile ilmale Eliifase, ja Baasmat tõi ilmale Reueli.

⁵ Ja Oholibama tõi ilmale Jeusi, Jalami ja Korahi; need olid Eesavi pojad, kes temale sündisid Kaananimaal.

⁶ Ja Eesav võttis oma naised, pojad ja tütreid ja kõik oma pere hingelised, karja, kõik veoloomad ja kogu varanduse, mis ta Kaananimaal oli soetanud, ja läks teisele maale, ära oma venna Jaakobi juurest.

⁷ Sest nende varandus oli liiga suur üheskoos elamiseks, ja maa, kus nad võõrastena elasid, ei suutnud neid toita nende karjade pärast.

⁸ Ja Eesav asus elama Seiri mäestikku; Eesav on Edom.

⁹ Ja need olid Eesavi, edomlaste isa järeltulijad Seiri mäestikus:

¹⁰ need olid Eesavi poegade nimed: Eliifas, Eesavi naise Aada poeg, Reuel, Eesavi naise Baasmati poeg.

¹¹ Ja Eliifase pojad olid: Teeman, Oomar, Sefo, Gatam ja Kenas.

¹² Ja Timna oli Eesavi poja Eliifase liignaine ja tema tõi Eliifasele ilmale Amaleki; need olid Eesavi naise Aada järeltulijad.

¹³ Ja need olid Reueli pojad: Nahat, Serah, Samma ja Missa; need olid Eesavi naise Baasmati järeltulijad.

¹⁴ Ja need olid Eesavi naise Oholibama, Sibeoni poja Ana tütre pojad: tema tõi Eesavile ilmale Jeusi, Jalami ja Korahi.

¹⁵ Need olid Eesavi poegade vürstid: Eliifase, Eesavi esmasündinu pojad: vürst Teeman, vürst Oomar, vürst Sefo, vürst Kenas,

¹⁶ vürst Gatam, vürst Amalek. Need olid Eliifasest põlvnevad vürstid Edomimaal, need olid Aada järeltulijad.

¹⁷ Ja need olid Eesavi poja Reueli pojad: vürst Nahat, vürst Serah, vürst Samma, vürst Missa. Need olid Reuelist põlvnevad vürstid Edomimaal, need olid Eesavi naise Baasmati järeltulijad.

¹⁸ Ja need olid Eesavi naise Oholibama pojad: vürst Jeus, vürst Jalam, vürst Korah. Need olid Eesavi naisest, Ana tütre Oholibamast põlvnevad vürstid.

¹⁹ Need olid Eesavi, see on Edomi järeltulijad, ja need olid nende vürstid.

²⁰ Need olid horiit Seiri pojad, selle maa elanikud: Lootan, Soobal, Sibeon, Ana,

²¹ Diison, Eeser ja Diisan; need olid horiitide vürstid, Seiri pojad Edomimaal.

²² Ja Lootani pojad olid Hori ja Heemam; ja Lootani õde oli Timna.

²³ Ja need olid Soobali pojad: Alvan, Maanahat, Eebal, Sefo ja Oonam.

²⁴ Ja need olid Sibeoni pojad: Ajja ja Ana; Ana oli see, kes kõrbes leidis kuumaveeallikaid, kui ta karjatas oma isa Sibeoni eesleid.

- ²⁵ Ja need olid Ana lapsed: Diison ja Oholibama, Ana tütar.
- ²⁶ Ja need olid Diisoni pojad: Hemdan, Esban, Jitran ja Keran.
- ²⁷ Need olid Eeseri pojad: Bilhan, Saavan ja Akan.
- ²⁸ Need olid Diisani pojad: Uuts ja Aran.
- ²⁹ Need olid horiitide vürstid: vürst Lootan, vürst Soobal, vürst Sibeon, vürst Ana,
- ³⁰ vürst Diison, vürst Eeser, vürst Diisan. Need olid horiitide vürstid nende vürstide kaupa Seirimaal.
- ³¹ Ja need olid kuningad, kes valitsesid Edomimaal, enne kui ükski kuningas valitses Iisraeli laste üle:
- ³² Bela, Beori poeg, oli kuningaks Edomis, ja tema linna nimi oli Dinhaba.
- ³³ Kui Bela suri, sai tema asemel kuningaks Joobab, Serahi poeg Bosrast.
- ³⁴ Kui Joobab suri, sai tema asemel kuningaks Huusam teemanlaste maalt.
- ³⁵ Kui Huusam suri, sai tema asemel kuningaks Hadad, Bedadi poeg, kes lõi midjanlasi Moabi väljadel; ja tema linna nimi oli Aviit.
- ³⁶ Kui Hadad suri, sai tema asemel kuningaks Samla Masreekast.
- ³⁷ Kui Samla suri, sai tema asemel kuningaks Saul jõeäärsest Rehobotist.
- ³⁸ Kui Saul suri, sai tema asemel kuningaks Baal-Haanan, Akbori poeg.
- ³⁹ Kui Baal-Haanan, Akbori poeg, suri, sai tema asemel kuningaks Hadar; tema linna nimi oli Pau; ja tema naise nimi oli Mehetabel, Mee-Sahabi tütre Matredi tütar.
- ⁴⁰ Ja need olid Eesavi vürstide nimed nende suguvõsade kaupa, nimeliselt nende asupaikade järgi: vürst Timna, vürst Alva, vürst Jetet,
- ⁴¹ vürst Oholibama, vürst Eela, vürst Piinon,
- ⁴² vürst Kenas, vürst Teeman, vürst Mibsar,
- ⁴³ vürst Magdiel, vürst Iiram. Need olid Edomi, see on Eesavi, edomlaste isa vürstid nende elukohtade järgi nende pärusmaal.

PEATÜKK 37

And Aga Jaakob elas maal, kus ta isa oli vöörana elanud, Kaananimaal.

- ² Need on Jaakobi suguvõsa lood: Kui Joosep oli seitsmeteistkümneaastane, siis oli ta koos oma vendadega lammaste ja kitsede karjane; tema oli abilisena oma isa naiste Billa ja Silpa poegade juures. Ja Joosep kandis isale ette nende halva kuulsuse.
- ³ Iisrael armastas Joosepit enam kui kõiki oma poegi, sest ta oli tema vana ea poeg, ja ta tegi temale kirju kuue.
- ⁴ Kui ta vennad nägid, et nende isa armastas teda enam kui kõiki tema vendi, siis nad vihkasid teda ega suutnud rääkida temaga sõbralikult.
- ⁵ Kord nägi Joosep unenäo ja jutustas selle oma vendadele; seejärel hakkasid need teda veel enam vihkama.
- ⁶ Ta nimelt ütles neile: 'Kuulge ometi seda unenägu, mis ma unes nägin!
- ⁷ Jah, vaadake, me olime väljal vihke sidumas, ja ennäe, minu vihk tõusis üles ning jäigi püsti seisma. Aga vaata, teie vihud ümbritsesid seda ja kummardasid minu vihu ees.'
- ⁸ Siis ta vennad ütlesid temale: 'Kas sina tahad saada meile kuningaks ja hakata meie üle valitsema?' Ja nad vihkasid teda veelgi enam tema unenägude ja kõnede pärast.
- ⁹ Ja ta nägi veel teise unenäo, jutustas selle oma vendadele ja ütles: 'Vaata, ma nägin veel ühe unenäo, ja ennäe, päike, kuu ja üksteist tähte kummardasid minu ees.'

- 10** Aga kui ta seda jutustas oma isale ja vendadele, siis ta isa sõitles teda ning ütles temale: 'Mis unenägu see küll on, mis sa nägid! Kas mina ja su ema ja vennad tõesti peame tulema ja sinu ees maani kummardama?'
- 11** Ta vennad said temale kadedaks, aga ta isa pidas meeles selle loo.
- 12** Kord olid ta vennad läinud Sekemisse oma isa karja hoidma.
- 13** Ja Iisrael ütles Joosepile: 'Eks ole su vennad Sekemis karja hoidmas? Tule, ma läkitan sind nende juurde!' Ja tema vastas: 'Siin ma olen!'
- 14** Siis ta ütles temale: 'Mine ometi vaatama, kas su vendade käsi käib hästi ja kas kari on korras, ja too mulle sõna!' Ta läkitas teda Hebroni orust ja ta tuli Sekemisse.
- 15** Ja üks mees kohtas teda, kui ta oli väljal ümber ekslemas. Ja mees küsis temalt, öeldes: 'Mida sa otsid?'
- 16** Ja tema vastas: 'Ma otsin oma vendi. Ütle mulle ometi, kus nad karja hoiavad?'
- 17** Ja mees ütles: 'Nad on siit edasi läinud, sest ma kuulsin neid ütlevat: Läki Dotanisse!' Ja Joosep läks järele oma vendadele ning leidis nad Dotanis.
- 18** Aga nad nägid teda kaugelt ja enne kui ta jõudis nende juurde, võtsid nad õelalt nõuks ta tappa.
- 19** Nad ütlesid üksteisele: 'Näe, sealt tuleb see unenägude sepitseja!'
- 20** Tulgem nüüd, tapkem ta ära, visakem ta mõnda kaevu ja öelgem, et kuri loom sõi tema ära! Siis saame näha, mis ta unenäod tähendavad!'
- 21** Kui Ruuben seda kuulis, siis ta tahtis teda nende käest päästa ja ütles: 'Ärgem võtkem temalt hinge!'
- 22** Ja Ruuben ütles neile: 'Ärge valage verd, visake ta siia kõrbes olevasse kaevu, aga ärge pange oma kätt tema külge!' Sest ta tahtis tema päästa nende käest ja saata tagasi isa juurde.
- 23** Ja kui Joosep tuli oma vendade juurde, siis kiskusid need Joosepil kuue seljast, kirju kuue, mis tal seljas oli,
- 24** ning võtsid ja viskasid ta kaevu; aga kaev oli tühi, selles ei olnud vett.
- 25** Seejärel nad istusid leiba võtma. Ja kui nad oma silmad üles tõstsid ja vaatasid, ennäe, siis tuli ismaeliitide karavan Gileadist. Nende kaamelid kandsid mitmesugust vaiku, palsamit ja lõhnaainest, ja nad olid sellega teel alla Egiptusesse.
- 26** Ja Juuda ütles oma vendadele: 'Mis kasu sellest on, kui me tapame oma venna ja katame kinni tema vere?'
- 27** Tulge, müüme tema ismaeliitidele, aga meie käed ärgu puudutagu teda, sest ta on meie lihane vend!' Ja ta vennad kuulasid teda.
- 28** Kui siis Midjani mehed, kaupmehed, mööda läksid, tõmbasid nad Joosepi kaevust välja ja müüsid Joosepi kahekümne hõbetüki eest ismaeliitidele; ja need viisid Joosepi Egiptusesse.
- 29** Kui Ruuben tuli tagasi kaevu juurde, vaata, siis ei olnud Joosepit enam kaevus. Siis ta käristas oma riided lõhki
- 30** ja läks tagasi oma vendade juurde ning ütles: 'Poissi ei ole enam! Ja mina, kuhu ma nüüd lähen?'
- 31** Siis nad võtsid Joosepi kuue ja tapsid ühe siku ning kastsid kuue verre.
- 32** Ja nad saatsid kirju kuue, tulid oma isa juurde ning ütlesid: 'Selle me leidsime! Tunnista nüüd, kas see on su poja kuub või mitte?'
- 33** Ja ta tundis selle ära ning ütles: 'See on mu poja kuub! Kuri loom on ta ära söönud, Joosep on tõesti maha murtud!'

³⁴ Ja Jaakob käristas oma riided lõhki, kinnitas kotiriide niuete ümber ja leinas oma poega kaua aega.

³⁵ Kõik ta pojad ja tütreid püüdsid teda trööstida, kuid ta ei lasknud ennast trööstida, vaid ütles: 'Ma lähen tõesti leinates oma poja juurde hauda!' Ja tema isa nuttis teda taga.

³⁶ Aga midjanlased müüsid tema Egiptuses Pootifarile, vaarao hoovkondlasele, ta ihukaitse pealikule.

PEATÜKK 38

Sel ajal läks Juuda ära oma vendade juurest ja siirdus ühe Adullami mehe juurde, kelle nimi oli Hiira.

² Ja Juuda nägi seal kaananlase, Suua-nimelise mehe tütart, võttis selle ning heitis ta juurde.

³ Ja see jäi lapseootele ning tõi poja ilmale; ja ta pani sellele nimeks Eer.

⁴ Ja tema jäi taas lapseootele ning tõi poja ilmale; ja ta pani sellele nimeks Oonan.

⁵ Ja tema tõi veel ühe poja ilmale ja pani sellele nimeks Seela; ta oli Kesibis, kui ta selle ilmale tõi.

⁶ Ja Juuda võttis Eerile, oma esmasündinule, naise nimega Taamar.

⁷ Aga Eer, Juuda esmasündinu, oli Issanda silmis paha ja Issand laskis tema surra.

⁸ Siis Juuda ütles Oonanile: 'Heida oma venna naise juurde, ole temale mehe eest ja soeta oma vennale sugu!'

⁹ Kuna aga Oonan teadis, et sugu ei pidanud saama temale, siis heites oma venna naise juurde ta hävitas oma seemne maha pillates, et mitte anda sugu oma vennale.

¹⁰ Aga see, mis ta tegi, oli Issanda silmis paha ja ta laskis surra ka tema.

¹¹ Siis Juuda ütles oma miniale Taamarile: 'Jää lesena oma isakotta elama, kuni mu poeg Seela on kasvanud suuremaks!' Sest ta mõtles: 'Muidu sureb seegi nagu ta vennad.' Ja Taamar läks ning jäi oma isakotta elama.

¹² Mõne aja pärast suri Suua tütar, Juuda naine. Kui Juuda leinaaeg oli möödunud, siis ta läks üles Timnasse oma lammaste niitjate juurde, tema ja ta sõber Hiira, Adullami mees.

¹³ Ja Taamarile anti teada ning öeldi: 'Vaata, su äi läheb üles Timnasse lambaid niitma.'

¹⁴ Siis ta võttis lesepõlve riided seljast ära, varjas ennast looriga ja kattis enese kinni ning istus Eenaimi väravasse, kust tee viib Timnasse, sest ta oli näinud, et Seela oli kasvanud suureks, teda aga ei olnud antud temale naiseks.

¹⁵ Kui Juuda teda nägi, siis ta pidas teda hooraks, sest ta oli oma näo kinni katnud.

¹⁶ Ja ta pöördus teelt tema poole ning ütles: 'Lase ma heidan su juurde!' Sest ta ei teadnud, et see oli tema minia. Aga too vastas: 'Mis sa mulle annad, kui sa heidad mu juurde?'

¹⁷ Ta ütles: 'Ma läkitan sulle karjast ühe sikutalle.' Ja naine vastas: 'Jah, kui sa annad mulle pandi, seniks kui sa läkitad.'

¹⁸ Siis ta küsis: 'Mis võiks olla pandiks, mille ma pean sulle andma?' Ja tema vastas: 'Su pitsat ja vöö ja kepp, mis sul käes on.' Ja ta andis need temale ning heitis ta juurde; ja naine jäi temast lapseootele.

¹⁹ Siis ta tõusis ja läks ära ning võttis eneselt loori ja pani lesepõlve riided selga.

²⁰ Ja Juuda läkitas oma sõbra, Adullami mehega sikutalle, et võtta pant naise käest; aga see ei leidnud teda.

²¹ Siis ta küsis meestelt seal paigas, öeldes: 'Kus on see liiderlik naine, kes oli Eenaimi

tee ääres?' Aga need vastasid: 'Siin pole liiderlikku naist olnud.'

²² Ja ta tuli tagasi Juuda juurde ning ütles: 'Ma ei leidnud teda. Ja mehedki seal paigas ütlesid: Siin pole liiderlikku naist olnud.'

²³ Siis ütles Juuda: 'Pidagu siis enesele, et me ei satuks pilke alla! Vaata, ma läkitasin selle siku, aga sina ei leidnud teda.'

²⁴ Aga kolme kuu pärast teatati Juudale ja öeldi: 'Su minia Taamar on hooranud, ja vaata, ta on hooratööst jäänud ka lapseootele.' Siis ütles Juuda: 'Tooge ta välja, et ta põletataks!'

²⁵ Kui ta välja toodi, siis ta läkitas sõna oma äiale: 'Sellest mehest, kelle omad need on, olen ma lapseootel!' Ja ta ütles: 'Tunnista nüüd, kelle see pitsat ja vöö ja kepp on!'

²⁶ Ja Juuda tundis need ära ning ütles: 'Tema on minust õigem! Sest ma ei ole teda andnud oma pojale Seelale.' Ja ta ei ühtinud enam temaga.

²⁷ Aga sünnitamise ajal, vaata, olid ta ihus kaksikud.

²⁸ Ja kui ta sünnitas, sirutus üks käsi välja; ja aitajanaine võttis ning sidus käe ümber helepunase lõnga, öeldes: 'See tuleb esmalt välja!'

²⁹ Aga kui ta oma käe tagasi tõmbas, vaata, siis tuli välja ta vend. Ja aitajanaine ütles: 'Missuguse lõhe sa küll enesele oled rebestanud!' Ja temale pandi nimeks Perets.

³⁰ Ja pärast tuli välja tema vend, kelle käe ümber oli helepunane lõng; ja temale pandi nimeks Serah.

PEATÜKK 39

Ja Joosep viidi alla Egiptusesse; ja egiptlane Pootifar, vaarao hoovkondlane, ihukaitsepealik, ostis tema ismaeliitidelt, kes olid ta sinna toonud.

² Aga Issand oli Joosepiga ja tema oli mees, kellel kõik asjad korda läksid; ja ta elas oma isanda, egiptlase kojas.

³ Ka tema isand nägi, et Issand oli temaga ja et kõik, mis ta tegi, laskis Issand tema käes korda minna.

⁴ Ja Joosep leidis armu tema silmis ning teenis teda; ja ta pani tema oma koja üle, ja kõik, mis tal oli, ta andis tema kätte.

⁵ Ja sellest ajast peale, kui ta oli pannud tema oma koja üle, ja kõige üle, mis tal oli, Issand õnnistas egiptlase koda Joosepi pärast, ja Issanda õnnistus oli kõigega, mis tal oli kojas ja väljal.

⁶ Ja ta jättis kõik, mis tal oli, Joosepi kätte ega teadnud millestki, kui ainult leivast, mida ta sõi. Joosep oli jumekas ja ilusa välimusega.

⁷ Nende asjaolude tõttu sündis, et ta isanda naine Joosepile silma heitis ja ütles: 'Maga mu juures!'

⁸ Aga ta keeldus ja ütles oma isanda naisele: 'Vaata, mu isand ise ei tea, mis kojas on, ja kõik, mis tal on, ta on andnud minu kätte.

⁹ Ei ole ükski selles kojas suurem minust ja tema ei ole mulle keelanud midagi muud kui sind, sest sa oled tema naine. Kuidas tohiksin siis teha seda suurt kurja ja pattu oma Jumala vastu?'

¹⁰ Ja kuigi naine rääkis Joosepile iga päev, ei kuulanud see teda, et ta magaks ta kõrval ja oleks ta juures.

¹¹ Aga ühel päeval, kui Joosep tuli koju oma toimetusi tegema ja ühtegi inimest pererahvast ei olnud kodus,

¹² haaras ta kinni tema kuuest, öeldes: 'Maga mu juures!' Aga Joosep jättis oma kuue

tema kätte, põgenes ja läks õue.

13 Ja kui naine nägi, et ta oma kuue oli jätnud tema kätte ja oli põgenenud õue,

14 siis ta hüüdis pererahvast ja rääkis neile, öeldes: 'Näete, ta on toonud meie juurde heebrea mehe meid ära naerma! Ta tuli mu juurde, et minuga magada, aga ma hüüdsin suure häälega,

15 ja kui ta kuulis, et ma häält tõstsingi ja hüüdsingi, siis ta jättis oma kuue mu juurde, põgenes ja läks õue.'

16 Ja ta pani tema kuue enese kõrvale seniks, kui ta isand koju tuli.

17 Ja ta rääkis temale needsamad sõnad, öeldes: 'Heebrea sulane, kelle sa oled meie juurde toonud, tuli mu juurde mind ära naerma.

18 Aga kui ma häält tõstsingi ja hüüdsingi, siis ta jättis oma kuue mu juurde ja põgenes õue.'

19 Ja kui ta isand kuulis oma naise jutustust, mida see temale rääkis, öeldes: 'Nõndaviisi on su sulane minuga teinud', siis ta viha süttis põlema.

20 Ja Joosepi isand võttis tema ja pani vangihoonesse, sinna paika, kus kuninga vange kinni peeti. Siis oli ta seal vangihooones.

21 Aga Issand oli Joosepiga ja pööras tema poole oma helduse ning tegi, et ta sai vangihooone ülemaks soosikuks.

22 Ja vangihooone ülem andis Joosepi kätte kõik vangid, kes olid vangihooones, ja kõik, mis seal pidi tehtama, tegi tema.

23 Vangihooone ülem ei vaadanud millegi järele, mis oli tema käes, sest Issand oli temaga ja mis ta tegi, Issand laskis korda minna.

PEATÜKK 40

Ja pärast seda lugu sündis, et Egiptuse kuninga joogikallaja ja pagar eksisid oma isanda, Egiptuse kuninga vastu.

2 Ja vaarao sai väga kurjaks oma kahe hoovkondlase peale, joogikallajate ülemaks ja pagarite ülemaks peale.

3 Ja ta andis nad vahi alla ihukaitsepealiku kotta, vangihooonesse, samasse paika, kus Joosep kinni oli.

4 Ja ihukaitsepealik pani Joosepi nende juurde, et ta neid teeniks; ja nad olid vahi all kaua aega.

5 Ja need mõlemad nägid ühel ööl unenäo, kumbki oma unenäo, kumbki oma tähendusega unenäo, Egiptuse kuninga joogikallaja ja pagar, kes vangihooones kinni olid.

6 Kui Joosep tuli hommikul nende juurde ja nägi neid, vaata, siis olid nad nukra näoga.

7 Ja ta küsis vaarao hoovkondlastelt, kes olid koos temaga vahi all ta isanda kojas, öeldes: 'Mispärast on teil täna nii kurvad näod?'

8 Ja nad vastasid temale: 'Me nägime unenägusid, aga ei ole kedagi, kes need seletaks.' Ja Joosep ütles neile: 'Eks seletused ole Jumala käes? Siiski jutustage mulle!'

9 Ja joogikallajate ülem jutustas oma unenäo Joosepile ning ütles temale: 'Mu unenäos oli nõnda: vaata, mu ees oli viinapuu

10 ja viinapuul oli kolm oksa; see lehistus, õitses ja marjakobarad valmisid;

11 mul oli käes vaarao karikas ja ma võtsin viinamarju ja pigistasin neid vaarao karikasse ja andsin karika vaarao kätte.'

12 Ja Joosep ütles temale: 'Selle seletus on niisugune: kolm oksa on kolm päeva.

13 Enne kui kolm päeva on möödunud, tõstab vaarao su pea üles ja paneb sind tagasi su

ametisse ja sa annad vaaraole karikat kätte endist viisi, nagu siis, kui olid ta joogikallaja.

¹⁴ Aga pea mind meeles, kui su käsi hästi käib, ja tee mulle siis head ning tuleta mind vaaraole meelde ja vii mind siit hoonest välja,

¹⁵ sest mind on vargsel viisil varastatud heebrealaste maalt ja ma pole siingi teinud midagi, et mind vangimurkadesse pandaks.'

¹⁶ Kui pagarite ülem nägi, et ta oli hästi seletanud, siis ta ütles Joosepile: 'Ka mina nägin und, ja vaata, mu pea kohal oli kolm punutud korvi.

¹⁷ Kõige ülemises korvis oli kõiksugust vaaraole valmistatud pagarirooga, aga linnud sõid selle mu peapealsest korvist.'

¹⁸ Ja Joosep vastas ning ütles: 'Selle seletus on niisugune: kolm korvi on kolm päeva.

¹⁹ Enne kui kolm päeva on möödunud, võtab vaarao sul pea otsast ja poob sind puusse ning linnud söövad liha su pealt.'

²⁰ Ja kolmandal päeval, vaarao sünnipäeval, kui ta tegi kõigile oma sulastele suure peo, sündis, et ta tõstis üles joogikallajate ülema pea, samuti pagarite ülema pea oma sulaste seast,

²¹ ja pani joogikallajate ülema tema joogikallajaametisse vaaraole karikat kätte ulatama,

²² aga pagarite ülema ta laskis puua, nõnda nagu Joosep neile oli seletanud.

²³ Ent joogikallajate ülem ei pidanud Joosepit meeles, vaid unustas tema ära.

PEATÜKK 41

Ja kahe aasta pärast sündis, et vaarao nägi und, ja vaata, ta seisis Niiluse jõe ääres.

² Ja näe, jõest tõusis seitse lehma, ilusad näha ja lihavad liha poolest, ja sõid roostikus.

³ Ja vaata, teist seitse lehma tõusis nende järel jõest, pahad näha ja lahjad liha poolest, ja need seisisid teiste lehmade kõrval jõe kaldal.

⁴ Ja lehmad, kes olid pahad näha ja lahjad liha poolest, sõid ära need seitse lehma, kes olid ilusad näha ja lihavad. Siis vaarao ärkas üles.

⁵ Aga ta jäi magama ja nägi teist puhku und, ja vaata, seitse viljapead tõusis ühest kõrrest, jämedad ja head.

⁶ Ja vaata, seitse peenikest ja hommikutuulest kõrvetatud viljapead võrsus nende järel.

⁷ Ja peenikesed viljapead neelasid ära need seitse jämedat ja täit viljapead. Ja vaarao ärkas üles, ja vaata, see oli olnud unenägu!

⁸ Aga hommikul oli ta vaim rahutu ja ta läkitas järele ning kutsus kõik Egiptuse ennustajad ja targad, ja vaarao jutustas neile oma unenäo, aga ükski ei suutnud seda vaaraole seletada.

⁹ Siis rääkis joogikallajate ülem vaaraoga, öeldes: 'Täna meenub mulle mu patt.

¹⁰ Vaarao sai väga kurjaks oma sulaste peale ja pani mind vahi alla ihukaitsepealiku kotta, minu ja pagarite ülema.

¹¹ Ja me nägime ühel ööl unenägu, mina ja tema, kumbki nägime unenäo, millel oli oma tähendus.

¹² Ja sealsamas oli meiega heebrea noormees, ihukaitsepealiku sulane, ja me jutustasime temale ja tema seletas meile meie unenäod, kummalegi ta unenäo tähenduse.

¹³ Ja nõnda nagu ta meile seletas, nõnda sündis: mina sain tagasi oma ametisse ja teine poodi üles.'

¹⁴ Siis vaarao läkitas järele ja laskis kutsuda Joosepi; ja Joosep toodi kiiresti vangimurkast välja; ta ajas habeme, vahetas riided ja tuli vaarao juurde.

- 15** Ja vaarao ütles Joosepile: 'Ma nägin unenäo, kuid keegi ei oska seda seletada. Aga ma olen kuulnud sinust räägitavat, et kui sina unenägu kuuled, siis sa seletad selle.'
- 16** Ja Joosep vastas vaaraole, öeldes: 'Mitte mina! Küllap Jumal annab vaaraole õige vastuse!'
- 17** Ja vaarao jutustas Joosepile: 'Mu unenäos oli nõnda: vaata, ma seisin Niiluse jõe kaldal.
- 18** Ja näe, jõest tõusis seitse lehma, lihavad liha poolest ja ilusad näha, ja sõid roostikus.
- 19** Ja vaata, teist seitse lehma tõusis nende järel, väetid ja väga pahad näha ning lahjad liha poolest. Ei ole ma kogu Egiptusemaal näinud selliseid pahu.
- 20** Ja lahjad ning pahad lehmad sõid ära need seitse esimest lihavat lehma.
- 21** Ja need läksid nende kõhtu, aga ei olnud tundagi, et need olid läinud nende kõhtu ja nende välimus oli paha nagu ennegi. Ja ma ärkasin üles.
- 22** Siis ma nägin und, ja vaata, seitse viljapead tõusis ühest kõrrest, täis ja head.
- 23** Ja vaata, seitse kuiva, peenikest, hommikutuulest kõrvetatud viljapead võrsus nende järel.
- 24** Ja peenikesed viljapead neelasid ära need seitse head viljapead. Ma olen seda rääkinud oma ennustajaile, aga ükski ei oska mulle seletada.'
- 25** Ja Joosep ütles vaaraole: 'Vaarao unenäod tähendavad ühte ja sedasama. Jumal on vaaraole teada andnud, mida ta kavatseb teha.
- 26** Seitse head lehma on Seitse aastat ja Seitse head viljapead on Seitse aastat; unenägudel on sama tähendus.
- 27** Ja seitse lahjat ja paha lehma, kes tõusid nende järel, on seitse aastat, ja seitse peenikest, hommikutuulest kõrvetatud viljapead on seitse nälja-aastat.
- 28** See ongi see asi, mis ma vaaraole rääkisin: mida Jumal kavatseb teha, seda on ta vaaraole näidanud.
- 29** Vaata, tuleb seitse aastat, millal on suur küllus kogu Egiptusemaal.
- 30** Aga neile järgneb seitse nälja-aastat, mil Egiptusemaal ununeb kõik küllus ja näljahäda ulatub üle kogu maa.
- 31** Maal ei ole enam küllust tundagi nälja tõttu, mis tuleb selle järel, sest see on väga kange.
- 32** Ja kuna vaaraol on unenägu kaks korda kordunud, siis on see asi Jumala poolt kindel ja Jumal laseb selle varsti sündida.
- 33** Ja nüüd vaarao vaadaku välja üks mõistlik ja tark mees ja seadku Egiptusemaa üle.
- 34** Vaarao tehku nõnda: pangu ülevaatajad maale ja lasku Egiptusemaad maksta viiendikku neil seitsmel külluseaastal.
- 35** Ja kogutagu kõik nende tulevaste heade aastate toidus ja varutagu vilja linnadesse vaarao käe alla toiduseks ning säilitatagu seda.
- 36** See vili olgu maale tagavaraks seitsmeks nälja-aastaks, mis tulevad Egiptusemaale, et maad ei tabaks näljaajal hukatus.'
- 37** See kõne oli hea vaarao silmis ja kõigi ta sulaste silmis.
- 38** Ja vaarao ütles oma sulastele: 'Kas leiame veel sellise mehe, kelles on Jumala Vaim?'
- 39** Ja vaarao ütles Joosepile: 'Et Jumal on sulle kõike seda teada andnud, siis ei ole keegi nii mõistlik ja tark kui sina!'
- 40** Sina pead olema mu koja üle ja kogu mu rahvas suudelgu sind suu peale. Ainult aujärje poolest tahan ma olla sinust suurem!'
- 41** Ja vaarao ütles Joosepile: 'Vaata, ma olen pannud su kogu Egiptusemaa üle!'

- ⁴² Ja vaarao võttis sõrmest pitserisõrmuse ning pani Joosepi sõrme; ja ta pani temale kallid linased riided selga ja riputas kuldkee kaela.
- ⁴³ Ja ta laskis teda sõita oma teises tõllas, mis tal oli, ja hüüda tema ees: 'Põlvili!' Ja ta pani tema kogu Egiptusemaa üle.
- ⁴⁴ Ja vaarao ütles Joosepile: 'Mina olen vaarao, aga ilma sinu tahtmata ei tohi keegi tõsta kätt ega jalga kogu Egiptusemaal.'
- ⁴⁵ Ja vaarao pani Joosepile nimeks Safnat-Paneah ja andis temale naiseks Asnati, Ooni preestri Pooti-Fera tütre; ja Joosep läks välja Egiptusemaale.
- ⁴⁶ Joosep oli kolmekümneaastane, kui ta astus vaarao, Egiptuse kuninga ette; ja Joosep läks ära vaarao juurest ning käis läbi kogu Egiptusemaa.
- ⁴⁷ Ja maa kandis seitsmel külluseaastal ühest ivast peotäie.
- ⁴⁸ Ja ta kogus kõik põllusaagi seitsmel aastal Egiptusemaal ja talletas selle linnadesse; igasse linna andis ta ümbruskonna põldude saagi.
- ⁴⁹ Ja Joosep kuhjas väga palju vilja, nagu liiva mere ääres, kuni lakati seda mõõtmast, sest see ei olnud enam mõõdetav.
- ⁵⁰ Ja Joosepile sündis enne nälja-aasta tulekut kaks poega. Need tõi temale ilmale Asnat, Ooni preestri Pooti-Fera tütar.
- ⁵¹ Ja Joosep pani esmasündinule nimeks Manasse, sest ta ütles: 'Jumal on mind lasknud unustada kõik mu vaeva ja kogu mu isakoja.'
- ⁵² Ja teisele ta pani nimeks Efraim, sest ta ütles: 'Jumal on mind teinud viljakaks mu viletsusemaal!'
- ⁵³ Kui seitse külluseaastat, mis Egiptusemaale tulid, lõppesid,
- ⁵⁴ siis hakkasid tulema seitse nälja-aastat, nõnda nagu Joosep oli öelnud; ja nälg oli kõigis maades, ent kogu Egiptusemaal oli leiba.
- ⁵⁵ Aga kui kogu Egiptusemaa hakkas tundma nälga, siis rahvas kisendas vaarao poole leiva pärast; ja vaarao ütles kõigile egiptlastele: 'Minge Joosepi juurde! Mis tema teile ütleb, seda tehke!'
- ⁵⁶ Ja nälg oli üle kogu maa ja Joosep avas kõik viljaaidad, mis olid nende juures, ning müüs egiptlastele vilja, sest nälg võttis Egiptusemaal võimust.
- ⁵⁷ Ja kõigist maadest tuldi Egiptusesse Joosepilt vilja ostma, sest nälg oli võtnud võimust kõigis maades.

PEATÜKK 42

Kui Jaakob kuulis, et Egiptuses oli vilja, siis Jaakob ütles oma poegadele: 'Miks te üksteisele otsa vaatate?'

² Ja ta ütles: 'Vaata, ma olen kuulnud, et Egiptuses on vilja. Minge sinna ja ostke meile sealt, et jääksime elama ega sureks!'

³ Siis läks kümme Joosepi venda Egiptusest vilja ostma.

⁴ Aga Benjamini, Joosepi venda, Jaakob ei läkitanud koos vendadega, sest ta ütles: 'Et temale õnnetust ei juhtuks!'

⁵ Ja Iisraeli pojad tulid vilja ostma teiste tulijate seltsis, sest Kaananimaal oli nälg.

⁶ Joosep oli maal valitsejaks; tema müüs vilja kogu maa rahvale. Ja Joosepi vennad tulid ning kummardasid tema ette silmili maha.

⁷ Kui Joosep nägi oma vendi, siis ta tundis nad ära, aga tegi ennast neile võõraks ja rääkis nendega karmilt ning küsis neilt: 'Kust te tulete?' Ja nad vastasid: 'Kaananimaalt, et

leiba osta.'

⁸ Joosep tundis oma vendi, aga nemad ei tundnud teda.

⁹ Siis meenusid Joosepile unenäod, mis ta neist unes oli näinud, ja ta ütles neile: 'Te olete maakuulajad. Olete tulnud vaatama, kust maa lahti on!'

¹⁰ Aga nemad ütlesid: 'Ei, mu isand, su sulased on tulnud leiba ostma.

¹¹ Me kõik oleme ühe mehe pojad, oleme ausad mehed, su sulased ei ole maakuulajad.'

¹² Tema aga ütles neile: 'Ei, küllap olete tulnud vaatama, kust maa lahti on!'

¹³ Siis nad vastasid: 'Meie, su sulased, olime kaksteist venda, ühe mehe pojad Kaananimaalt. Ja vaata, noorim on praegu Meie isa juures, aga ühte ei ole enam olemas.'

¹⁴ Aga Joosep ütles neile: 'See on nõnda, nagu ma teile olen rääkinud ja öelnud: te olete maakuulajad!

¹⁵ Selles asjas ma katsun teid läbi: nii tõesti kui vaarao elab, ei pääse te siit minema enne, kui teie noorim vend on siia tulnud!

¹⁶ Läkitage eneste hulgast üks, et ta tooks teie venna. Teid aga jäetakse vangi ja teie kõnesid uuritakse, kas neis on tõtt. Muidu olete, nii tõesti kui vaarao elab, maakuulajad!'

¹⁷ Ja ta pani nad üheskoos kolmeks päevaks vahi alla.

¹⁸ Ja kolmandal päeval ütles Joosep neile: 'Tehke seda, siis jääte elama! Mina olen jumalakartlik:

¹⁹ kui olete ausad mehed, jäägu üks teie vendadest aheldatuna hoonesse, kus te olite vahi all, aga teised minge viige vilja näljahäda pärast teie kodudes

²¹ Ja nad ütlesid üksteisele: 'Me oleme tõesti süüdi oma venna pärast, kelle hinge kitsikust me nägime, kui ta palus meilt armu ja meie ei võtnud teda kuulda. Sellepärast on see kitsikus meile tulnud!'

²² Ja Ruuben vastas neile, öeldes: 'Eks ma rääkinud teile ja öelnud: Ärge tehke pattu poisi vastu! Aga teie ei kuulanud. Vaata, nüüd nõutaksegi tema verd!'

²³ Aga nad ei teadnud, et Joosep seda mõistis, sest ta rääkis nendega tõlgi kaudu.

²⁴ Ja ta pöördus ära nende juurest ning nuttis; siis ta tuli tagasi nende juurde ja rääkis nendega ning võttis nende hulgast Siimeoni ja laskis tema nende silme ees vangistada.

²⁵ Ja Joosep käskis täita nende kotid viljaga, panna igaühe raha tagasi ta kotti ja anda neile teemoona; ja neile tehti nõnda.

²⁶ Siis nad tõstsid vilja eeslite selga ja läksid sealt ära.

²⁷ Kui üks oma koti avas, et öömajal eeslile toitu anda, siis ta nägi oma raha, ja vaata, see oli koti suus.

²⁸ Ja ta ütles oma vendadele: 'Mu raha on tagasi antud, ja vaata, see on mu kotis!' Siis kadus nende julgus ja nad värisesid, öeldes isekeskis: 'Miks on Jumal meile seda teinud?'

²⁹ Ja nad tulid oma isa Jaakobi juurde Kaananimaale ning andsid temale teada kõik, mis neile oli juhtunud, öeldes:

³⁰ 'See mees, maa isand, rääkis meiega karmilt ja pidas meid salajasiks maakuulajaiks.

³¹ Aga me ütlesime temale: Me oleme ausad mehed, me ei ole maakuulajad.

³² Meid oli kaksteist venda, oma isa pojad. Ühte ei ole enam ja noorim on praegu meie isa juures Kaananimaal.

³³ Ja see mees, maa isand, ütles meile: Sellest ma saan teada, kas te olete ausad: jätke üks oma vendadest minu juurde ja võtke vilja näljahäda pärast teie kodudes ja minge

³⁴ ning tooge oma noorim vend minu juurde, et saaksin teada, et te ei ole maakuulajad, vaid olete ausad mehed. Siis ma annan teile venna tagasi ja te võite maal liikuda vabalt.'

³⁵ Ja kui nad oma kotte tühjendasid, vaata, siis oli igaühe rahakukkur ta kotis! Ja oma

rahakukruid nähes hakkasid nemad ja nende isa kartma.

³⁶ Ja nende isa Jaakob ütles neile: 'Te võtate minult lapsed! Joosepit ei ole enam ja Siimeoni ei ole enam ja Benjamini tahate ka võtta. See kõik on tulnud minu peale!'

³⁷ Aga Ruuben rääkis oma isale, öeldes: 'Võid surmata mu mõlemad pojad, kui ma ei too teda sinu juurde! Anna ta minu hooleks ja ma toon ta tagasi sinu juurde!'

³⁸ Kuid tema ütles: 'Minu poeg ei lähe koos teiega alla, sest ta vend on surnud ja tema üksi on üle jäänud. Kui temaga teel, mida te käite, õnnetus juhtub, siis saadate mu hallid juuksed murega hauda!'

PEATÜKK 43

Aga maal oli kange nälg.

² Ja kui nad olid ära söönud vilja, mis nad Egiptusest olid toonud, siis nende isa ütles neile: 'Minge ostke meile pisut leiba!'

³ Ja Juuda vastas temale, öeldes: 'See mees kinnitas meile väga ja ütles: Te ei saa näha mu nägu, kui teie vend ei ole koos teiega.'

⁴ Kui sa nüüd läkitad meie venna koos meiega, siis läheme ja ostame sulle leiba.

⁵ Aga kui sa teda ei läkita, siis me ei lähe, sest see mees ütles meile: Te ei saa näha mu nägu, kui teie vend ei ole koos teiega.'

⁶ Ja Iisrael ütles: 'Miks te tegite mulle seda kurja ja andsite mehele teada, et teil on veel üks vend?'

⁷ Ja nad vastasid: 'See mees päris väga meie ja meie suguseltsi järele, küsides: Kas teie isa elab veel? On teil veel mõni vend? Ja me andsime temale teada, nagu asi on. Kas me võisime teada, et ta ütleb: Tooge oma vend siia?'

⁸ Ja Juuda ütles oma isale Iisraelile: 'Saada poiss minuga ja me võtame kätte ning läheme, et jääksime elama ega sureks, ei meie ega sina ega meie väetid lapsed.'

⁹ Mina olen temale käemeheks, nõua teda minult. Kui ma ei too teda tagasi sinu juurde ega sea sinu palge ette, siis jään su ees alatiseks süüdlaseks.

¹⁰ Tõesti, kui me ei oleks viivitanud, oleksime nüüd juba teist korda tagasi tulnud.'

¹¹ Siis ütles neile Iisrael, nende isa: 'Kui see nõnda on, siis tehke seda! Võtke maa parimast oma kottidesse ja viige sellele mehele meeleheaks pisut palsamit ja pisut mett, kalleid rohte ja mürri, pähkleid ja mandleid.'

¹² Ja võtke kaasa kahekordne raha; ka see raha, mis teie kottide suus tagasi tuli, võtke jälle kaasa - vahest oli see eksitus.

¹³ Võtke ka oma vend, asuge teele ja minge tagasi selle mehe juurde!

¹⁴ Kõigeväeline Jumal lasku teid leida halastust selle mehe ees, et ta teiega ära saadaks teie teise venna ja Benjamini! Aga kui jään lastest ilma, siis jään.'

¹⁵ Ja mehed võtsid selle kingituse, võtsid kaasa kahekordse raha ja Benjamini, asusid teele ja läksid alla Egiptusesse ning astusid Joosepi ette.

¹⁶ Kui Joosep nägi, et Benjamin oli nendega kaasas, siis ta ütles oma kojaülemale: 'Vii need mehed mu kotta ja tapa tapaveis ning valmista see, sest need mehed söövad minuga lõunat!'

¹⁷ Ja mees tegi, nagu Joosep oli öelnud; ja mees viis mehed Joosepi kotta.

¹⁸ Aga mehed kartsid, kui neid Joosepi kotta viidi, ja ütlesid: 'Meid viiakse raha pärast, mis eelmisel korral meie kottides tagasi tuli, et veeretada meie peale süüd ja kippuda meile kallale ning võtta meid orjadeks ja omandada meie eeslid!'

- ¹⁹ Ja nad astusid mehe juurde, kes oli Joosepi kojaülem, ja rääkisid temaga koja ukse ees
- ²⁰ ning ütlesid: 'Oh mu isand, me kord juba käisime siin leiba ostmas.
- ²¹ Aga kui me seejärel jõudsime öömajale ja tegime oma kotid lahti, vaata, siis oli igamehe raha ta koti suus, meie raha selle täiskaalus. Me tõime selle nüüd tagasi.
- ²² Ja me tõime ka teise raha leiva ostmiseks enestega kaasa. Me ei tea, kes oli pannud meie raha meie kottidesse.'
- ²³ Aga tema ütles: 'Rahustuge, ärge kartke! Teie Jumal ja teie isa Jumal on pannud teile varanduse kottidesse. Teie raha ma olen saanud.' Ja ta tõi Siimeoni välja nende juurde.
- ²⁴ Siis mees viis mehed Joosepi kotta ja andis neile vett ning nad pesid oma jalgu; ja ta andis toitu nende eeslitele.
- ²⁵ Ja nad seadsid kingitused valmis, kuni Joosep tuli lõunale, sest nad olid kuulnud, et nad seal pidid leiba võtma.
- ²⁶ Kui Joosep koju tuli, siis nad viisid temale kotta kingituse, mis neil kaasas oli, ja kummardasid maha tema ette.
- ²⁷ Ja tema küsis neilt, kuidas nende käsi käib, ja ütles: 'Kas teie vana isa, kellest te rääkisite, käsi käib hästi? On ta veel elus?'
- ²⁸ Ja nad vastasid: 'Sinu sulase, meie isa käsi käib hästi, ta elab veel.' Ja nad kummardasid ning heitsid maha.
- ²⁹ Kui ta oma silmad üles tõstis ja nägi oma venda Benjamini, oma ema poega, siis ta küsis: 'On see teie noorim vend, kellest te mulle rääkisite?' Ja ta ütles: 'Jumal olgu sulle armuline, mu poeg!'
- ³⁰ Aga Joosep vaikus äkki, sest ta oli südamest liigutatud oma venna pärast ja otsis võimalust nutmiseks. Ta läks ühte siseruumi ja nuttis seal.
- ³¹ Ja kui ta oma silmi oli pesnud, siis ta tuli välja, valitses enese üle ja ütles: 'Pange toit lauale!'
- ³² Ja temale pandi eraldi ja neile eraldi, ja egiptlastele, kes tema juures sõid, eraldi, sest egiptlased ei söö leiba üheskoos heebrealastega - see on egiptlastele jäledus.
- ³³ Ja nad pandi istuma temaga vastamisi, esmasündinu esimesena ja noorim viimasena, ja mehed panid seda isekeskis imeks.
- ³⁴ Ja ta laskis tõsta rooga enda eest nende ette, aga Benjamini osa oli viis korda suurem kui kõigi teiste osad. Ja nad jõid koos temaga ning jäid joobnuks.

PEATÜKK 44

Siis ta käskis oma kojaülemat, öeldes: 'Täida meeste kotid viljaga, nii palju kui nad jaksavad kanda, ja pane igamehe raha ta koti suhu.

² Ja minu karikas, see hõbekarikas, pane noorima venna koti suhu koos ta viljarahaga!' Ja ta tegi, nagu Joosep käskis.

³ Hommikul, kui läks valgeks, lasti minema mehed ja nende eeslid.

⁴ Kui nad olid linnast lahkunud ega olnud veel kaugele jõudnud, ütles Joosep oma kojaülemale: 'Võta kätte, aja mehi taga, ja kui oled nad tabanud, siis ütle neile: Miks tasute head kurjaga?

⁵ Eks see ole see, millest mu isand joob ja millest ta endeid otsib? Olete käitunud halvasti, et tegite nõnda!'

⁶ Ja kui ta nad tabas, siis ta rääkis neile needsamad sõnad.

⁷ Aga nad vastasid temale: 'Miks räägib mu isand nõndaviisi? Su sulastele oleks

teotuseks nõnda teha.

⁸ Vaata, raha, mis me leidsime oma kottide suust, tõime sulle tagasi Kaananimaalt. Kuidas võiksite siis varastada su isanda kojast hõbedat või kulda?

⁹ Kelle juurest su sulaste hulgast see leitakse, surgu, ja me teised jääme su isandale orjadeks!

¹⁰ Siis ta ütles: 'Olgu see nüüd ka nõnda teie sõnade järgi! Kelle juurest see leitakse, jäägu mulle sulaseks, ja te teised olete süüta!'

¹¹ Ja nad tõttasid ning tõstsid igaüks oma koti maha ja iga mees tegi oma koti lahti.

¹² Ja ta otsis nad läbi, alates vanemast ja lõpetades nooremaga - ja karikas leiti Benjamini kotist.

¹³ Siis nad käristasid oma riided lõhki, iga mees pani oma eeslile koorma selga ja nad läksid tagasi linna.

¹⁴ Ja Juuda läks koos oma vendadega Joosepi kotta, kes oli alles seal, ja nad heitsid maha tema ette.

¹⁵ Ja Joosep ütles neile: 'Mis tegu see on, mis te olete teinud? Eks te tea, et niisugune mees nagu mina oskab endeid seletada?'

¹⁶ Siis vastas Juuda: 'Mida me oma isandale ütleme? Kuidas peame rääkima ja kuidas endid õigustama? Jumal on avastanud su sulaste süü. Vaata, me jääme oma isandale sulaseiks, niihästi meie kui see, kelle käest karikas leiti.'

¹⁷ Aga ta ütles: 'Ei tule mulle mõttessegi seda teha! Mees, kelle käest karikas leiti, peab jääma mulle sulaseks, te teised aga minge rahuga oma isa juurde!'

¹⁸ Siis astus Juuda tema juurde ja ütles: 'Mu isand, luba ometi oma sulast rääkida üks sõna mu isanda kõrva ees ja su viha ärgu süttigu põlema oma sulase vastu, sest sina oled nagu vaarao ise!'

¹⁹ Mu isand küsis oma sulaseilt, öeldes: On teil isa või mõni vend?

²⁰ Ja meie vastasime oma isandale: Meil on vana isa ja üks nooruk, ta vanas eas sündinud, alles noor; aga selle vend on surnud ja ta on üksi oma emast järele jäänud, ja ta isa armastab teda.

²¹ Ja sa ütlesid oma sulaseile: Tooge ta minu juurde, et ma näeksin teda oma silmaga!

²² Ja me vastasime oma isandale: Nooruk ei või isast lahkuda. Kui ta lahkuks oma isast, siis see sureks.

²³ Ja sa ütlesid oma sulaseile: Kui teie noorim vend ei tule koos teiega, siis te ei saa enam näha mu nägu.

²⁴ Ja kui me läksime su sulase, meie isa juurde ja andsime temale teada oma isanda sõnad,

²⁵ siis ütles meie isa: Minge jälle tagasi, ostke meile pisut leiba!

²⁶ Aga me vastasime: Me ei või minna. Kui meie noorim vend on koos meiega, siis me läheme, sest me ei saa näha selle mehe nägu, kui meie noorim vend ei ole koos meiega.

²⁷ Ja su sulane, minu isa, ütles meile: Te teate, et mu naine on mulle kaks poega ilmale toonud.

²⁸ Aga üks läks mu juurest ära ja ma ütlesin: Ta on tõesti maha murtud! Ja ma pole teda tänini enam näinud.

²⁹ Kui te nüüd võtate ka selle mu silma alt ja temaga juhtub õnnetus, siis saadate mu hallid juuksed kurvastusega hauda.

³⁰ Ja kui ma nüüd tuleksin su sulase, oma isa juurde ja koos meiega ei oleks poiss, kelle hingesse tema hing on kiindunud,

- ³¹ ja kui ta siis näeb, et poissi ei ole, ta sureb ja su sulased on sinu sulase, meie isa hallid juuksed saatnud murega hauda,
- ³² sest su sulane on poisile käemeheks mu isa juures, kuna ma olen öelnud: Kui ma ei too teda sinu juurde, siis ma jään oma isa ees alatiseks süüdlaseks.
- ³³ Ja nüüd siis jäägu su sulane poisi asemel sulaseks mu isandale ja poiss mingu koos oma vendadega!
- ³⁴ Sest kuidas võiksin minna oma isa juurde, kui poiss ei oleks koos minuga? Et ma ei näeks seda õnnetust, mis juhtub mu isaga!

PEATÜKK 45

Siis Joosep ei suutnud enam enese üle valitseda kõigi nende ees, kes ta juures seisis, ja ta hüüdis: 'Minge kõik mu juurest ära!' Ja ükski ei seisnud tema juures, kui Joosep ennast vendadele tunda andis.

- ² Ja ta puhkes valjusti nutma, nii et Egiptus seda kuulis ja kuulis vaarao koda.
- ³ Ja Joosep ütles oma vendadele: 'Mina olen Joosep! Kas mu isa veel elab?' Aga vennad ei suutnud temale vastata, nõnda hirmunud olid nad tema palge ees.
- ⁴ Siis ütles Joosep oma vendadele: 'Astuge ligemale!' Ja nad astusid ligemale ning ta ütles: 'Mina olen Joosep, teie vend, kelle te müüsite Egiptusesse.'
- ⁵ Aga nüüd ärge kurvastage ja ärgu süttigu teil isekeskis viha, et müüsite mind siia, sest teie elu säilitamiseks läkitas Jumal mind eele.
- ⁶ Sest kaks aastat on olnud nüüd nälg maal ja on veel viis aastat, mil ei ole kündi ega lõikust.
- ⁷ Seepärast Jumal läkitas mind teie eele kindlustama teile järeltulijaid maa peal ja hoidma teid elus, pääsemiseks paljudele.
- ⁸ Niisiis ei ole teie mind läkitanud siia, vaid Jumal, ja tema on mind pannud vaaraole isaks ja isandaks kogu ta kojale ning valitsejaks kogu Egiptusemaale.
- ⁹ Tõtake ja minge mu isa juurde ning öelge temale: Nõnda ütleb su poeg Joosep: Jumal on mind pannud isandaks kogu Egiptusele. Tule minu juurde, ära viivita!
- ¹⁰ Sa võid elada Gooseni maakonnas ja olla mu läheduses, sina ja su pojad ja su poegade pojad, ja su lambad, kitsed ja veised ja kõik, mis sul on.
- ¹¹ Ma hoolitsen seal sinu eest, kuna veel viis aastat on näljahäda, et ei jääks vaeseks sina ega su pere ega keegi, kes sul on.
- ¹² Ja vaata, te näete oma silmaga, samuti näeb mu vend Benjamin oma silmaga, et ma tõepoolest ise teiega räägin.
- ¹³ Jutustage mu isale kõigest minu aust Egiptuses ja kõigest, mida olete näinud, ja tõtake ning tooge mu isa siia!
- ¹⁴ Siis ta langes oma vennale Benjaminile kaela ja nuttis, ja Benjamin nuttis tema kaela ümber.
- ¹⁵ Ja ta andis suud kõigile oma vendadele ning nuttis üheskoos nendega; ja seejärel ta vennad rääkisid temaga.
- ¹⁶ Kuuldus kostis ka vaarao kotta, et Joosepi vennad olid tulnud, ja see oli hea vaarao silmis ja tema sulaste silmis.
- ¹⁷ Ja vaarao ütles Joosepile: 'Ütle oma vendadele: Tehke nõnda: koormake oma veoloomad ja minge Kaananimaale,
- ¹⁸ võtke oma isa ja oma pered ning tulge minu juurde, siis ma annan teile Egiptusemaa

parimat ja te saate süüa maa rasva!

19 Ja sul tuleb anda käsk: Tehke nõnda - võtke endile Egiptusemaalt vankrid väetite laste ja naiste jaoks ja tooge oma isa ning tulge!

20 Teie silm ärgu kurvastagu teie asjade pärast, sest parim kogu Egiptusemaal peab olema teie päralt!

21 Ja Iisraeli pojad tegid nõnda ja Joosep andis neile vaarao käsu peale vankrid, samuti andis ta neile teemoona.

22 Ta andis neile kõigile peoriided, aga Benjaminile andis ta kolmsada hõbeseeklit ja viied peoriided.

23 Samuti läkitas ta oma isale kümme eeslit, kes olid koormatud Egiptuse parimate kaupadega, ja kümme emaeeslit, kes kandsid vilja, leiba ja moonu ta isale teekonna tarvis.

24 Siis ta saatis oma vennad minema ja nad läksid. Ja ta ütles neile: 'Teel ärge riielge!'

25 Ja nad läksid ära Egiptusest ning tulid Kaananimaa oma isa Jaakobi juurde.

26 Ja nad jutustasid temale ning ütlesid: 'Joosep elab alles, ta on nimelt kogu Egiptusemaa valitseja!' Aga ta süda jäi külmaks, sest ta ei uskunud neid.

27 Siis nad jutustasid temale kõigest, mis Joosep nendega oli rääkinud. Ja kui ta nägi vankreid, mis Joosep oli läkitanud teda ära tooma, siis nende isa Jaakobi vaim elustus taas.

28 Ja Iisrael ütles: 'Küllalt! Mu poeg Joosep elab alles! Ma tahan minna ja teda näha, enne kui suren!'

PEATÜKK 46

Nõnda läks Iisrael teele koos kõigega, mis tal oli, ja tuli Beer-Sebasse ning ohverdas tapaohvreid oma isa lisaki Jumalale.

2 Ja Jumal rääkis Iisraeliga öistes nägemustes; ta ütles: 'Jaakob, Jaakob!' Ja see vastas: 'Siin ma olen!'

3 Siis ta ütles: 'Mina olen Jumal, sinu isa Jumal, ära karda minna Egiptusesse, sest ma teen sind seal suureks rahvaks!

4 Mina lähen koos sinuga Egiptusesse ja ma toon sind sealt tagasi, ja Joosep suleb oma käega su silmad.'

5 Ja Jaakob asus Beer-Sebast minekule; Iisraeli pojad panid oma isa Jaakobi ja oma väetid lapsed ja naised vankritesse, mis vaarao oli läkitanud teda tooma.

6 Ja nad võtsid oma karjad ja varanduse, mis nad Kaananimaal olid soetanud, ja tulid Egiptusesse, Jaakob ja kõik ta sugu koos temaga.

7 Oma pojad ja poegade pojad, tütreid ja poegade tütreid ja kogu oma soo viis ta koos enesega Egiptusesse.

8 Ja need on Iisraeli laste nimed, kes Egiptusesse tulid: Jaakob ja tema pojad. Jaakobi esmasündinu oli Ruuben.

9 Ruubeni pojad olid Hanok, Pallu, Hesron ja Karmi.

10 Siimeoni pojad olid Jemuel, Jaamin, Ohad, Jaakin, Sohar ja Saul, kaananlanna poeg.

11 Leevi pojad olid Geerson, Kehat ja Merari.

12 Juuda pojad olid Eer, Oonan, Seela, Perets ja Serah; aga Eer ja Oonan surid Kaananimaal. Peretsi pojad olid Hesron ja Haamul.

13 Issaskari pojad olid Toola, Puvva, Jaasub ja Simron.

- 14** Sebuloni pojad olid Sered, Eelon ja Jahleel.
- 15** Need olid Lea pojad, keda ta Jaakobile ilmale tõi Mesopotaamias; peale nende oli tal tütar Diina. Kõiki ta poegi ja tütreid oli ühtekokku kolmkümmend kolm hinge.
- 16** Gaadi pojad olid Sefon, Haggi, Suuni, Esbon, Eeri, Arodi ja Areli.
- 17** Aaseri pojad olid Jimna, Jisva, Jisvi ja Berija; nende õde oli Serah. Beria pojad olid Heber ja Malkiel.
- 18** Need olid selle Silpa pojad, kelle Laaban andis oma tütrele Leale ja kes tõi need Jaakobile ilmale, kuusteist hinge.
- 19** Jaakobi naise Raaheli pojad olid Joosep ja Benjamin.
- 20** Joosepile sündisid Egiptusemaal pojad, keda temale ilmale tõi Asnat, Ooni preestri Pooti-Fera tütar: Manasse ja Efraim.
- 21** Benjamini pojad olid Bela, Beker, Asbel, Geera, Naaman, Eehi, Ross, Muppiim, Huppiim ja Aard.
- 22** Need olid Raaheli pojad, kes Jaakobile sündisid, ühtekokku neliteist hinge.
- 23** Daani poeg oli Husim.
- 24** Naftali pojad olid Jahsel, Guuni, Jeesser ja Sillem.
- 25** Need olid selle Billa pojad, kelle Laaban andis oma tütrele Raahelile ja kes tõi need Jaakobile ilmale, ühtekokku seitse hinge.
- 26** Kõiki hingi, kes Jaakobiga Egiptusesse tulid, kes tema niudeist olid väljunud, peale Jaakobi poegade naiste, oli ühtekokku kuuskümmend kuus hinge.
- 27** Ja Joosepi poegi, kes temale Egiptuses olid sündinud, oli kaks hinge; kõiki Jaakobi soo hingi, kes Egiptusesse tulid, oli seitsekümmend.
- 28** Ja ta läkitas Juuda enese eel Joosepi juurde, et see teda juhataks Goosenisse; nõnda nad tulid Gooseni maakonda.
- 29** Ja Joosep laskis hobused oma vankri ette rakendada ning läks Goosenisse vastu oma isale Iisraelile; kui ta teda nägi, siis ta langes temale kaela ja nuttis kaua tema kaelas.
- 30** Ja Iisrael ütles Joosepile: 'Nüüd ma võin surra, sest olen näinud su nägu ja tean, et oled veel elus.'
- 31** Ja Joosep ütles oma vendadele ja oma isa perele: 'Ma lähen ja teatan vaaraole ning ütlen temale: Mu vennad ja mu isa pere, kes olid Kaananimaal, on minu juurde tulnud.'
- 32** Ja need mehed on karjased, sest nad olidki karjakasvatajad, ja nad on oma lambad, kitsed ja veised ja kõik, mis neil oli, kaasa toonud.
- 33** Kui juhtub, et vaarao teid kutsub ja küsib: Mis teie amet on?,
- 34** siis vastake: Su sulased on olnud karjakasvatajad noorest põlvest kuni tänini, niihästi meie kui meie isad - et saaksite elada Gooseni maakonnas, sest egiptlased põlgavad kõiki lamba- ja kitsekarjaseid.'

PEATÜKK 47

Ja Joosep läks ja teatas vaaraole ning ütles: 'Mu isa ja vennad ja nende lambad, kitsed ja veised ja kõik, mis neil oli, on tulnud Kaananimaal, ja vaata, nad on Gooseni maakonnas.'

2 Ja ta võttis oma vendade hulgast viis meest ja tõi need vaarao ette.

3 Ja vaarao küsis tema vendadelt: 'Mis teie amet on?' Ja nad vastasid vaaraole: 'Su sulased on lambakarjased, niihästi meie ise kui meie isad.'

- ⁴ Ja nad ütlesid vaaraole: 'Me oleme maale tulnud võõrastena elama, sest su sulaste karjale ei olnud sööta, kuna Kaananimaal on kange nälg. Luba siis nüüd oma sulaseid elada Gooseni maakonnas!'
- ⁵ Ja vaarao rääkis Joosepiga, öeldes: 'Sinu isa ja vennad on su juurde tulnud.'
- ⁶ Egiptusemaa on su ees lahti, pane oma isa ja vennad elama parimasse maakonda. Elagu nad Gooseni maakonnas, ja kui sa tunned nende hulgast tublisid mehi, siis pane need mu karja ülevaatajaiks!'
- ⁷ Siis Joosep tõi sisse oma isa Jaakobi ja pani seisma vaarao ette; ja Jaakob õnnistas vaaraod.
- ⁸ Ja vaarao küsis Jaakobilt: 'Kui palju sul eluaastaid on?'
- ⁹ Ja Jaakob vastas vaaraole: 'Aastaid, mis ma võõrana olen elanud, on sada kolmkümmend aastat. Piskud ja kurjad on olnud mu eluaastad ja need ei ulatu mu isade eluaastateni nende võõrsiloleku ajal.'
- ¹⁰ Siis Jaakob õnnistas vaaraod ja läks ära vaarao juurest.
- ¹¹ Ja Joosep paigutas oma isa ja vennad elama ja andis neile maaomandi Egiptusemaal kõige paremas maakonnas, Raamsese maakonnas, nagu vaarao oli käskinud.
- ¹² Ja Joosep hoolitses leivaga oma isa ja vendade ja kogu isa pere eest, vastavalt nende väetite laste suudele.
- ¹³ Aga kogu maal ei olnud leiba, sest näljahäda oli väga kange, ja Egiptusemaa ja Kaananimaa olid näljast nõrkemas.
- ¹⁴ Ja Joosep kogus kokku kõik Egiptusemaal ja Kaananimaal leiduva raha vilja eest, mida osteti; ja Joosep viis raha vaarao kotta.
- ¹⁵ Kui raha oli lõppenud Egiptusemaalt ja Kaananimaalt, siis tulid kõik egiptlased Joosepi juurde, öeldes: 'Anna meile leiba! Kas peame su silma ees surema, sellepärast et raha on otsas?'
- ¹⁶ Ja Joosep vastas: 'Andke oma loomad ja mina annan teile nende eest, kui raha on otsas.'
- ¹⁷ Ja nad tõid oma loomad Joosepile ja Joosep andis neile leiba hobuste, lamba- ja kitsekarjade, veisekarjade ja eeslite eest; nõnda muretses ta neile sel aastal leiba kõigi nende loomade eest.
- ¹⁸ Kui see aasta lõppes, siis järgmisel aastal tulid nad tema juurde ja ütlesid temale: 'Me ei saa oma isandale salata, et raha on otsas ja loomakarjad on meie isanda käes. Meil ei ole isanda ees muud üle jäänud kui ainult meie ihud ja põllumaa.'
- ¹⁹ Kas peame su silma ees surema, niihästi me ise kui meie põllud? Osta meid ja meie põllud leiva eest, et me oma põldudega saaksime vaaraole orjadeks! Anna meile seemet, et jääksime elama ega sureks ja et põllud ei jääks tühjaks!'
- ²⁰ Siis Joosep ostis vaaraole kogu Egiptuse põllumaa, sest egiptlased müüsid igaüks oma põllu, sellepärast et nälg ahistas neid. Nõnda sai maa vaarao omaks.
- ²¹ Ja ta tegi rahva tema orjaks, Egiptuse ühest äärest teiseni.
- ²² Ainult preestrite põldusid ta ei ostnud, sest preestritel oli sissetulek vaaraolt ja nemad elatusid sissetulekust, mida vaarao neile andis; seepärast nemad ei müünud oma põldusid.
- ²³ Ja Joosep ütles rahvale: 'Vaata, ma olen nüüd ostnud teid ja teie põllud vaaraole. Näe, siin on teile seemet, külvake see põldudele!'
- ²⁴ Aga saagist peate andma viiendiku vaaraole, kuna neli osa jäägu teie kätte teile põlluseemneks, samuti toiduks teile ja neile, kes teie peredes on, ja toiduks teie väetitele lastele.'

- ²⁵ Ja nad vastasid: 'Sina oled meid elus hoidnud! Kui leiame armu oma isanda silmis, siis jääme vaaraole orjadeks.'
- ²⁶ Ja Joosep tegi selle seaduseks Egiptuse põllumaa kohta tänapäevani, et vaaraole saab viiendik; ainult preestrite põllud ei saanud vaarao omaks.
- ²⁷ Ja Iisrael jäi elama Egiptusemaale Gooseni maakonda; nad jäid sinna paigale, olid viljakad ja neid sai väga palju.
- ²⁸ Ja Jaakob elas Egiptusemaal seitseteist aastat, ja Jaakobi päevi, tema eluaastaid, oli sada nelikümmend seitse aastat.
- ²⁹ Kui Iisraeli surmapäev ligines, siis ta kutsus oma poja Joosepi ning ütles temale: 'Kui ma nüüd olen su silmis armu leidnud, siis pane oma käsi mu puusa alla ja osuta mulle heldust ja truudust: ära mata mind Egiptusesse,
- ³⁰ sest ma tahan magada oma vanemate juures. Vii mind Egiptusest ära ja mata nende hauda!' Ja ta vastas: 'Ma teen su sõna järgi!'
- ³¹ Ja tema ütles: 'Vannu mulle!' Ja ta vandus temale. Siis Iisrael kummardas voodi peatsi poole.

PEATÜKK 48

- P**ärast seda sündmust öeldi Joosepile: 'Vaata, su isa on haige!' Siis ta võttis oma kaks poega enesega, Manasse ja Efraimi.
- ² Ja Jaakobile anti teada ning öeldi: 'Näe, su poeg Joosep tuleb sinu juurde!' Iisrael võttis siis jõu kokku ning tõusis voodis istukile.
- ³ Ja Jaakob ütles Joosepile: 'Kõigeväeline Jumal ilmutas ennast mulle Luusis Kaananimaal, ja õnnistas mind
- ⁴ ning ütles mulle: Vaata, ma teen sind viljakaks ja paljuks ja teen sinust rahvaste hulga ja annan selle maa sinu soole pärast sind igaveseks omandiks.
- ⁵ Ja nüüd olgu su kaks poega, kes sulle Egiptusemaal on sündinud, enne kui ma tulin sinu juurde Egiptusesse, minu omad: Efraim ja Manasse olgu minu omad nagu Ruuben ja Siimeongi.
- ⁶ Aga su järeltulijad, kes sulle pärast neid sünnivad, olgu sinu päralt ja neid nimetatagu nende vendade nime järgi nende pärisosades.
- ⁷ Kui ma Mesopotaamiast tulin, suri mul Raahel Kaananimaal, tee peal, kui veel tükk maad oli minna Efratasse. Ja ma matsin tema Efrata tee äärde, see on Petlemma.'
- ⁸ Kui Iisrael nägi Joosepi poegi, siis ta küsis: 'Kes need on?'
- ⁹ Ja Joosep vastas oma isale: 'Need on mu pojad, keda Jumal mulle siin on andnud!' Siis ta ütles: 'Too nad minu juurde, et ma neid õnnistaksin!'
- ¹⁰ Aga Iisraeli silmad olid vanadusest tuhmid ja ta ei näinud enam. Siis Joosep viis nad tema juurde ja tema andis neile suud ning süleles neid.
- ¹¹ Ja Iisrael ütles Joosepile: 'Ei oleks uskunud, et saan näha su nägu, aga vaata, Jumal on mind lasknud näha ka su järglasi.'
- ¹² Siis Joosep võttis nad ära tema põlvilt ja kummardas silmili maha.
- ¹³ Ja Joosep võttis nad mõlemad, Efraimi oma paremale käele, Iisraelist vasakule poole, ja Manasse oma vasakule käele, Iisraelist paremale poole, ja viis nad tema juurde.
- ¹⁴ Aga Iisrael sirutas oma parema käe ja pani Efraimi pea peale, kes oli noorem, ja oma vasaku käe Manasse pea peale; ta pani oma käed ristamisi, sest Manasse oli esmasündinu.

- ¹⁵ Ja ta õnnistas Joosepit ning ütles: 'Jumal, kelle palge ees mu isad Aabraham ja Iisak on rännanud, Jumal, kes on olnud mu karjane kogu mu elu kuni tänapäevani,
- ¹⁶ ingel, kes mind on päästnud kõigest kurjast, õnnistagu neid poisse; neid nimetades nimetatagu minu nime ja mu isade Aabrahami ja Iisaki nime! Ja nad siginegu rohkesti keset maad!'
- ¹⁷ Aga kui Joosep nägi, et ta isa oma parema käe asetas Efraimi pea peale, siis ta pani seda pahaks ja haaras kinni oma isa käest, et seda Efraimi pea pealt tõsta Manasse pea peale.
- ¹⁸ Ja Joosep ütles oma isale: 'Mitte nõnda, mu isa, sest see on mu esmasündinu! Pane oma parem käsi tema pea peale!'
- ¹⁹ Aga ta isa keeldus ja ütles: 'Ma tean, mu poeg, ma tean, ka tema peab saama rahvaks ja temagi peab olema suur! Ometi peab ta noorem vend saama temast suuremaks ja selle sugu olema rahvarohke!'
- ²⁰ Ja ta õnnistas neid sel päeval, öeldes: 'Sinu nimel õnnistatagu Iisraelis, öeldagu: Jumal tehku sind Efraimi ja Manasse sarnaseks!' Nõnda seadis ta Efraimi Manassest ettepoole.
- ²¹ Ja Iisrael ütles Joosepile: 'Vaata, ma suren, aga Jumal on teiega ja viib teid tagasi teie isade maale.
- ²² Ja ma annan sulle ühe mäeseljandiku rohkem kui su vendadele, mille olen mõõga ja ammuga võtnud emorlastelt.'

PEATÜKK 49

- J**a Jaakob kutsus oma pojad enese juurde ning ütles: 'Tulge kokku, siis ma kuulutan teile, mis teiega sünnib tulevasil päevil!
- ² Kogunege ja kuulge, Jaakobi pojad, võtke kuulda Iisraeli, oma isa!
- ³ Ruuben, sina oled mu esmasündinu, mu rammu ja sigitusjõu esikpoeg, väljapaistev väärikuselt ja väljapaistev võimult.
- ⁴ Veena oled sa vooganud - esikohale sa ei jää, sest sa tõusid oma isa süngi! Sel korral sa rüvetasid selle, sina, kes tõusid mu voodile.
- ⁵ Vennaksed Siimeon ja Leevi, nende noad on vägivalla riistad.
- ⁶ Nende nõusse ei astu mu hing, nende seltsiga ei liitu mu süda. Sest oma vihas nad tapsid mehi ja meelevallatuses halvasid härgi.
- ⁷ Olgu neetud nende kange viha ja nende metsik raev! Ma jaotan nad Jaakobis ja hajutan Iisraelis!
- ⁸ Juuda, sind ülistavad su vennad. Sinu käsi on su vaenlaste turjal, sind kummardavad su isa pojad.
- ⁹ Juuda on lõvikutsikas - saagi kallalt, mu poeg, oled tõusnud. Ta on heitnud maha, ta lebab nagu lõvi, nagu metsik lõvi - kes julgeks teda äratada?
- ¹⁰ Ei lahku valitsuskepp Juudast ega sau tema jalgelt, kuni tuleb Juuda poeg Siilo, ja teda võtavad rahvad kuulda.
- ¹¹ Ta seob oma eesli viinapuu külge, hea viinapuu külge oma eeslivarsa; ta peseb oma kuube veiniga ja oma vammust viinamarjade verega.
- ¹² Ta silmad on veinist hämused ja hambad piimast valged.
- ¹³ Sebulon elab mererannal, ta saab laevade rannikuks ja tema selg on pööratud Siidoni poole.
- ¹⁴ Issaskar on kondine eesel, kes lebab sadulakorvide vahel.

- 15** Kui ta nägi head hingamispaika ja meeldivat maad, ta langetas oma turja koormat kandma ja sai tööorjaks.
- 16** Daan mõistab kohut oma rahvale, üks israeli suguharu on temagi.
- 17** Daan on madu teel, rästik raja peal, kes salvab hobuse kandu, nõnda et ratsanik kukub selili.
- 18** Ma ootan päästet sinult, Issand!
- 19** Gaad - röövjõugud ründavad teda, aga ta ise ründab neid, olles neil kannul.
- 20** Aaserilt tuleb rammus roog ja temal on anda kuninglikke maiuspalu.
- 21** Naftali on nobe emahirv, kes toob kuuldavale ilusaid sõnu.
- 22** Joosep on viljapuu poeg, viljapuu poeg allikal, oksad ulatuvad üle müüri.
- 23** Ammukütid ahistavad teda, ründavad ja rõhuvad teda,
- 24** aga tema amb jääb kindlaks ja ta käsivarred on nõtked Jaakobi Vägeva abiga, Karjase, israeli Kalju nime abiga,
- 25** su isa Jumala abiga, kes sind aidaku, Kõigeväelise abiga, kes sind õnnistagu õnnistustega ülalt taevast, õnnistustega all asuvast põhjaveest, õnnistustega emarindadest ja üskadest!
- 26** Su isa õnnistused ületavad igaveste mägede õnnistused, ürgsete küngaste ihaldusväärsed annid. Need tulgu Joosepi pea peale, oma vendade vürsti pealaele!
- 27** Benjamin on kiskjalik hunt. Hommikul ta sööb saaki ja õhtul jaotab röövitut.'
- 28** Need kõik olid israeli suguharud, neid oli kaksteist, ja see oli, mis nende isa neile rääkis, kui ta neid õnnistas: ta õnnistas igaüht temale kohase õnnistusega.
- 29** Ja ta käskis neid ning ütles neile: 'Mind koristatakse mu rahva juurde. Matke mind mu isade juurde koopasse, mis on hett Efroni väljal,
- 30** sellesse koopasse, mis on Makpela väljal Mamre kohal Kaananimaal, mille Aabraham ostis koos väljaga hett Efronilt pärushauaks.
- 31** Sinna on maetud Aabraham ja tema naine Saara, sinna on maetud lisak ja tema naine Rebeka, ja sinna ma olen matnud Lea.
- 32** Väli ja seal olev koobas on hettidelt ostetud.'
- 33** Kui Jaakob oli oma poegadele käsu andnud, siis ta sirutas voodis oma jalad välja ja heitis hinge; ja ta koristati oma rahva juurde.

PEATÜKK 50

Siis Joosep langes oma isa palge vastu, nuttis tema kohal ja suudles teda.

- 2** Ja Joosep käskis oma teenistuses olevaid arste tema isa palsameerida; ja arstid palsameerisid israeli.
- 3** Selleks kulus nelikümmend päeva, sest nii palju päevi kulub palsameerimiseks; ja egiptlased nutsid teda seitsekümmend päeva.
- 4** Kui tema nutupäevad olid möödunud, siis Joosep rääkis vaarao hoovkonnaga, öeldes: 'Kui ma nüüd teie silmis olen armu leidnud, siis rääkige vaarao kõrva ees ja öelge:
- 5** Minu isa laskis mind vanduda, öeldes: Vaata, ma suren. Mata mind mu hauda, mille ma enesele olen kaevanud Kaananimaal! Ma tahaksin nüüd minna, oma isa matta ja siis tagasi tulla.'
- 6** Ja vaarao ütles: 'Mine ja mata oma isa, nõnda nagu ta sind on lasknud vanduda!'
- 7** Ja Joosep läks oma isa matma; ja temaga koos läksid kõik vaarao sulased, tema

hoovkonna vanemad ja kõik Egiptusemaa vanemad,

⁸ ja kogu Joosepi pere ja tema vennad ja ta isa pere; ainult oma väetid lapsed ja lambad, kitsed ja veised jätsid nad Gooseni maakonda.

⁹ Ja temaga koos läksid niihästi vankrid kui ratsanikud, ja see oli väga suur karavan.

¹⁰ Kui nad jõudsid Atadi rehealuse juurde, mis on teisel pool Jordanit, siis nad panid seal toime väga suure ja mõjuva leinakaebuse, ja ta pidas oma isa peiesid seitse päeva.

¹¹ Kui maa elanikud, kaananlased, nägid neid peiesid Atadi rehealuse juures, siis nad ütlesid: 'Need on egiptlastel suured peied.' Seepärast pandi sellele paigale nimeks Aabel-Mitsraim; see on teisel pool Jordanit.

¹² Ja ta pojad tegid temaga nõnda, nagu ta neid oli käskinud:

¹³ ta pojad viisid tema Kaananimaale ja matsid ta Makpela välja koopasse Mamre kohal, mille Aabraham koos väljaga oli ostnud pärandhauaks hett Efronilt.

¹⁴ Ja Joosep läks tagasi Egiptusesse, tema ja ta vennad ja kõik, kes koos temaga olid läinud ta isa matma, pärast seda kui ta oma isa oli matnud.

¹⁵ Kui Joosepi vennad nägid, et nende isa oli surnud, siis nad ütlesid: 'Kui Joosep meid nüüd vihkab ja tõesti tasub meile kätte kõige kurja eest, mis me temale oleme teinud?'

¹⁶ Ja nad käskisid Joosepile öelda: 'Su isa andis käsu, enne kui ta suri, ja ütles:

¹⁷ Öelge Joosepile nõnda: Anna ometi andeks oma vendade üleastumine ja patt, et nad sulle on kurja teinud! Seepärast anna siis nüüd andeks oma isa Jumala sulaste üleastumine!' Ja Joosep nuttis, kui temale seda räägiti.

¹⁸ Siis tulid ka Joosepi vennad ise, heitsid maha ta ette ja ütlesid: 'Vaata, me jääme sulle orjadeks!'

¹⁹ Aga Joosep vastas neile: 'Ärge kartke! Kas mina olen Jumala asemik?

²⁰ Te mõtlesite küll mu vastu kurja, aga Jumal pööras selle heaks, et teha, mis tänapäeval ongi tehtud: hoida palju rahvast elus.

²¹ Ja nüüd ärge kartke, mina toidan teid ja teie väeteid lapsi!' Ja ta trööstis ning rahustas neid.

²² Ja Joosep jäi Egiptusesse, tema ja ta isa pere. Ja Joosep elas saja kümne aastaseks.

²³ Ja Joosep nägi Efraimi lapsi kolm põlve; ka Manasse pojast Maakirist sündis lapsi Joosepi põlvede peale.

²⁴ Ja Joosep ütles oma vendadele: 'Mina suren, aga Jumal hoolitseb kindlasti teie eest ja viib teid siit maalt sellele maale, mille ta vandega on tõotanud anda Aabrahamile, lisakile ja Jaakobile!'

²⁵ Ja Joosep vannutas Iisraeli poegi, öeldes: 'Kui Jumal tõesti hoolitseb teie eest, siis viige ka minu luud siit ära!'

²⁶ Ja Joosep suri, sada kümme aastat vana, ja ta palsameeriti ja pandi kirstu Egiptuses.

For other languages please go to www.wordproject.org